

Základní škola a Mateřská škola Sivice

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

**„ AŽ JE LÉTO NEBO ZIMA,
VE ŠKOLCE JE VŽDYCKY
PRIMA! “**

Číslo jednací: 9/2011

**V roce 2011 zpracovaly učitelky MŠ Michaela Moudrá a Radka Bendová.
Platnost dokumentu – od 1. 9. 2011 do 1. 9. 2026.
Aktualizace dokumentu – 30. 8. 2025**

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE

Název: Základní škola a Mateřská škola Sivice, příspěvková organizace

Zřizovatel: OÚ Sivice

Adresa: Sivice 131, 66407 Pozořice

IČO: 71 00 83 22

Telefon: 544 226 555

Telefon školní jídelny: 544 226 119

Ředitel školy: PaedDr. Pavel Vrtěl

2. OBECNÁ CHARAKTRISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

2.1 Velikost školy: MŠ Sivice má tři třídy – dvě velké (kapacita 20 a 20 dětí) a jednu malou (kapacita 10 dětí). O děti se stará 5 učitelek a dvě asistentky. V mateřské škole dále pracuje jedna uklízečka, dvě kuchařky a vedoucí stravování.

2.2 Lokalita školy: Budova se nachází na klidném místě téměř ve středu obce.

2.3 Charakter a specifika budov: K původní staré budově školy přiléhá nová prostorná tělocvična s moderním vybavením.

Součástí školy je také školní kuchyně a jídelna, kterou využívají žáci ze základní školy. Kuchyně prošla rozsáhlou rekonstrukcí a slouží i k přípravě obědů pro cizí strávníky.

Součástí školy je i školní dvůr, ve kterém bylo v roce 2022 postaveno hřiště s atrakcemi a posezením pro děti pod pergolou.

V roce 2025 byla na hřišti u školy postavena venkovní učebna, kterou můžeme využívat.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 Věcné podmínky: Ve dvou velkých třídách mají děti dostatek prostoru pro individuální i skupinové činnosti. Třetí třída vznikla v roce 2015, kdy se do MŠ přihlásilo tolik dětí, že kapacita nestačila a nárůst počtu dětí se očekával i v dalších letech. Je to třída pomocná – pro toto období a vhodná spíš pro mladší děti ve věku od 2 do 4 let.

V roce 2016 prošly obě velké třídy celkovou rekonstrukcí. Šnečková třída byla navržena na téma „Pohádkový les“, želvičková třída na téma „Veselý cirkus“. V každé velké třídě jsou dva hrací kouty.

V obou velkých třídách probíhá i odpočinek a klidový režim dětí. Máme k dispozici 40 postýlek a 40 úložných prostorů pro lůžkoviny. Povlečení je pravidelně práno, na konci školního roku i peřinky a příkrývky.

Tělocvičné nářadí je pravidelně kontrolováno odbornou firmou.

Školní dvůr je vybavený venkovními kostkami a různými odrážedly.

Záměry: 1. Nákup podložek do postýlek.

2. Nákup nového povlečení a prostěradel do postýlek.

3. Postupné doplňování školního dvora vhodnými venkovními hračkami.

3.2 Životospráva: Strava je vyvážená, pestrá, podávána ve vhodných tříhodinových intervalech.

Děti se do jídla nenutí.

Během dne mají děti ve třídě k dispozici dostatečné množství nápoje pro dodržování pitného režimu. Každé dítě má ve třídě svůj vlastní hrníček, předškoláci se obsluhují samostatně.

Za příznivého počasí tráví děti 2 hodiny na pobytu venku - na školním dvoře, hřištích nebo vycházkami do přírody.

Doba odpoledního odpočinku je individuální. Po 30 minutách klidu na lehátku, se děti, které neusnou, věnují klidovým činnostem, aby nerušily spící.

Záměry: 1. Vést děti k větší samostatnosti při stolování.

2. Nákup malých konviček na nápoje.

3.3 Psychosociální podmínky: Rodiče mají možnost postupně adaptovat dítě na nové prostředí.

Rodiče mají možnost se v případě zájmu přijít podívat do třídy, jak s dětmi pracujeme.

Všichni zaměstnanci se snaží přistupovat citlivě nejen k dětem, ale i k rodičům a sobě navzájem.

Učitelky se snaží reagovat přirozeně, respektovat potřeby dětí, vyhýbají se negativním slovním komentářům, přiměřeně pozitivně oceňují. Děti dospělým důvěřují a podílí se na stanovení společných pravidel soužití ve třídě. Učitelka plánuje jednotlivá témata a činnosti tak, aby byla pro děti zajímavá a přiměřeně náročná.

Záměry: Před vstupem dětí do MŠ se sejít s rodiči a dětmi, popovídat si s nimi o jejich dětech – zjistit důležité informace.

3.4 Organizace: Denní režim je dostatečně pružný a přizpůsobuje se aktuálním potřebám dětí. Má pouze pevně stanovenou dobu pobytu venku a čas oběda.

Děti mají dostatek času pro hru, ve které mohou pokračovat během dne i den následující. Pracují svým tempem, mají prostor pro dokončení činností. Nejsou nuceny do žádné činnosti. Klademe důraz na dostatek spontánních her.

Aktivity si děti volí podle zájmu, pracují samostatně, v menších či větších skupinách.

Do programu jsou zařazovány řízené pohybové aktivity.

Děti se také učí vyjadřovat své pocity a názory.

Ve třídách jsou koutky, kde může být dítě v případě potřeby chvíli „samo“.

Záměry: Připravit pro děti smajlíky – pro lepší vyjádření jejich pocitů.

3.5 Řízení mateřské školy: Mateřská škola je součástí právního subjektu Základní a Mateřská škola Sivice. Ředitel školy je PaedDr. Pavel Vrtěl

Vedením mateřské školy je pověřena vedoucí učitelka Iveta Nosová. Je zodpovědná za chod mateřské školy, pozitivně motivuje zaměstnance a podporuje vzájemnou spolupráci. Pedagogičtí i provozní zaměstnanci mají stanovenou pracovní dobu.

Záměry: 1. Zlepšit spolupráci mez MŠ a ZŠ – učitelka z MŠ se bude účastnit zápisu předškoláků do první třídy.

2. Návštěvy učitelky z první třídy v MŠ.

3.6 Personální a pedagogické zajištění: V mateřské škole pracuje pět učitelek. Všechny učitelky jsou kvalifikované.

V MŠ v současné době nemáme asistentku.

Pedagogický tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.

Pedagogové se neustále průběžně vzdělávají.

Každý pedagog alespoň dvakrát ročně absolvuje vzdělávací akci – kurzy, semináře atd. a snaží se sledovat nové trendy předškolní výchovy.

Specializovanou pomoc směřujeme k odborníkům – pedagogicko – psychologická poradna, logopedie, rehabilitace atd.

- Záměry:**
1. Každý pedagog absolvuje alespoň dva kurzy a zkušenosti z nich předá na poradách i ostatním kolegyním. Zaměří se nejen na oblasti, které ho zajímají, ale i na ty, kde cítí sám nedostatky nebo které ukázala hospitační nebo inspekční činnost.
 2. Rozšiřování školní knihovny o nové odborné publikace (nakladatelství Portál atd.) – každý měsíc alespoň jedna kniha.
 3. Vzájemné hospitace mezi kolegyněmi v jiných třídách (ukázka nových nápadů, vzájemná inspirace atd.).

3.7 Spolúčast rodičů: Rodiče jsou pravidelně informováni o dění v mateřské škole na nástěnkách, web. stránkách školy a e-mailem.

Rodiče se zúčastňují akcí, které pořádáme, v případě zájmu mohou pomáhat při přípravě a organizaci.

Pravidelně se s rodiči setkáváme na informačních schůzkách

Pedagogové informují rodiče o prospívání dítěte, o jeho rozvoji, o chování v kolektivu apod. při individuálních (předem dohodnutých) pohovorech. Jednají ohleduplně a taktně.

Pedagogičtí pracovníci chrání soukromí dětí a jejich rodin, zachovávají patřičnou mlčenlivost při sdělování důvěrných informací.

Záměry: Pořadat během školního roku více akcí s rodiči.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami:

Děti se zdravotním postižením:

MŠ má možnost přijmout děti s tělesným postižením v případě, že budou mít asistenta – část budovy školy, kde sídlí MŠ je bezbariérová a umožňuje pohyb dítěte s pomocí technických pomůcek.

MŠ má možnost přijmout děti s poruchami pozornosti a vnímání v případě, že budou mít asistenta – můžeme jim nabídnout klidnější prostředí malé třídy.

MŠ má možnost přijmout děti mentálně retardované v případě, že budou mít asistenta – můžeme jim nabídnout klidnější prostředí malé třídy.

MŠ má možnost přijmout děti s poruchami řeči – můžeme jim nabídnout klidnější prostředí malé třídy.

MŠ v současné době nemůže nabídnout vhodné podmínky pro děti s vážným zrakovým postižením a dětem s více vadami – nemáme pro ně vhodné kompenzační pomůcky, hračky a vybavení.

Děti se zdravotním znevýhodněním:

MŠ má možnost přijmout děti se zdravotním znevýhodněním – můžeme jim nabídnout klidnější prostředí malé třídy.

Děti se sociálním znevýhodněním:

MŠ má možnost přijmout děti se sociálním znevýhodněním – předškolní vzdělávání přizpůsobíme jejich potřebám (zvýšené potřebě výchovy a vzdělávání v některých oblastech atd.).

Záměry: V případě, že se do MŠ přihlásí dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, je nutné zajistit vhodné hračky a kompenzační pomůcky. Tyto hračky a pomůcky budou zakoupeny do konce července 2026, aby byly připravené pro začátek nového školního roku a příchod dítěte do MŠ.

3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných: Snažíme se podporovat mimořádné nadání dětí. Pokud se do MŠ přihlásí takové dítě, navazujeme spolupráci s rodiči a pro dítě vytvoříme plán pedagogické podpory.

Záměry: V případě, že se do MŠ přihlásí dítě mimořádně nadané, budou učitelky podporovat a rozvíjet jeho talent. Plán pedagogické podpory bude vytvořen do konce září 2026.

3.10 Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let:

MŠ má upravené podmínky pro to, aby mohla přijímat děti už od dvou let.

Pro tento účel je připravená malá berušková třída. V případě potřeby budou odstraněny hračky nebezpečné pro dvouleté děti a třída bude doplněna o hračky vhodné a přebalovacím pultem. Dětem bude také upravený režim dne – dostatek času na činnosti, možnost chodit dříve odpočívat atd.

Záměry: V případě potřeby zkrátit nohy u stolečku na výšku vhodnou pro dvouleté děti. Bude provedeno v přípravném týdnu.

3.11 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka:

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud

rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka. Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání.

V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy. Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

V současné době máme v mateřské škole 2 ukrajinské děti. Dvě z nich se ale u nás už narodily a umí dobře česky (rovněž rodiče).

- Záměry:**
1. Spolupracovat více s rodinami dětí (konzultace, schůzky) – využívat všech možných forem k porozumění (překladač, česky mluvící starší sourozenec atd.). Říjen, listopad 2024 a dále podle potřeby.
 2. Využívat podpůrný metodický materiál Kurikulum češtiny jako druhého jazyka a další zdroje – např. <http://cizinci.npi.cz/>.
 3. Využívat k porozumění piktogramy.
 4. Zajistit dostatek metodických a didaktických pomůcek k tomuto tématu - do konce října 2026.

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 Počet tříd a jejich charakteristika: Mateřská škola Sivice má tři třídy na celodenní provoz, dvě velké třídy s kapacitou 20 a 20 dětí a jednu malou třídu s kapacitou 10 dětí. V želvičkové a šnečkové třídě jsou předškoláci (11 a 13), protože by se do jedné třídy nevešli, jsou doplněni mladšími dětmi a jsou to třídy smíšené. Zaměřujeme se v nich mimo jiné i na formování sociálních vztahů – budování pěkných vztahů starších k mladším dětem, aby jim dokázaly pomoci, poradit, být ohleduplní atd. V beruškové třídě jsou mladší děti – od dvou let. Malá berušková třída vytváří dojem domácího prostředí a zaměřujeme se tam na to, aby se děti cítily bezpečně a v pohodě. Je to také třída vhodná pro děti s některými speciálními potřebami.

Ve všech třídách se snažíme uplatňovat inovativní výukové metody, zkvalitňovat proces učení dětí a jejich celkový rozvoj. Snažíme se, aby děti získávaly nové zkušenosti a dovednosti, využíváme práci s informacemi, prožitkové učení, podporujeme fantazii a kreativitu dětí a dáváme velký prostor i hře (tvořivé, námětové, volné atd.).

Používáme například metody:

Formativní hodnocení – klademe důraz na respektující komunikaci, vedeme děti k sebehodnocení, sledujeme společné pokroky dítěte (diagnostika, portfolio).

Venkovní aktivity – pomocí pobytů venku a výletů do přírody rozvíjíme vztah k místu, kde děti žijí, přírodě, ekologii, podporujeme radost z objevování nového.

Organizační formy – snažíme se vytvářet bezpečné a podnětné prostředí.

4.2 Pravidla pro zařazování do tříd: Nové děti zařazujeme buď do beruškové nebo šnečkové třídy, předškoláky do želvičkové třídy. Pokud si to rodiče přejí, mohou být sourozenci společně, pokud to dovolí kapacita třídy. V letošním roce je to výjimečně jinak, ale k tomuto modelu se v dalších letech vrátíme, protože už tolik předškolních dětí nebude.

Novým dětem a rodičům nabízíme **adaptační program, který trvá tři týdny:** U dětí, které se teprve s kolektivním zařízením seznamují, doporučujeme pomalou a přirozenou adaptaci.

Cílem programu je zbavit děti stresu a strachu, zvykat je pomalu a postupně prodlužovat pobyt dítěte v mateřské škole.

Adaptační program může vypadat např. takto:

1. týden:

1.den - 1 hodina s rodiči bez svačiny (dětí si společně s rodiči prohlédnou prostory třídy, umývárny, šatny atd.).

2. až 5. den – 1 hodina bez rodičů se svačinou.

2. týden: 2 dny pobyt do 10 hod se svačinou. 3 dny dopolední pobyt s obědem.

3. týden: 2 dny dopolední pobyt s obědem, 3 dny celodenní pobyt.

Jedná se ale jen o příklad – individuálně se přizpůsobíme dítěti s doprovodem

4.3 Výčet činností, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelek ve třídě: Ve šnečkové a želvičkové třídě jsou dvě učitelky na plný úvazek. V beruškové třídě je jedna učitelka na plný úvazek. Souběžné působení dvou učitelek je částečně při činnostech řízených učitelkou (předškolní vzdělávání), při pobytu venku, při obědech a při přípravě dětí na odpočinek.

4.4 Kritéria pro přijímání dětí:

1. Děti s trvalým bydlištěm v Sivicích (na přání zřizovatele).
2. Pokud se přihlásí víc dětí, než můžeme přijmout, přijímáme děti podle věku (od nejstaršího po nejmladší) až po naplnění kapacity.

4.5 Pravidla organizace individuálního vzdělávání: Rodiče písemně požádají o individuální vzdělávání ředitele školy. Ředitel a učitelky MŠ doporučí oblasti, ve kterých má být dítě vzděláváno vycházející s RVP PV, nabídnou rodičům náš ŠVP. Ředitel školy stanoví termíny, kdy se musí rodič dostavit s dítětem na ověření očekávaných výstupů z jednotlivých vzdělávacích oblastí a také stanoví náhradní termín. Pokud se rodič s dítětem nedostaví na stanovené termíny, ukončí ředitel individuální vzdělávání rozhodnutím ve správním řízení. Po převzetí rozhodnutí musí dítě nastoupit do MŠ. Termíny ověřování očekávaných výstupů – 18. 11. 2025 a 25. 11. 2025, náhradní termíny 3. 12. 2025 a 10. 12. 2025.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

5.1 Zaměření školy: Školní vzdělávací program vychází z RVP pro předškolní vzdělávání. Naše MŠ se zaměřuje na přirozený rozvoj dítěte ve všech vzdělávacích oblastech, na hezký vztah dětí k lidem, zvířatům a přírodě a dodržování tradic a zvyků.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu:

1. Vytvářet u dětí takové návyky, které vedou ke zdravému životnímu stylu a podporují zdraví, bezpečí a pohodu.
2. Podporovat rozvíjení kultivovaného verbálního projevu.
3. Vytvářet podmínky pro rozvoj tvořivosti.
4. Podporovat u dětí empatii a toleranci ve vzájemných vztazích, rozvoj

pozitivních citů k vlastní osobě.

5. Rozvíjet schopnost dětí žít v kolektivu vrstevníků, vytvářet si pravidla soužití a respektovat je.
6. Vést děti k aktivnímu zájmu o poznávání přírody, přispívat k její ochraně.

5.3 Metody a formy vzdělávání: Naší snahou je vzdělávat děti prožitkovým učením, pro které je charakteristická spontaneita (vlastní zájem o činnosti), objevnost (radost z poznávání), komunikativnost (prostor pro verbální i neverbální komunikaci), aktivita a tvořivost (dostatek prostoru, pomůcek a výběru činností), konkrétnost (činnosti, manipulace, hra) a celostnost (účast všech smyslů).

Chceme v MŠ pracovat s dětmi v atmosféře pohody, klidu, přátelství, důvěry, radosti a spokojenosti

5.4 Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných: Pro děti se SVP jsou zajištěna podpůrná opatření, která mají vytvořit optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními. Vzdělávací obsah denních činností u těchto dětí je přizpůsoben vzdělávacím možnostem a předpokladům dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci plánu pedagogické podpory (PLPP) či individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

Plán pedagogické podpory (PLPP - podpůrné opatření 1. stupně) - sestavují třídní učitelky, pokud z pozorování dítěte při práci a při hře vyplývá, že má dítě drobné problémy např. s motorickou obratností, řečí, špatnou koncentrací pozornosti atd.. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s rodiči, třídní učitelka stanoví metody práce s žákem a způsoby kontroly osvojení znalostí, dovedností a návyků. Vedoucí učitelka stanoví termín přípravy PLPP (zpravidla měsíc) a následného vyhodnocení (zpravidla po 3 měsících). V případě, že nedochází k naplňování vzdělávacích možností žáka při PLPP, uplatní mateřská škola společně se zákonnými zástupci žáka podpůrná opatření vyšších stupňů, a to na základě doporučení školského poradenského zařízení.

Děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka podporujeme např:

Úpravou prostředí třídy (piktogramy, obrázky režimu dne atd.).

Adaptačními aktivitami – aktivity zaměřené na emoce.

Zapojením do všech aktivit ve třídě (aktivně i pasivně).

Komentováním dění – opakovaně.

Navazováním vztahu s dítětem.

Umožňováním zažít úspěch.

Hojným využíváním pochval.

Využitím vhodných didaktických her (STORY CUBES, PUZZLE s příběhem, komunikační karty, loutka a divadlo, plyšové hračky atd.).

Individuálně vzdělávací program (IVP) – je vytvořen, pokud jsou školským poradenským zařízením stanovena podpůrná opatření 2. - 5. stupně. IVP vytváří třídní učitelky, má písemnou podobu. Do IVP je zařazována speciálně pedagogická a pedagogická intervence, která je podrobněji stanovena v závislosti na stupni podpory. Třídní učitelka úzce spolupracuje s rodiči dítěte, se školským poradenským zařízením i s dalšími odborníky. Vyhodnocuje ho na základě dosažených vzdělávacích výsledků a pokroků dítěte (zpravidla po 3 měsících).

Asistent pedagoga - škola zajistí jeho přítomnost na doporučení školského poradenského zařízení (pokud to stupeň přiznaného podpůrného opatření vyžaduje). Asistent pedagoga poskytuje podporu jinému pedagogickému pracovníkovi při organizaci a realizaci vzdělávání žáka (příp. více žáků) se speciálními vzdělávacími potřebami v rozsahu stanoveném podpůrným opatřením.

Vzdělávání dětí nadaných - MŠ vytváří podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. Třídní učitelky vytvoří mimořádně nadaným dětem IVP na základě doporučení školského poradenského zařízení a zajistí realizaci všech stanovených podpůrných opatření (1. - 4. stupně) pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dítěte. Např. možnost obohacování vzdělávacího obsahu, zadávání specifických úkolů, zařazení do skupiny starších dětí, případně předčasný nástup dítěte do ZŠ.

5.5 Vzdělávání dětí od dvou do tří let probíhá v beruškové třídě, kde učitelce s dětmi pomáhá asistentka. Vzdělávání dvouletých dětí probíhá podle RVP PV a ŠVP, ale s přihlédnutím k specifickým potřebám dětí tohoto věku. Dvouleté děti se snažíme učit nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a hrou. V práci s dětmi střídáme nabídky různých činností s trénováním návyků a praktických dovedností. Ponecháváme jim co nejvíce prostoru pro volné hry a pohybové aktivity. Dětem poskytujeme dostatek emoční podpory, více individuální péče a snažíme se o laskavě důsledný přístup. Uvědomujeme si větší potřebu těchto dětí mít vazbu na dospělou osobu – učitelku, že se stáváme zástupci rodičů a děti v nás musí mít oporu a jistotu v novém prostředí, na které si zvykají.

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

INTEGROVANÉ BLOKY:

Program obsahuje pět hlavních tematických okruhů. Okruhy jsou rozpracovány do podtémat s ohledem na cíle, které chceme s dětmi ve výchovné práci dosáhnout. Ty jsou dětem velmi blízké a srozumitelné, jejich obsah bezprostředně souvisí s životem dětí. Jsou plánována na určité časové úseky, ale dodržení těchto časových vymezení není nutností. Učitelka může pružně reagovat na jakoukoliv aktuální událost nebo nepředvídané situace, které spontánně vyplynou ze života dětí. Týdenní činnosti jsou plánovány tak, aby zahrnovaly všech pět oblastí výchovy vytýčených Rámcovým vzdělávacím programem.

1. Kdo jsem a kde žiji

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Tento tematický celek je zaměřen na témata, která se týkají adaptace dětí v mateřské škole, uvědomění si vlastní identity v prostředí kolektivu dětí v MŠ. Komunikace s vrstevníky a dospělými, seznámení s prostředím MŠ a režimem MŠ, uvědomění si vztahu ke své rodině, domovu.

Velké kolo uděláme, protože se rádi máme

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Prostřednictvím her a činností navodit radostnou atmosféru ve třídě, těšit se na společný pobyt dětí v mateřské škole, na společné zážitky. Napomáhá utvářet pěkné vztahy mezi sebou navzájem, posiluje prosociální chování v dětské herní skupině, společné vytvoření pravidel třídy.

OČEKÁVANÉ KOMPETENCE

- dítě chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá, dítě chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné řešení je naopak výhodou

- dítě spoluvytváří pravidla soužití mezi vrstevníky, rozumí jim a chápe potřebu je dodržovat

Časový rozsah: 1-2 týdny

Věková skupina: 3-7 let

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- ztotožnit se s novou situací, její akceptování
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi vrstevníky
- adaptovat se na život v mateřské škole

DÍLČÍ CÍLE

Dítě a tělo

- připravit dětem i rodičům radostný vstup do MŠ
- osvojit si praktické dovednosti přiměřené věku
- upevňovat návyky sebeobsluhy, hyg. návyky a spol. návyky při stolování
-

Dítě a psychika

- navodit radostnou náladu ve třídě, těšit se na společný pobyt dětí v MŠ
- vyjadřovat samostatně myšlenky, pocity, ovládat tempo a intonaci řeči
- procvičovat paměť, výslovnost, kultivovaný projev, zapamatovat si krátký text
- rozvíjet vyjadřovací schopnosti formou popisu
- poznávání se navzájem, schopnost vcítit se do druhého

Dítě a ten druhý

- posilovat prosociální chování ve vztahu k druhému v dětské herní skupině
- vytvářet hezké vztahy mezi sourozenci, chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu
- hledat dohodu s kamarádem, podřídít se přání druhého, respektovat jeho názor

Dítě a společnost

- rozvíjet schopnost spolupracovat se společenstvím ostatních dětí, radost ze spol. činnosti
- umožnit dětem výtvarnou činnost během celého dne, i při pobytu venku

Dítě a svět

- rozvíjet schopnosti přizpůsobovat se přirozenému vývoji a běžným změnám

ČINNOSTI

- Sociální hra : Na představování – dítě s bubínkem chodí uprostřed kruhu, říká: Na bubínek zatřukám, na Jiříka zavolám a vymění se.
- Hrajete si děti rády, chcete další kamarády? Nezůstávej v koutě stát, pojď si, pojď si hrát – zapojení do hada a chození kolem kruhu.
- Sdělování dojmů, zážitků a přání v KK. Co se mi líbí, co mi vadí. Moje přání. Co mi jde dobře a co ne.
- Výpovědi o sobě – DK. Každý se snaží představit ostatním, přidá např. svoji nejoblíbenější hračku, co rád dělá, s čím si rád hraje v MŠ, kdo je jeho kamarád Rozvoj vnímání – změna , posazení dětí v kruhu.
- Hádej – kdo má žluté tričko? Kdo má jméno s písmenem M na začátku, popisování osob, děti hádají, kdo to je
- Hádej kamaráda poslepu- slepá bába
- Hledej dvojice dětí se stejnými znaky
- Vyprávění podle kartiček – předškoláci
- Kresba vlastní postavy dle výběru – pastelky, barvy, křídly, poznávání navzájem dle kresby
- Výroba jmenovek do šatny dle podnětů dětí, focení, stříhání, lepení a instalace
- DK.- vymýšlení návrhů do šatny
- Vytleskávání slabik ve vlastním jméně, předškoláci – určení počtu slabik
- DK:. - stanovení pravidel ve třídě
- Starší děti objasnění pravidel novým dětem
- PL. – dokreslení lodiček, spojování vhodných geom.tvarů,
- Pohybové hry v tělocvičně, cvičení na nářadí, využití dráhy, přelézání, podlézání, poskoky, přeskoky
- PH na autíčka- dodržování pravidel
- PH na peška
- KK.- Jak mohu pomoci svému mladšímu kamarádovi? Jak se k sobě máme chovat? A proč?
- Četba“ Proč maminka Adámka nechce“
- Komunitní kruh Vytváření pravidel v K.K
 - Co nového nám přináší život ve školce?
 - Jak se chováme ve školce?
 - Rozdíly mezi školkou a domovem
- Ranní cvičení s básničkou F.Hrubína ve třídě
- F. Hrubín Schovejme se za prstíčky, Točíme se, koukáme se,
hádej, kdo je tam! koukáme se - kuk!
My vidíme, točíme se, Kdopak je to za prstíčky?
pojďte také k nám. Holka, nebo kluk?

- Šla poštolka do školky -básnička
- Svolávání do kroužku - Básnička
- Písnička -Ať jsi holka nebo kluk
- Zlatá brána
- PH Hráli bychom na konopky

1.Kdo jsem a kde žiji

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Tento tematický celek je zaměřen na témata, která se týkají adaptace dětí v mateřské škole, uvědomění si vlastní identity v prostředí kolektivu dětí v MŠ. Komunikace s vrstevníky a dospělými, seznámení s prostředím MŠ a režimem MŠ, uvědomění si vztahu ke své rodině, domovu.

Ted' se spolu podíváme, kde co najdem, kde co máme

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Tento integrovaný blok pomáhá dítěti s adaptací na nové prostředí, seznamuje dítě s prostředím MŠ, podporuje ho při získávání schopnosti přizpůsobit se

OČEKÁVANÉ KOMPETENCE

- dítě si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí
- **Časový rozsah:**
- 1 týden

Věková skupina: 3-6 let

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- přispět k získávání schopnosti pochopit základní požadavky na chování v mateřské škole
- adaptovat se na život v mateřské škole
- aktivně zvládat požadavky plynoucí z jeho prostředí

DÍLČÍ CÍLE

Dítě a tělo

- Procvičovat chůzi ve skupině
- Podřídít se společným pravidlům
- Pomáhat dětem orientovat se v novém prostředí
- Osvojovat si základní pracovní činnosti – úklid hraček

Dítě a psychika

- Procvičovat paměť, výslovnost, kultivovaný projev, zapamatovat si krátký text
- Učit se spolupracovat při řešení problému

Dítě a ten druhý

- Uvědomovat si svá práva, přiznávat stejná práva druhým
- Umět si společně hrát a dodržovat pravidla

Dítě a společnost

- Rozvíjet vlastní vkus, fantazii a představivost
- Rozvíjet intonaci, pěvecké dovednosti, tvořivost při vyjadřování a rozlišování rytmu

Dítě a svět

- Osvojovat si dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí

ČINNOSTI

- Seznámení s MŠ, všemi prostory, zahradou
- Poučení o bezpečnosti
- Seznámení s prostředím třídy, uložením hraček
- Seznámení s režimem třídy, dodržování hyg. pravidel
- Příprava ke stolování
- Nácvičení hygienických návyků v koupelně, WC
- Namalování pravidel, vystavení na viditelném místě
- DH „Kde ve školce najdu...? V naší třídě / tělocvičně/ byla vrána na okénku seděla, povězte mi milé děti co všechno tam viděla ?
- KK. Proč musíme dodržovat pravidla?
- Co by se stalo kdyby?
- Kdo musí dodržovat pravidla?
- Objasnění, že všude jsou nějaká pravidla, ne všude stejná, tělocvična, zahrada, relax.bazén
- Básnička :To jsou ruce
- Ověřit získané znalosti pravidel u starších dětí. Platí – neplatí
- Motivační hra –Kam patří ...?
- Výroba rybiček, obtiskování barvami nebo skládání z papíru
- Četba pohádky o pejskovi a kočičce jak našli pohozenou panenku – rozbor, každá hračka má své místo, námětová hra- p.uč. přinese ztracenou hračku- co s ní uděláme.
- PH : Dobrý den, pojd'te ven
- Sportovní hry na zahradě, hry s míčem ,chytání, házení
- Skládanka věci kolem nás
- Rozhovory s dětmi o jejich oblíbených hračkách, činnostech, kamarádech
- Didaktické hry (*Uklízíme hračky*)
- Seznámení a nácvičení písně *Naše škola , Pořádníček*

- Rozhovor na téma Co se mi líbí/nelíbí/ ve škole
- Hledání bačkůrek ve velké hromadě

1.Kdo jsem a kde žiji

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Tento tematický celek je zaměřen na témata, která se týkají adaptace dětí v mateřské škole, uvědomění si vlastní identity v prostředí kolektivu dětí v MŠ. Komunikace s vrstevníky a dospělými, seznámení s prostředím MŠ a režimem MŠ, uvědomění si vztahu ke své rodině, domovu.

Jenom chvilku posloucháme, pohádku co rádi máme

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Prostřednictvím pohádkových příběhů podněcujeme představivost, rozvíjení fantazie i řeči dítěte, vyjadřování a pociťování radosti z vlastní tvůrčí činnosti. Naším záměrem je podpořit u dětí přirozený vztah k pohádkám prostřednictvím poslechových, dramatických, tělesných, hudebních, pracovních a dalších činností, uvědomění si lidských vlastností (dobro, zlo, lživost, chytrost, hloupost, pýcha), ,

Časový rozsah: 2 týdny- aktivity zařazovány průběžně, dle konkrétních okolností.

Věková skupina: 3 - 7 let

OČEKÁVANÉ KOMPETENCE

- dítě odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní výkony a oceňovat výkony druhých

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- porozumět slyšenému, zachytit myšlenku příběhu
- sledovat děj, naučit se zpaměti krátké texty
- zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost,
- vědět, že každá aktivita přináší důsledky
- znát obsah pohádek, umět ho vyprávět
- sledovat a reprodukovat děj
- projevovat zájem o knihy
- dramatizovat pohádku

DÍLČÍ CÍLE

Dítě a společnost

- Společným poslechem a milou pohádkou probouzet u dětí pocit pěkných chvil s kamarády

ČINNOSTI

- Návštěva knihovny
- Návštěva divadla
- Nácvič písničky Rok v pohádkové zemi , Pojdte s námi do pohádky
- PL – Perníková chaloupka – vybarvování dle symbolů
- Nácvič písniček - Trpaslíci
 - K malování pohádky
 - Písničky z pohádek – kdo pozná, v jaké pohádce se písnička zpívá
- Hra na Popelku – třídění korálek podle velikosti, barvy, tvaru...
- Obtisknutí vlastní ruky na papír a dokreslení na každý prst obličej – pohádka Paleček a jeho kamarádi – Jak se jednotlivé prsty jmenují? Vyprávění veršované pohádky
- Kresba oblíbené pohádkové bytosti
- KK – Jakou pohádku máš nejraději ?
- Četba nejznámějších pohádek
- Výstava oblíbených pohádkových knížek dětí
- DK - kladné a záporné postavy, zlo a dobro, povídat si o tom, že zlo neexistuje jen v pohádkách, ale i v reálném světě
- Vytleskávání a rozlišování počtu slabik ve slově pohádkové postavy
- Pohádkové hádanky „ Jak to bylo pohádko...“
- Dramatizace nejznámějších pohádek „ Hrajeme si na divadlo “
- Modelování pohádkových postav, zvířat...
- Poslech pohádkových písniček
- Stavba hradu, zámku z kostek
- Hra na princezny
- Prohlížení pohádkových knih, leporel
- Seznamování s různými podobami textu stejné pohádky ,poslech vyprávěné (čtené) pohádky
- Vypravování pohádky podle obrázků (obrázkový seriál)
- Nácvič písničky a tanečku k pohádce *O Šípkové Růžence*
- Hádanky a slovní hříčky
- Hry na rozvíjení zrakové představivosti a fantazie
- Předčítání části pohádky
- Vypravování pohádkového příběhu s odlišným koncem
- Vybarvování omalovánek - obrázky z pohádky
- Výtvarná chvilka – modelování poh. bytosti, výroba pohádkové bytosti z kulaté krabičky od sýrů, z vařečky, z kolíčků, z kornoutů

- Nácvič písne Země pohádková

Seznamování s příslovími (pochopení významu):

- Petr Kukal.: Říkejme si přísloví. Praha: Portál, 2005
- Kdo se směje naposled, ten se směje nejlíp (*chytrá liška*)
- Pýcha předchází pád (*pyšný Koblížek*)
- Nechval dne před večerem
- Neříkej hop, dokud nepřeskočíš
- Padla kosa na kámen
- Dočkej času jako husa klasu (*kynutí těsta*)
- Dobrá rada nad zlato (*Co bychom poradili Koblížkovi?*)
- Důvěřuj, ale prověřuj (*nebezpečí od neznámého člověka, zvířete*)

1.Kdo jsem a kde žiji

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Tento tematický celek je zaměřen na témata, která se týkají adaptace dětí v mateřské škole, uvědomění si vlastní identity v prostředí kolektivu dětí v MŠ. Komunikace s vrstevníky a dospělými, seznámení s prostředím MŠ a režimem MŠ, uvědomění si vztahu ke své rodině, domovu.

Moje rodina

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Tematický blok je zaměřený na seznámení dětí s rodinou, její funkcí, pochopení postavení a vztahů mezi jejími členy. Pochopení, co je to domov a co pro nás znamená. Uvědomění si svého vztahu k rodině, poznat strukturu rodiny, uvědomit si nejbližší členy své rodiny.

OČEKÁVANÉ KOMPETENCE

- dítě v běžných situacích komunikuje s dětmi i s dospělými bez ostychu, chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- dítě ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

Časový rozsah: 1- 2 týdny

Věková skupina: 3-6 let

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- chápat, že každý má ve společnosti svou roli
- mít povědomí o způsobech ochrany osobního bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc

- vyjadřovat samostatně a smysluplně svoje myšlenky, pocity, mínění ve vhodně zformulovaných větách
- popsat situaci
- umět říci „ne“ v situacích, které to vyžadují dodržovat pravidla vzájemného soužití a chování doma

DÍLČÍ CÍLE

Dítě a tělo

- Rozvíjet dovednosti při hře se stavebnicemi a různým drobným materiálem
- Vést děti k pečlivosti a přesnosti při vykreslování pastelkou
- Učit skládat své věci

Dítě a psychika

- Procvičovat paměť, výslovnost, kultivovaný projev, zapamatovat si krátký text
- Objevodvat délku slov vytleskáváním
- Vyjadřovat samostatně myšlenky, pocity, ovládat tempo a intonaci řeči

Dítě a ten druhý

- Vytvářet hezké vztahy mezi sourozenci, kamarády

Dítě a společnost

- Malbou vyjádřit vztah k rodině, zaplnit plochu, využití barev pro výtvarnou činnost

Dítě a svět

- Uvědomovat si význam rodiny pro život jednotlivce, co je to rodina a kdo do ní patří

ČINNOSTI

- Vyprávění v D.K. –Kdo patří do mojí rodiny? Kde bydlíte, máš svůj pokoj, co nejraději doma děláš, kolik je Vás doma, kde bydlí babička?
- Výtvarné ztvárnění vlastní rodiny, pojmenování členů rodiny
- Přinesení a prohlížení přinesených fotografií, představování
- DH s logo pomůckami – sestav svoji rodinu
- Konstruktivní hry s kostkami, stavby domků
- Imaginární hra s knoflíky – skládání členů rodiny, st. Děti počítání, vytváření skupinek
- podle počtů ,vytleskávání, porovnávání množství – koho je více, koho méně
- Stříhání,lepení,kreslení postavy , portréty rodičů
- DK. - úkoly v rodině : Jak můžeme pomáhat?
- Co děláme jinak ve školce než doma?
- Co kdo v rodině umí?
- Co děláme společně?
- Vyprávění zážitků z prázdnin
- Výtvarné ztvárnění zážitků

- Obtiskování ruky, dokreslení obličejů
- Básnička o rodině To je máma, to je ukazování na prstech
- Četba O neposlušných kůzlátkách
- Námětová hra : Na rodinu v koutcích, na zahradě, rozdělení rolí
- Starší děti dramatizace Jak u nás doma slavíme narozeniny...?
- PL.- vymalování členů rodiny, spojení podle velikosti,
- Kouzelný košík – předměty vytahujeme z košíku a ptáme se dětí – kdo potřebuje brýle, noviny, vařečku, počítač?
- Hra na schovávanou, někdo bude tatínek a schová předmět, instruuje děti pokyny – zima, přehořívá, hoří
- Dramatizace pohádky Bouda - která zvířátka bydlí u Vás?
- Návěst písně Před usnutím

1.Kdo jsem a kde žiji

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Tento tematický celek je zaměřen na témata, která se týkají adaptace dětí v mateřské škole, uvědomění si vlastní identity v prostředí kolektivu dětí v MŠ. Komunikace s vrstevníky a dospělými, seznámení s prostředím MŠ a režimem MŠ, uvědomění si vztahu ke své rodině, domovu.

Kluci holky z naší školky

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Prostřednictvím TC děti navazují přímé kontakty s druhými, navazují a vytváří nové kamarádské vztahy seznamují se s novými kamarády, upevňují dětská přátelství

OČEKÁVANÉ KOMPETENCE

- dítě svým způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomáhá slabším,
- rozpoznává nevhodné chování
- dítě má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům přistupuje odpovědně, váží si práce druhých
- dítě se spolupodílí na společných spoleurozhodnutích, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim

Časový rozsah: 1 týden

Věková skupina: 3-6 let

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- spolupracovat s ostatními, dodržovat domluvená a pochopená pravidla vzájemného soužití (doma, v MŠ, na veřejnosti,...)
- navazovat kontakty s novými dětmi
- přirozeně a bez zábran komunikovat s jiným dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- uvědomovat si svá práva ve vztahu ke druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- pochopit, že každý má ve společenství (třídě, rodině...) svou roli, podle které je třeba se chovat
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- uplatňovat základní společenské návyky ve styku s dětmi
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi vrstevníky

DÍLČÍ CÍLE

Dítě a tělo

- Ovládat hrubou motoriku svého těla

Dítě a psychika

- Vytvářet přátelské vztahy s povahově odlišnými jedinci
- Vyjadřovat své pocity , nálady a potřeby vlastním slovy
- Rozvíjet postoje a vlastní názor
- Rozvíjet logické myšlení při konkrétních operacích

Dítě a ten druhý

- Bránit a chránit menší a slabší děti , vzájemně si pomáhat,respektovat se

Dítě a společnost

- Zapojovat se aktivně do života ve společnosti , ve které žijeme

Dítě a svět

- Poznávat a orientovat se v prostředí kolem sebe a ve svém nejbližším okolí

ČINNOSTI

- Poznej svoje kamarády
- KK „ Kdo je můj kamarád a proč?“
- KK „ Co se Ti na kamarádovi nejvíce líbí, nelíbí ?“
- KK„ Jaké má kamarád vlastnosti?“
- KK Ke všude máme kamarády?“
- Společenské hry
- Nácvič písničky Trpaslíci
- Četba příběhu O jednom výletě

- Společná cvičení ve dvojicích
- DH Poznej kamaráda po hlasu, slovního popisu
- PH Na dva tři
- Utváření skupin dle počtu tři jsou kluci , dvě jsou holky , chodíme do jedné školky. Ve školce si hrajeme, vesele se smějeme.
- Obkreslování ruky, hlavy těla kamaráda + dokreslení
- Vytváření pohádkových a zvířecích kamarádů – Bob a bobek, Pejsek a Kočička Mach....
- Návěst písně Jsi – li kamarád
- Návěst básně
- PH Na mrkanou
- PH Na hada
- Kolektivní práce – koláž na téma kamarád

2.Rozhlížím se kolem sebe

Charakteristika a cíle integrovaného bloku:

Tento tématický celek je zaměřen na poznávání okolního světa, rozvinutí části motta svět je plný lidí, svět je plný věcí a o něm si budeme povídat přeci vše, co nás obklopuje, co lidé dělají, naše planeta země, pokusy s materiály. Nenásilnou hravou formou povedeme děti ke správnému a bezpečnému chování na ulici, kdy se stávají účastníky silničního provozu.

Svět je plný lidí, věcí a o tom si budeme vyprávět přeci

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: v průběhu integrovaného bloku děti budou poznávat odlišné národnosti a seznamují se s jejich zvyky a tradicemi, poznávají, co je pro daný kontinent, zemi nebo kulturu typické.

OČEKÁVANÉ KOMPETENCE

- dítě chápe, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit
- dítě si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- **Časový rozsah:** 2-3 týdny
- **Věková skupina:** 3-6 let

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- uvědomovat si rozdíly mezi jednotlivými kulturami (vzhled, oblečení, strava, výrobky atd.)

- spolupracovat s ostatními
- umět pracovat s globusem, atlasem, hledat v encyklopedii, samostatné získávání informací
- získání základního povědomí národní identity

DÍLČÍ CÍLE

Dítě a tělo

- Rozvíjet pohybové dovednosti, zdokonalení hrubé i jemné motoriky
- Rozvíjet fyzickou i psychickou zdatnost
- Osvojit si praktických dovedností

Dítě a psychika

- Rozvíjet řečové schopnosti a komunikativní dovednosti
- Rozvíjet smyslové vnímání, rozvoj paměti a pozornosti
- Rozvíjet tvořivost dětí
- Posilovat přirozené poznávací city
- Vytvořit základy pro práci s informacemi
- Poznávat sebe sama, rozvíjet samostatnost
- Rozvíjet schopnosti vyjadřovat své pocity

Dítě a ten druhý

- Seznamovat se s pravidly vzájemného soužití
- Posilovat prosociální chování
- Rozvíjet kooperativních dovedností

Dítě a společnost

- Rozvíjet schopnosti žít ve společenství ostatních
- Rozvíjet základní společenské postoje, návyky a dovednosti
- Seznamovat se se světem lidí, kultury a umění
- Získávat poznatky o existenci ostatních kultur a národností

Dítě a svět

- Seznamovat se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije
- Poznávat jiné kultury
- Rozvíjet úctu k životu
- Vytvořit povědomí o vlastní sounáležitosti se světem

ČINNOSTI :

- Komunikativní kruh: „Co je to svět?“
„Kdo na něm žije?“
- Seznámení s mapou světa, rozhovor o lidech různé barvy pleti
- Prohlížení mapy, obrázků v encyklopedii
- Poznávání zvířat, lidí, způsobu života
- **Námětová hra „Na černoušky“** -výroba sukní z krepového papíru
-navlékání korálků

-tanec za doprovodu bubnů,

- Stavby z písku – pyramidy
- Píseň „10 malých černoušků“
- Zvířata - kresba tuší kolorovaná voskovými pastely-předškolní děti, skupinová kresba
- Opičí dráha – využití nářadí
- Házení na cíl horním obloukem – lov
- Zpěv písně „*Pět minut v Africe*“ - pohybové vyjádření jednotlivých slok
- Práce s obrazovými atlasy, fotografiemi přírody Afriky
- Povídáme si o obyvatelích Afriky, jak bydlí, jaké mají oblečení, jídlo...
- Vyrábíme si africkou čepičku kufi - z proužků papíru (viz Výtvarné náměty z Asie, Afriky a Ameriky, s. 90)
- Poslech africké pohádky „*Opatrnost*“ (Alžír) lezeme ve dvojicích jako želvy, grafomotorické cvičení – želvička
- Poslech africké hudby
- Výroba chřestidel a bubínků (z krabiček od sýrů, kelímků od jogurtů, PET lahví...)
- hra na rytmické nástroje, na ozvěnu, hudební štafeta (postupné opakování určitého zvuku)
- Cvičíme jako africká zvířátka, lev - lezení ve vzporu klečmo, lev se protahuje - ve vzporu klečmo střídavě natahovat paži a nohu, zvířátka se lekla - leh na zádech - kolébka - posílení břišních svalů, had vykukuje - leh na břicho, zvedání trupu a hlavy, posílení zádočných svalů, slon dupe - sed, nohy pokrčené, střídavě zvedat nohy, sloní uši - sed, ruce v týl, lokty dopředu a zpět, posílení mezilopatkových svalů, lev zařval - kdo je lev? - rozeznávání bez zrakové kontroly
- Výroba egyptských korálek z papíru
- Koláž na téma prales - lepíme z geometrických tvarů
- Hledání diamantů v písku
- **Námětová hra „Na Indiány“** -PH „Na honěnou“-lov bizonů
- Výroba indiánského obleku ze starého trička-malování fixy, stříhání

vystřížení čelenky z papíru, polepení filcem
postavení tee-pee při vycházce do lesa, využití dřeva,
seznámení s básní „Indiáni“

- Jak si indiáni povídají
- Vymýšlíme si indiánská jména (jaký jsem, jací jsou kamarádi ve třídě - snaha vystihnout charakteristickou vlastnost, dovednost či jiný typický znak)

- Čteme a píšeme jako indiáni (obrázkové písmo, zkoušíme hádat, co znamená, „čteme“) - kartičky s obrázky, děti vše nejprve zkouší „přečíst“, pak samy vymýšlejí nové věty změnou pořadí obrázků
- Kimova hra s indiánským obrázkovým písmem
- Poslech indiánské pohádky „Kozel a jaguár“
- Malujeme jako Čipevajané - malování pomocí obtažených výstřižků (vystříhnout obrázek, položit na papír, houbičkou namočenou v barvě po obrázku přejíždět)
- Pbyt venku - indiánský běh, hod oštěpem, plížení
- Keslíme pískem jako Navajové - na trávu rozprostřít papír či bílá prostěradla, udělat z papíru kornoutky, do nich nasypat písek, písek pak v obrazech sypeme na bílou plochu
- **DK: „Kde se nachází naše republika?“**
„Jak se jmenuje hlavní město?“
- Jak vypadá naše vlajka?
- Rozhovor nad knihami o naší zemi, hlavním městě, prezident
- Pracovní list –ČR
- Lepení špejlí na papír – můj dům v naší vesnici
- Poslech národní pohádky
- Pobyt venku - „české“ hry (kuličky, skákání panáka...)
- Kreslíme národní vlajku
- Poslech české hymny
- Návuk písni „My jsme muzikanti“
- Koláž „Naše země“ - výstřižky z časopisů či kalendářů lepíme na předkreslený tvar republiky
- Seznámení s písní „Kolik je na světě moří“
- Modelování lidí různých barev pleti – výstava v šatně
- Diskusní kruh : „Co všechno tvoří Zemi?“
„Kdo žije v moři?“
- Návuk písni Kolik je na světě moří, Jak se chodí do světa Kafomet 66
- Skládáme puzzle – světadíly
- Komunitní kruh: co všechno může být kulaté, hledáme kulaté tvary ve třídě ve hmatovém pytlíku hledáme bez zrakové kontroly kulaté předměty (rozlišujeme kulatý - špičatý, tvrdý - měkký, hladký - drsný...)
- Práce s glóbusem země je kulatá
- Hledáme podle barvy moře a pevninu
- Hledáme Českou republiku (předem označená malou značkou) a Evropu
- Jaké známe další státy
- Práce s obrazovým atlasem

- Podle obrázků zjišťujeme, co se u nás pěstuje, jaká tu žijí zvířata, zda máme hory, moře..., jaké u nás bývá počasí
- „*Místo si vymění, kdo...*” - barva vlasů, očí, velikost, oblíbená barva, zvíře, hračka...
- **Na návštěvě v Evropě**
- Práce s obrazovým atlasem, jaké jsou další země v Evropě, jak se mluví v Evropě, poslech nahrávky řeči vybraných národů, co máme stejného, co máme jiného, co nemáme vůbec, prohlížení obrázků z jednotlivých evropských měst
- Hudebně pohybová hra „*Vlak*” - chůze v řadě, reakce na signál, vzájemná spolupráce, cestujeme vlakem do jedné evropské země
- Hádáme, kam jsme přijeli (s pomocí dětského ilustrovaného atlasu, dávání návodů podle jednotlivých obrázků, např. je tam moře, pěstuje se tam..., jí se tam... - neočekáváme, že děti uhodnou název, ale že ukážou místo na mapě)
- Učíme se italsky pozdravit a poděkovat
- Povídáme si o Itálii, jak vypadají Italové, co se k nám vozí italského (zmrzlina, špagety, pizza, Ferrari a Alfa Romeo, olej...)
- Poslech italské pohádky - např. Pinocchio
- Výtvarná činnost - italská mozaika
- Trhání, příp. stříhání barevného papíru, lepení do obrazců dle fantazie dětí
- Praktická činnost - pečeme pizza
- Příprava těsta - vážení, míchání, hnětení (hned ráno, během dopoledne pozorujeme, jak těsto „roste”)
- Příprava ingrediencí ke zdobení pizzy - strouháme, krájíme...
- Zdobení pizzy (rozlišujeme jednotlivé ingredience podle vůně - cibule, kečup, bylinky, salám...), učíme se myslet na druhé a dávat si přednost
- Pobyt venku - hrajeme si jako Italové – fotbal
- Pohybová hra „*Letadla v mlze*” - děti se rozdělí do dvojic, ve dvojici má jedno zavázané oči, druhé je „řídící věží” - zvukovým signálem k sobě letadlo navádí. Poté si povídáme, že na další kontinent se dostaneme letadlem.
- **Mezi Araby**
- Práce s obrazovými atlasy, fotografiemi přírody
- Povídáme si o Arabech, beduínech
- Převlékáme se - bílá velká trika, turbany
- Nepoužíváme stoly, židle, jíme na zemi, rukou...
- V případě dobrého počasí se přesuneme na zahradu, uděláme z dek stany
- Grafomotorické cvičení - poušť, písek
- Tkáme koberce - na stavu z vlny či papírové tkaní, posloupnost v užívání barev
- Poslech africké pohádky „*Opatrnost*” (Alžír)
- Pořádáme dostihy arabských koní
- Výroba koníků - vystříhnout hlavu, z vlny hřívu, upevnit na tyč

- Hra „Karavana velbloudů" - společné překonávání překážek v terénu
- Malujeme „mramorové dlaždice" - na bílou čtvrtku tuší a dřívkem květiny, kolorujeme anilinovými barvami
- **Cestujeme do Asie**
- Práce s obrazovými atlasy, fotografiemi přírody
- Povídáme si o Asiitech
- Malujeme si oči, pozdrav, úklony
- Přebírání luštěnin pinzetou (hůlky) - jemná motorika, třídění
- Vyrábíme japonský vějíř učiwa - vystřihování, kresba tuší a dřívkem
- Poslech mongolské pohádky „*Stařeček, vlk a tygr*"
- Výroba japonské panenky keší
- Papírové skládanky origami
- Grafomotorické cvičení - medvídek panda
- Zápas sumo - zdůraznění zásad čestnosti, vzájemná úcta mezi soupeři
- Stavíme velkou čínskou zeď z písku
- **Cestujeme do Austrálie**
- Práce s obrazovými atlasy, fotografiemi přírody
- Povídáme si o Australanech
- Surfujeme - rovnováha na balanční ploše
- Vyrábíme bumerang - stříháme z polypropylenových tácků, házíme jím
- Poslech australské pohádky „*Jak přišlo sucho*"
- Pantomima, snažíme se rozesmát kamaráda
- Jak je důležitá voda, připravujeme citronádu
- Hrajeme kriket, ragby
- Grafomotorické cvičení - klokan skáče - horní oblouk
- Cvičíme jako australská zvířata, skáče jako klokan, skáče jako zajíc, leze jako lenochod, výroba papírových rybiček - libovolná technika, na každou rybu kancelářská sponka, lovíme ryby na prut s magnetem
- **Návrh jídelníčku:**
- Česká republika - jakékoli české jídlo (např. škváry)
- Evropa - Itálie – pizza
- Arábie - kuskus se zeleninou a krutím masem, brokolicová polévka (podávaná v hrnečku, bude se jíst rukama)
- Asie - jaké kimo, rýže
- Austrálie - australská ryba, salát
- Severní Amerika - americké sýrové těstoviny (ke svačině by mohly být americké skořicové tousty)
- Jižní Amerika - chilli con carne, rýže
- Afrika - zapečené brambory po egyptsku
- Afrika - kotlík afrického domorodce, chléb

2.Rozhlížím se kolem sebe

Charakteristika a cíle integrovaného bloku:

Tento tématický celek je zaměřen na poznávání okolního světa, rozvinutí části motta svět je plný lidí, svět je plný věcí a o něm si budeme povídat přeci vše, co nás obklopuje, co lidé dělají, naše planeta země, pokusy s materiály. Nenásilnou hravou formou povedeme děti ke správnému a bezpečnému chování na ulici, kdy se stávají účastníky silničního provozu.

Když kapička běžela, co všechno kolem viděla

Charakteristika a cíle integrovaného bloku : Tento tématický celek je zaměřen na získávání poznatků týkajících se vody na Zemi ve všech jejích podobách. Děti se hravou formou seznámí s vlastnostmi vody, s životem u vody v našich klimatických podmínkách, s koloběhem vody v přírodě. Společně si připomeneme význam čistoty vod pro život člověka.

OČEKÁVANÉ KOMPETENCE

- dítě dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knihy, encyklopedie, počítač, telefon atd.)

Časový rozsah: 1- 2 týdny

Cílová skupina: 3 - 7 let

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- mít znalosti o životě ptáků, vodních živočichů a rostlinách ve volné přírodě
- znát vlastnosti vody, její výskyt ve volné přírodě, význam pro život
- mít poznatky o koloběhu vody v přírodě
- mít vědomosti o vlastnostech vzduchu, jeho významu v přírodě a významu pro život
- umět soustředěně pozorovat, zkoumat, objevovat, experimentovat
- získat poznatky o materiálech našeho prostředí, o třídění odpadu
- umět soustředěně pozorovat, zkoumat, objevovat, experimentovat

DÍLČÍ CÍLE

Dítě a tělo

- Rozvíjet pohybové dovednosti, zdokonalení hrubé i jemné motoriky
- Rozvíjet fyzickou i psychickou zdatnost

- Osvojit si praktické dovednosti

Dítě a psychika

- vytváření základů pro práci s informacemi
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)

Dítě a ten druhý

- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- spolupracovat s ostatními

Dítě a společnost

- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

Dítě a svět

- Vytvořit povědomí o vlastní sounáležitosti se světem

ČINNOSTI

- Práce s mapou, atlasem, encyklopedií, rozlišování vodstva na Zemi na potoky, řeky, rybníky, jezera, moře a oceány
- Značení vodních ploch na mapách a globusu
- Prohlížení mapy, sledování toku jedné řeky od jejího pramene až k ústí do moře
- Komunitní kruh - jak vznikají vodopády
- Pokus - zkoumání skupenství vody (led, voda, pára)
- Pokus - zmrazení vody, odpaření vody
- Objevování vlastností vody - hra s vodou, přelévání vody, foukání do vody brčkem
- Prohlížení obrázků v dětské encyklopedii
- Koloběh vody v přírodě grafické znázornění
- Vyjmenovávání různých podob deště (prší, mží, mrholí, krápe, leje; liják, lijavec, déšť, další podoby vody v přírodě (mlha, rosa)
- Pokus s květinou (dva květináče - jeden zaléváme, druhý ne)
- Poznatkové činnosti - síla vody – hydroelektrárny - ničivé účinky potopy - vodní eroze
- Práce s pracovními listy - jak teče řeka - vlny v moři
- Návlek písničky *Deštík* - doplňování zpěvu hrou na tělo
- KK - voda ve vodovodu, kde se bere ? K čemu nám slouží voda ?
- Poznávání zvířat žijících ve vodě a u vody dle obrázků

- Skládání zvířátek z papíru dle slovního doprovodu, správné zaryhování (ryba, žába, labuť)
- Práce ve skupinách: mezi obrázky rostlin najít vodní rostlinu a popsat ji
- Vyrábíme rybníček - skupinová práce: na namalované čtvrtky lepíme kamínky, rákosí, vrbové proutky, zvířátka z papíru, prázdné ulity měkkýšů a jiné přírodniny, hotovou práci přetáhneme potravinovou fólií a vystavíme
- **Moře KK** „Jak moře vypadá ? Jak chutná mořská voda ?
- Pokus: smícháme vodu se solí a uděláme si tak mořskou vodu.
- **DK.** Proč je voda v moři slaná ? Jak moře prospívá našemu zdraví - mořská voda a vzduch
- Pracovní listy - mořské vlny
- Pozorování živé želvičky v akváriu
- Četba příběhu z knížky Pohádky z mořské hlubiny
- Hry s mušličkami - procvičování citlivosti rukou - koordinace oko-ruka, rovnovážné cítění
- Hrajeme si na námořníky - stavění lodi, vytváření vln pomocí padáku
- **DK.** Lodní doprava, loď a parníky, co vozí ? - využití vodních plavidel pro sportovní účely
- Vykreslování a vystřihování lodiček z papíru koláž dolepení do výkresu s vlnami
- Četba a poslech příběhu „Jak se kluci neuměli spočítat (podle E. Petišky)“
- Pohybová hra Na rybáře
- Dramatická hra Co by se stalo (kdybych neměl na koupališti plavky, když neumím plavat a spadnu do vody, když nemám ručník, peníze na pití, klobouček nebo kšiltovku).

2.Rozhlížím se kolem sebe

Tento tématický celek je zaměřen na poznávání okolního světa, rozvinutí části motta svět je plný lidí, svět je plný věcí a o něm si budeme povídat přeci vše, co nás obklopuje, co lidé dělají, naše planeta země, pokusy s materiály. Nenásilnou hravou formou povedeme děti ke správnému a bezpečnému chování na ulici, kdy se stávají účastníky silničního provozu.

VB

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- umět slovně i výtvarně vyjádřit své myšlenky, pocity

- rozvíjet pohybovou dovednost, hrubou i jemnou motoriku
- podílet se na ochraně životního prostředí
- mít vědomosti o planetě Zemi, o významu vzduchu, vody, stromů, zvířat
- získat poznatky o materiálech, třídění odpadu
- vědět, co se vyrábí ze dřeva, z papíru, recyklovaný odpad
- získat nové informace o přírodě
- znát některé názvy stromů

DÍLČÍ CÍLE

Dítě a tělo

- Osvojit si praktické dovednosti

Dítě a psychika

- Rozvíjet řečové schopností a komunikativní dovednosti
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)

Dítě a ten druhý

- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

Dítě a společnost

- Seznamovat se se světem lidí, kultury a umění
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

Dítě a svět

- vytvořit u dětí odpovědný postoj k životnímu prostředí - aktivně chránit přírodu
- osvojovat si elementárních poznatků o přírodě
- získávat poznatky týkajících se života na Zemi, významu čistoty ovzduší pro život

ČINNOSTI

Témata: Země, Vzduch, Les, Louka jako ekosystém

Země- Krtek cestovatelem

Hádejte, kdo přiletěl jednoho hezkého dne do lesa? Byla to křepelka. "Ano", oznamuje zvířátkům, "už umím krásně létat. Kdybyste věděli, kolik zemí jsem přeletěla! Vy, lesní obyvatelé, jste stále na jednom místě." "Jakže," zlobí se krtek, "vždyť jsme přešli z dolního konce lesa na horní." "Ha! Ha! Nenech se vysmát! Co je to proti skvělému letu po obloze! Z Evropy do Asie a potom do Afriky! To je toho, z dolního konce na horní. To nic není." Všechna zvířátka jsou zdrcena křepelčíným pohrdáním. I lesní skřítci jsou smutni. "Neradi cestujeme," řekli lesní mužíčkové. "Zvykli jsme si na náš les a nechce se nám do nových krajů." Potom se otočili k zvířátkům a pokračovali. "A chcete cestovat vy?" "Chtěli bychom," zvolal krtek za všechny. "No, můžeme vám pomoci." "Jenže my bychom chtěli letět jako křepelky!" "Dobře," přikývli lesní mužíčci. "Uděláme to tak, že poletíte." Za několik dnů pozvali zvířátka, aby se přišli podívat, co postavili. Byl to létající balón, kterým pak krtek letěl. Bude nám vyprávět, co všechno viděl."

- **Práce s globusem a encyklopedií:** barevné rozlišování pevniny a vodstva na Zemi, hledání ostrovů na globusu
- **Poznatkové činnosti:**
 - Určování hlavních znaků zemského povrchu (hlína, kámen, písek), zkoumání vlastností pokusem"
 - Hry s kamínky - určování počtu, stavění cestiček (krátká, dlouhá)"
 - Vytvoření krajiny na velkém pekáči - postupné ožívování (stromy, květiny, tráva)
 - Hra Žiji na planetě Zemi (Školka plná zábavy, str. 108)"
 - Určování rozdílu mezi pevninou a vodami"
 - Hra Voda nebo pevnina (třídění zvířátek)"
 - Hra Životní prostředí (Školka plná zábavy, str. 110), Země jako domov
 - Poznávání ohrožených zvířat naší planety
 - Hra Mějte mě rádi, jsem ohroženo (Školka plná zábavy, str. 192)
 - Hra s obrázky ohrožených zvířat (papoušek, gorila, želva, krokodýl, velryba)
 - Využití filmového představení Zachraňte Williho (příběh o záchraně velryby)
- **Pracovní a výtvarné činnosti:**vyrábíme zeměkouli z plastových víček, barevných kusů látek, obarvených obalů od vajíček, z mačkaného papíru
- Kreslení na kameny
- **Grafomotorika:** malování - pracovní list Poznej podle obrysů zvířátka z moře
- Vyrábění zvířátek - skládáme z papíru, lepíme z krabiček, vystřihujeme z časopisů
- Vytváření domova na Zemi - domy z krabic, dokreslení a nalepení postav
- Vytváření životního prostředí - (Školka plná zábavy, str. 110)
- **Pohybové činnosti:** představování pohybem - živly Země
- Pohybová hra Voda, oheň, blesk - běh, pohotové reakce na pokyn
- **Rozvíjení řeči, správná výslovnost:**

- KK. Co viděl krtek, když letěl balonem (užívání přídavných jmen, ochrana přírody)
- Říkanek Má Země (Školka plná zábavy, str. 124) spojená s pohyby
- Báseň Čím mi voní hlína (viz příloha)
- Hudební činnosti: nácvik písni: Naše Země (Nalad'te si hlásky, str. 24)
- Co kdyby (Nalad'te si hlásky, str. 4) Kolik je na světě moří

Vzduch

- **Poznávání: KK.** Jak poznáme, že je vzduch všude kolem nás přítomnost vzduchu?
- **Pokusy:** nádech - vyfukování vzduchu do balónku, ovívání se vějířem, foukání do brček na ruku, do vody
- Zkoumání vlastností vzduchu uzavřená průhledná sklenička, vzduch není vidět, proudí kolem nás
- Hry s balónkem - foukání, hra Na vítr
- Účinky a síla větru - Co všechno může vítr (vichřice) způsobit
- Pozorování čistoty vzduchu - jednu sklenici se širokým hrdlem umístíme za okno, druhou zavěšíme v lese na strom, po určité době porovnáme, co s ve sklenicích nashromáždilo
- **Pohybové činnosti:** hra Na vítr a mrak (Pohybové hry dětí předškolního věku, str. 76)
- Cvičení se šátky s hudbou
- **Grafomotorika:** vítr - procvičování uvolněného zápěstí - libovolné čmárání
- Kouř z komínů (uvolňování ruky, viz příloha)
- **Poslech příběhu:** Freonová pohádka - co škodí čistému ovzduší (kniha Ekologická výchova v MŠ)
- **Jazykové a řečové činnosti:** DK. Kdo znečišťuje vzduch (auta, komíny, lidé, kteří kouří)
- **Pracovní a výtvarné činnosti:** vystřihovánka Krajina bez ozónové díry (přilepení záplaty, oživení krajiny obrázky)
- Výroba papírové čepice - skládání, zdobení (chráníme si své zdraví)
- Zhotovení panáčka z nafouknutého balónku, dokreslení obličeje fixou
- Malba větru s uplatněním dětské fantazie (například na malbu vytvoříme tahy lepidlem a posypeme barevným pískem)
- Výlet balónem (Školka plná zábavy, str. 209), výroba balónu

Smutný les

- Motivační říkadla: Co se stalo dnes? Lidé nepořádní byli, celý les znečistili. Les je celý nemocný. Kdo pomůže, kdo to ví?

(krteček vypráví o tom, jak si poranil nožičku o starou plechovku a o dalších nebezpečích, které odpadky způsobují v lese)

- KK.k čemu slouží les? Jak se chováme ke stromům?
- hra Stromy a já (Školka plná zábavy, str. 16, viz příloha)
- DK.Co způsobuje hluk v lese? Jak můžeme lesu pomoci?
- Akce Zachráníme les
- **Poznatkové činnosti:** pozorování lesa (čichem, hmatem, pozorování struktury kůry)
- Určování názvů stromů lexikon stromů - pozorujeme jeden strom a shromažďujeme o něm veškeré poznatky
- Didaktická hra Co do lesa nepatří - sběr a třídění odpadků
- Didaktická hra Co všechno se dělá ze dřeva Pracovní list Vyber, co je vyrobeno ze dřeva (Pracovní listy Milady Přikrylové)
- Hra Stromy a já (Školka plná zábavy, str. 116)
- Poznání, že i stromy jsou živé (viz příloha)
- Vytváření skupin - hry s přírodninami, šíškami apod.
- Říkadlo Stojí, stojí strom, opakování názvů stromů, pohybové ztvárnění
- Řešení labyrintů (vytváření cestiček s určováním směru)
- Pohádka o moudrých dubech a nafoukaném větru.
- Výroba "Dubových skřítků"
- Kresba holého stromu i stromu s listím
- Otisky listů, vytrhávání listů z papíru podle předkresleného tvaru, frotáž listů a kůry
- **Život v lese** Velké množství stromů pohromadě tvoří les a les je domovem mnohých zvířat. Víme, která zvířátka bydlí v lese? Děti pracují ve skupinkách a každá skupina má k dispozici jednotlivé obrázky s různými zvířaty (liška, zajíc, kuna, jezevec, srnka, divoké prase, bažant, datel, jelen, ježek, krtek, pes, kočka, medvěd, sova, kůň, kráva, a další). Jejich úkolem je vybrat ta zvířata, která mají domov v lese. Vybraná zvířata dají děti z každé skupiny k obrázku lesa. Učitelka zkontroluje správnost splnění úkolu u každé skupiny, pokud se vyskytne nějaká chyba, požádá děti z některé další skupiny, aby pomohly chybu vyřešit. Učitelka zavede s dětmi rozhovor, jak se máme v lese chovat. Les je domov pro zvířátka, proto do lesa chodíme na návštěvu a podle toho se musíme i tak chovat, abychom zvířátka v jejich domově nevyplašili.
- **Hra na veverky** Na stromě před školkou můžeme někdy pozorovat veverky. Pokud jim ale hrozí nějaké nebezpečí, utíkají se schovat do svého domova v lese. My si na veverky zahrajeme. Učitelka natáhne přes roh třídy lano a do prostoru za lano umístí obrázek lesa. Děti - veverky běhají v prostoru třídy a když uslyší, že se blíží bouřka (například signál na bubínek), utíkají se schovat do lesa (do prostoru za lano). Koho učitelka chytí v prostoru před lanem, vypadává ze hry. Hra končí, když zbyde poslední veverka.
- **Listový skřítek** z přírodnin

- **Chraňme stromy** jednotlivé obrázky se znázorněným špatným a dobrým chováním lidí v přírodě
Učitelka vyprávěla dětem příběh o lidech, kteří vůbec nerozuměli přírodě a také se v ní neuměli chovat (šlapali po malých stromkách v lese, zahazovaly papíry od svačiny kolem sebe, u lesa rozdělávali ohniček apod.). Po té naváže rozhovor s dětmi, zda je takové chování správné, proč je pro nás příroda důležitá a zda by těmto lidem uměly poradit, jak se mají chovat například v lese a v přírodě vůbec. Po rozhovoru dá učitelka dětem obrázky. Na jednotlivých obrázcích je nakresleno špatné a dobré chování lidí v přírodě, ale obrázky se pomíchaly. Úkolem dětí je roztrdit obrázky s dobrým a špatným chováním lidí v přírodě a zdůvodnit to.
- Hudební chvílka - "Sedí liška pod dubem"
- Hudební chvílka - napodobování větru (i jeho síly) pomocí šustění igelitového sáčku (všechny děti mají svůj sáček a podle slovní instrukce učitelky vytvářejí slabý či silný vítr)
- Pohybová aktivita - honička "Na vítr"
Honičku jsem si přizpůsobila přímo na tuto pohádku. Jedno dítě je honič, ostatní děti se snaží před honičem uprchnout. Mají za gumou kalhot zastrčený šátek nebo fáborek. To imituje listí na dubu. Honič (vítr) se snaží dětem fáborek odebrat, nesmí však použít násilí. Děti se různě k "větru" otáčejí, aby ztížily odebrání šátku. Pokud "vítr" vezme "dubu listí", je postižený "dub" ze hry vyloučen a čeká stranou na konec hry. Dítě, které zůstane ve hře jako poslední, je novým "větrek".
- Procvičování pojmů před, za, nahoře, dole, vlevo vpravo - přiřazování ptáčka k dubu
- Procvičování číselné řady - počet listů na dubu
- **Pracovní činnosti - hmatový test:** Co je to - děti si za zády podávají přírodniny a určují, co držely v ruce
- Sestavování obrázků z přírodnin (rozvíjení jemné motoriky s uplatněním fantazie)
- Vyrábění loďky z kůry
- Vyjadřovací činnosti – KK. Jak chráníme přírodu (odpadky, hluk, znečišťování potoků, rostliny, zvířata) Jaké je nebezpečí rozdělávání ohně ve volné přírodě?
- **Dramatizace:** hrajeme lesní divadlo, zvířátka si vyprávějí o své úzkosti, když děti chtěly dělat v lese oheň obyvatelé lesa protestují proti znečištění životního prostředí a opouštějí les
- Hra Na datla (dělení slov na slabiky)

2.Rozhlížím se kolem sebe

Charakteristika a cíle integrovaného bloku:

Tento tématický celek je zaměřen na poznávání okolního světa, rozvinutí části motta svět je plný lidí, svět je plný věcí a o něm si budeme povídat přeci vše, co nás obklopuje, co lidé dělají, naše planeta země, pokusy s materiály. Nenásilnou hravou formou povedeme děti ke správnému a bezpečnému chování na ulici, kdy se stávají účastníky silničního provozu.

Hádej čím jsem

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Integrovaný blok zaměřený na seznamování dětí s různými profesemi, vytváření pozitivního vztahu a podtržení významu jednotlivých profesí.

OČEKÁVANÉ KOMPETENCE

- dítě ovládá řeč, hovoří e vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, slovně reaguje, vede smysluplný dialog /III.K-1/

Časový rozsah: 2 týdny

Věková skupina: 3-7 let

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí
- mít povědomí o jednotlivých profesích a jejich významu pro společnost
- mít povědomí o tom, proč rodiče potřebují chodit do zaměstnání
- mít povědomí o širším společenském, kulturním a technickém prostředí
- chápat význam lidské práce a vážit si výsledků práce své i jiných lidí

DÍLČÍ CÍLE

Dítě a tělo

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvoj a užívání všech smyslů

Dítě a psychika

- rozvíjet řečové schopnosti a komunikační dovednosti
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)

Dítě a ten druhý

- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)

Dítě a společnost

- seznamovat se se světem lidí, kultury a umění
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

Dítě a svět

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

ČINNOSTÍ

- **Návštěva lomu, lékařky , školní kuchyně, knihovny, obchodu,sklenářství, OÚ, kadeřnictví , školní kuchyně, pila ...**
- PL – přiřazování věcí k určitému zaměstnání DH
- Hry – Na pošťáka – v kruhu si každé dítě vymyslí nějaký pohyb, zvuk... (např.pohlazení, cvrnknutí do nosu...) a popořadě to každý musí zopakovat
- Kresba různou výtvarnou technikou čím chce kdo být
- KK – čím je maminka a tatínek, co nejčastěji dělají doma za práce a v čem jim pomáhám nebo mohu pomoci já, čím budu a proč ?
- Koho můžeme potkat při cestě do školky pošťáka, doktorku, prodavačku, popeláře DK
- Co znamená, že je člověk pracovitý ? Proč lidé chodí do práce, co je pro práci důležité ? DH
- Přednes básniček – Cukrář, Hodinář, Pekař, Kominík...
- Kdo to může být? – slovní hádanky - pantomima
- Co kdo potřebuje ke svému zaměstnání za předměty ?
- Rozeznávání materiálů, ze kterých jsou věci a předměty ve třídě vyrobeny (papír, kov, dřevo,umělá hmota, sklo) – se zavázanými očima podle hmatu určovat, co je hladké, drsné, měkké, tvrdé...
- Práce ve skupinkách – každá skupinka musí najít ve třídě věci z různých materiálů a danou věc popsat a říci, k čemu se používá
- Kouzelný pytlík DH dle náradí určíme profesi

- Motivační rozhovor s dětmi na téma **práce** - Proč chodí lidé do práce? Co dělá maminka, která se stará o miminko? Chodí do práce? Co to znamená, když je někdo nezaměstnaný? Co by se stalo, kdyby nikdo nepracoval? Co by se stalo, kdyby rodiče neměli zaměstnání?
- Poslech pohádky *O líném Honzovi* nebo *O třech prasátkách* - práce s obsahem pohádky vzhledem k tématu - ptáme se dětí, proč je potřeba pracovat
- Návuk hry se zpěvem *Na řemeslníky* (viz použitá literatura)
- Vysvětlení přísloví *Bez práce nejsou koláče*, *Komu se nelení tomu se zelení*
- Práce s knihou *Říkejme si přísloví* (rozvoj logického myšlení)
- Námětové hry podle profesí (Na doktora, kuchaře, učitele apod.)
- Práce s pohádkou *Krtek a kalhoty*
- **Námětová hra "Na pekaře"**
- DH Pojmenuj pečivo"
Obrázky na zemi v prostoru herny otočené lícem dolů (počet obrázků je shodný s počtem dětí), děti na signál otočí obrázky, vyhledávají se děti se shodným obrázkem, vytvoří skupiny. Pečivo pojmenují, vytleskají slabiky názvu. Obrázky použijeme v pekárně jako nabídku zboží. Vymyslíme další názvy druhů pečiva - rozvoj slovní zásoby dětí, děti se mohou pokusit pečivo nakreslit (vystižení podstatných znaků).
- DH **"Odkud jsi, chlebičku?"**
Poznávání a pojmenování surovin pro přípravu pokrmů. Skutečné suroviny děti zkoumají hmatem, chutí (chuťové hádanky - cukr, sůl, mouka...), čichem (droždí). (zrno, klas, kombajn, pytel mouky, vejce, mouka, mléko a cukr připravené na zpracování těsta, různé druhy pečiva).
Společně jsme s dětmi řadili obrázky podle časové posloupnosti výroby pečiva. *Od zrníčka ke chlebičku vede dlouhá cesta. Ví to každé malé dítě z vesnice i z města.*
- **Grafomotorická cvičení, uvolnění ruky** - ležatý ovál - nejprve uvolnění ruky ve vzduchu, využití říkadla "Od zrníčka...", potom na velký formát papíru
- Společná práce dětí silným voskovým pastelem s trojhranným profilem, v kleče na zemi = "velká hromada zrní čeká v mlýně na semletí" Tečkovaná kresba - "sypeme pečivo mákem", trojhranná tužka - správný úchop, Motivační říkadlo: Koláče i s rohlíkem mákem si je posypem.
- **"Kimovy hry"**
Na utěrku položíme několik předmětů patřících do pekárny, např. vařečka, miska, rohlík, zástěra (množství předmětů volíme podle konkrétní skupiny dětí). Jedno dítě si zakryje oči (otočí se ke stolu zády). Učitelka nebo určené dítě odebere jeden předmět. První dítě - hadač si odkryje oči a určuje, který předmět to byl.
- **Třídění předmětů, vytváření skupin, pojmenování významových kategorií**
Můžeme třídit předměty v pekárně nebo druhy pečiva (ze slaneého těsta nebo

moduritu). Vyhledáváme shodné i rozdílné vlastnosti předmětů. Jednotlivé skupiny můžeme dále třídit (např. koláče podle náplně) a řadit (vařečky podle velikosti). Všechny činnosti děti slovně komentují, zdůvodňují svá rozhodnutí.

- **Pečivo z modelíny**

- **Práce se slaným těstem nebo moduritem**

Vytváření rohlíků, housek a koláčů ze slaného těsta nebo moduritu, sušení, případně vaření nebo pečení a kolorování barvami. Hotové pečivo využijeme pro námětovou hru "V pekárně", třídění.

- **Pečeme koláče z kynutého těsta - vyvrcholení celého projektu**

Průběžně od rána zkoumáme všemi smysly suroviny na přípravu těsta i náplně

- Pohybové hry, hudebně-pohybové činnosti a písňe, říkadla.

- **"PEKAŘ PEČE HOUSKY:**

- Pekař peče chleba, všude ho je třeba.

- Pekařka mu pomáhá, pečou chleba oba dva.

- Pekař peče vdolky, pro kluky a holky. Pekařka mu pomáhá, pečou vdolky oba dva.

- Pekař peče rohlíčky s makovými zrníčky. Pekařka mu pomáhá, mákem sypou oba dva.

- Pekař peče koláče, jsou jich plné pekáče. Pekařka mu pomáhá, pěkně pečou oba dva.

- JEDNA, DVĚ, HONZA JDE, PEC NÁM SPADLA, KOLO, KOLO MLÝNSKÝ, PEKLA VDOLKY

- **ŽIVÁ PEKÁRNA**

Pohybová hra - děti ve skupinách ohraničených obruči a označených obrázkem jednoho druhu pečiva. Motivace: "Pečivo v miskách v pekárně v noci ožívá, ale pekař jej nesmí uvidět." Běh po skupinách, reakce buď na slovní pokyn učitelky nebo na zrakový signál - obrázek s pečivem. Na sluchový pokyn "Pozor, pekař!" rychlý a tichý návrat do své "misky".

2. Rozhlížím se kolem sebe

Charakteristika a cíle integrovaného bloku:

Tento tématický celek je zaměřen na poznávání okolního světa, rozvinutí části motta svět je plný lidí, svět je plný věcí a o něm si budeme povídat přeci vše, co nás obklopuje, co lidé dělají, naše planeta země, pokusy s materiály. Nenásilnou hravou formou povedeme děti ke správnému a bezpečnému chování na ulici, kdy se stávají účastníky silničního provozu.

Co všechno zvládnou, co všechno dovedu

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Tento tématický celek je zaměřen na získání zájmu o učení, vědomosti a spolupráci se základní školou. Vytváří pocit radostného očekávání vstupu do 1. třídy základní školy.

OČEKÁVANÉ KOMPETENCE

- dítě při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích /II.K-4/
- dítě ovládá činnosti předcházející čtení a psaní /III.K-5/
- dítě chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování a agresivita se nevyplácí, vzniklé konflikty je lepší řešit dohodou /IV.K-9/
- dítě se svoje hry a činnosti učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat /V.K-1/

Časový rozsah: 2 týdny

Věková skupina: 3-7 let

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)

DÍLČÍ CÍLE

Dítě a tělo

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Dítě a psychika

- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

Dítě a ten druhý

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním

Dítě a společnost

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevodat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

Dítě a svět

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

ČINNOSTI

- Návštěva první třídy ZŠ
- Námětová hra na školu , využití skutečných pomůcek, pojmenování pomůcek, vytleskávání, zaznamenávání počtu slabik (kostky, magnetky na tabuli, grafický záznam na papír). Po procvičení můžeme zařadit individuální test "Tleskej a počítej", který jsem připravila z obrázků školních pomůcek
- Rozvíjení zájmu o psanou podobu jazyka – pracovní list, hledej písmena
- Vyhledávání písmen, číslic
- Rozlišování tvarů, co je kulaté, hranaté
- Hledání geometrických tvarů
- Vyhledávání opaků – vysoký, nízký, široký, úzký
- Vyhledávání míst, kde najdeme číslice

- Přiřazování k počtu číslic – pracovní listy
- Vedení k orientaci v prostoru – vpravo, vlevo – pracovní list
- Vystřihování a skládání z geometrických tvarů
- Čtení prohlížení knih dle vlastního výběru
- Kreslení na základě citového prožitku, pokus o zachycení prostředí
- Postřehy ze školy ztvárníme výtvarně buď v kresbě tuší kolorované bretonovými barvami nebo malbou temperami, nabídneme dětem různě velké formáty papíru využíváme i omalovánky se školní tematikou (např. Svět předškoláka, str. 1).
- **Hmatové hádanky**
Děti se zavřenýma očima hádají podle hmatu, co je v aktovce, správně předměty pojmenují (slovní zásoba).
- **Kimovy postřehové hry** Hádání, co na lavici přibýlo nebo ubylo.
- **Puzzle, mozaiky** nabízíme různé hry pro rozvoj analyticko-syntetického myšlení, logiky,
- Hudebně-pohybové činnosti **Pojďte se mnou, děti, do školy** Poslech písně Dády Patrassové z CD,
- Využití při práci s pohádkou Maxipes Fík ve škole(viz níže). *KK Kudy má jít Fík do školy? Bludiště*
- **Když jsem chodil do školy" - lidová píseň** Zpěv s doprovodem, ve skupině i sólově, hra na tělo a dětské hudební nástroje, lze připojit i jednoduchý pohyb.
- Říkadlo s pohybem Učíme se jednoduché říkadlo, přednes spojujeme s pohybem, vysvětlíme neobvyklé slovo "pecivál". Můžeme se pokusit vymyslet i jiná složená slova, např. kolotoč, kazisvět **Školáci**
Proč bychom se školy báli, nejsme žádní peciváli.
Máme přece bystrou hlavu k učení i pro zábavu.
Přerosteme táty, mamy, počítejte brzo s námi!
- Četba z vhodných textů: knihy: Sekora: Ferdův slabikář, Jan Ryska: Anička z 1. A, Miloš Macourek: Mach a Šebestová ve škole, Helena Zmatlíková: Zuzanka a písmenka (Dětem, s. 102), Jitka Molavcová: Jak šestku bolelo břicho (MC Pohádky a písničky Jitky Molavcové).
- Grafomotorická cvičení, Zařazujeme cvičení k uvolnění ramene, zápěstí a ruky, grafický záznam provádíme na různý formát a s využitím různých grafických materiálů, v různých polohách. Ke cvičení se výborně hodí tabule v hracím koutku, děti využívají křídly, namočený prst a vlhkou houbičku. Využíváme časopis Písanka předškoláka, např
- **Poznávání hlásky na začátku slova** Hledáme předměty, které začínají stejnou hláskou jako mé jméno
- **Didaktická hra "Na číselnou řadu"**
Metodický postup: hrají dvě družstva. Hrací plocha je rozdělena na 2 poloviny, každé družstvo má vymezenou svoji část. Hráči stojí vedle sebe na

čáře tak, aby na svůj prostor dobře viděli. Na zemi jsou ve stejné vzdálenosti od čáry rozložené kartičky s puntíky - lícem dolů. Puntíky musí být výrazné, rozmístěné jako na hrací kostce. Na signál děti po jednom vybíhají do hracího pole a pokouší se sestavit číselnou řadu tak, že každý smí otočit pouze jednu kartu. Pokud je správná, zůstává otočená lícem nahoru, pokud ne, otočí se zpět a hledá další hráč. Řadíme od 1 a vždy o 1 víc. Důležité je dodržování pravidel, pravidelné střídání dětí, spolupráce v družstvu. Není důležité, kdo zvítězí, ale zda družstvo úkol splní - zdravá soutěživost. Hrajeme s menším počtem dětí, složení družstev střídáme, aby všechny děti byly úspěšné! Postupně zvyšujeme počet - maximálně 6 puntíků. Podle skupiny dětí můžeme zkusit hru s číslicemi od 1 do 6. Děti tak pochopí význam čísla jako znaku.

- **Individuální práce**

Sešit Matematika předškoláka.

Příloha č. 2: Bludiště "Fík jde do školy"

2. Rozhlížím se kolem sebe

Charakteristika a cíle integrovaného bloku:

Tento tématický celek je zaměřen na poznávání okolního světa, rozvinutí části motta svět je plný lidí, svět je plný věcí a o něm si budeme povídat přeci vše, co nás obklopuje, co lidé dělají, naše planeta země, pokusy s materiály. Nenásilnou hravou formou povedeme děti ke správnému a bezpečnému chování na ulici, kdy se stávají účastníky silničního provozu.

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Nenásilnou hravou formou budeme vytvářet u dětí základní představu o dopravních prostředcích a bezpečném pohybu v silničním provozu .

OČEKÁVANÉ KOMPETENCE

- dítě odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem /V.K-3/
- dítě získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení /I.K-2/

Časový rozsah: 1-2 týdny

Věková skupina: 3-7 let

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- dodržovat dohodnutá pravidla, chránit své zdraví, bezpečné přecházení silnice, jízda na koloběžkách, kole
- pochopit, že řidiči i chodci musí bezpodmínečně dodržovat daná pravidla, aby nedocházelo ke zbytečným úrazům
- rozvíjet dětské poznání s rozvojem zraku, sluchu, s rozvojem pohybových dovedností a návyků
- vést děti k tomu, aby se dovedly bezpečně rozhodovat a řešit různé dopravní situace
- procvičovat orientaci v navozené dopravní situaci

DÍLČÍ CÍLE

Dítě a tělo

- Běhat s kroužkem v ruce s vyhýbáním, na znamení zastavit a reagovat na barevné signály
- Vystříhnout kruh, a trojúhelník s dokreslením
- Rozvíjet sluchové vnímání, poznat kamaráda podle hlasu
- Kreslit lehce obloučky, správně držet tužku
- Procvičovat krouživý pohyb, uvolnění ruky v zápěstí
- Rozlišovat hmatem předměty
- Bezpečné přecházení vozovky na barevné znamení

Dítě a psychika

- Rozvíjet vyjadřovací schopnosti formou popisu
- Rozdělit dopravní prostředky podle místa pohybu a jejich účelu
- Navodit radostnou náladu ve třídě, těšit se na příjemné zážitky o prázdninách
- Procvičovat výslovnost, paměť, kultivovaný přednes
- Opakovat hlásku na začátku slova, názvy dopravních prostředků
- Řešit jednoduché labyrinty

Dítě a ten druhý

- Porovnávat dopravní značky, pozorovat chování řidičů v silničním provozu
- Přecházet po přechodu

Dítě a společnost

- Podporovat odvalu dětí pracovat se širší paletou barev
- Rozvíjet rytmický zpěv, radost ze společného zpívání
- Vyjádřit kresbou své zkušenosti ze hry s dopravními prostředky
- Vyslechnout pozorně předčítání o dopravních prostředcích, srovnat příběh s realitou
- Vyjádřit výtvarně svou vlastní představu, vlastní fantazii, zachytit děj
- Zazpívat si pro radostnou náladu

Dítě a svět

- Seznamovat děti s technickým pokrokem ve vývoji dopravních prostředků

- Vědět, jak přecházíme vozovku, co jsou přechody pro chodce
- Poznávat co je bezpečné a kde nám hrozí nebezpečí
- Vědět jaký význam mají hromadné dopravní prostředky, svoje vlastní zkušenost

Co jezdí po silnici, pluje po vodě, létá ve vzduchu

Činnosti

- Vystoupení Tetin s dopravní tematikou
- Sledování dopravního ruchu na ulici
- Hry na téma doprava
- Využití různých materiálů při stavbě
- **Exkurze CVM lom**
- Spontánní hry na téma "doprava"
- Domlouvání se s kamarády, řešení problému
- Poznávání a rozlišování zvuků - na ulici
- Sluchové hádanky
- Určování směru, odkud zvuk přichází
- Stavby na pískovišti - silnice, stavba
- Jízda na kolech, koloběžkách na zahradě - dodržovat domluvená pravidla
- Bezpečné zacházení s nůžkami
- Práce s papírem- trhání, vytrhávání papíru - koláž "Na silnici"
- Skládání dopravních prostředků - puzzle, rozstříhané obrázky dopravních prostředků, půlené obrázky
- Malování dopravních prostředků - návyky práce se štětcem
- Rozlišování tvarů dopravních prostředků kruh, čtverec, trojúhelník
- Vyhledávání a přiřazování stejných tvarů
- Vyhledávání dopravních prostředků podle místa pohybu
- Denní cvičení s kroužky - reakce na signály, pohotovost
- Sestavování příběhu-čtveřice obrázků rozhovor
- DH: Co by se stalo kdyby
- Vyprávění sestaveného příběhu
- Situační učení - využití sledování stavby silnice u mateřské školy, práce strojů.
- Námětová hra "Na dopravu", využití různých stavebnic a materiálů ke stavbě prostoru stavby silnic, dopravních značek, domů, stromů, aut, stříhání textilu - proužků látek na řeky, parkoviště apod.
- Tvoření z papíru - vytrhávání částí, sestavení a slepení dopravního prostředku - rozvoj jemné motoriky
- Ozvěnová hra s názvy vyrobených dopravních prostředků - učitelka – dítě

- Rozlišování tvarů dopravních značek, třídění podle tvaru, rozlišování geometrických tvarů, pojmy kruh, čtverec, trojúhelník
- Přirazování geometrických tvarů, rozlišování tvaru a velikosti – pokrývačky
- Vybarvení dopravních značek na pracovním listu dle vzoru
- Rozhovor o dodržování dopravních značek pro chodce, cyklisty - bezpečnost a zdraví
- Rozlišování dopravních prostředků podle místa pohybu, zvuku, účelu, počtu
- píseň Autobus (na melodii Prší, prší):

1) Chvíli krokem, chvíli klusem, 3) A těch lidí v autobusu!

 ujíždíme autobusem.

 Řidič mačká houkačku,

 řeže každou zatáčku.

 Támhle tetka veze husu,

 v koutě jeden staříček

 chrání košík vajíček.

2) To je cesta, lidé drazí!

 Sem a tam to s námi hází,

 dopředu a dozadu,

 všechno v jednu hromadu.

4) Inu to je nadělení!

 Cesty ještě konec není,

 zbývá nám jí pěkný kus,

 rozsypal se autobus!

- **Chůze po ulici** - po pravé straně chodníku, vyhýbání vpravo, předcházení vlevo, nezdržování provozu na chodníku (vytváření skupinek), stálé sledování provozu (nebezpečí z vozovky, z průjezdů, od parkujících automobilů), chůze po stezce pro chodce a po stezce pro chodce a cyklisty podmínky pro chování v obytné a pěší zóně, povinnost použít chodník, když je veden pouze po jedné straně ulice.
- **Chůze po silnici** - vlevo proti směru příježdějících vozidel, maximálně dva chodci vedle sebe, v případě nebezpečí (míjení se nebo předjíždění dvou vozidel na úzké silnici) opustit vozovku, stálé sledování provozu, chůze s břemenem nebo s vozíkem, potřeba "být viděn" (dětem je dobré demonstrovat výhody používání reflexních barev a reflexních nášivek na oblečení).
- **Přecházení vozovky** - volba místa - podchod nebo nadchod, světelné signály, vyznačený přechod pro chodce, křižovatky, nebezpečí mezi zaparkovanými automobily, dobrý výhled na obě strany - před vstupem do vozovky se zastavit a řádně se rozhlédnout na obě strany, při přecházení neustále sledovat obě strany; řízení provozu - význam světelných signálů a pokynů policisty; přednost vozidel s právem přednostní jízdy (charakteristická zvuková a světelná znamení).
- **Bezpečná místa pro hry** - v létě, v zimě vždy co nejdále od silničního provozu, na vymezených místech), místa, kam je chodcům vstup zakázán vyznačení dopravními značkami, obytná zóna.
- **Základní poznatky o chování při dopravní nehodě** (přivolání pomoci)

3.Chci být zdravý

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Obsah integrovaného bloku je zaměřen na oblast zdravého životního stylu, vede k uvědomování si důležitosti péče o své zdraví. Dítě si vytváří poznatky o svém těle, smyslech, seznámí se s možnostmi prevence úrazům a nemocem.

Poznávám svoje tělo

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Prostřednictvím integrovaného bloku si děti vytváří poznatky o svém těle, budou poznávat a pojmenovávat jeho jednotlivé části, uvědomí si hodnotu vlastního zdraví.

OČEKÁVANÉ KOMPETENCE

- dítě se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění za úspěch, ale také za snahu
- dítě dokáže rozpoznat a využívat svoje vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky

Časový rozsah: 1-2 týdny

Věková skupina: 3-6 let

OČEKÁVANÉ VSTUPY

- pojmenovat jednotlivé části těla, některé orgány a znát jejich funkce

DÍLČÍ CÍLE

Dířě a tělo

- Zařazovat cviky pro získání návyků přímého držení těla
- Rozvíjet pohybové dovednosti, ladnost pohybu
- potřebné Zvyšovat nároky na vystřihování z papíru
- Uvolňovat ruku v zápěstí i loktu
- Rozvíjet poznatky o těle, pravá a levá ruka, základní funkce jednotlivých částí těla

Dítě a psychika

- Tvořit věty, hledat odpovědi na otázky o lidském těle
- Řadit předměty podle velikosti a objevovat pravidla při řazení předmětů, jevů a okolností

Dítě a ten druhý

- Dohodnout se mezi sebou na tvořivých hrách
- Posilovat prosociální chování v dětské herní skupině

Dítě a společnost

- Radostný zpěv ve skupině i sólově
- Láska a svět maminky k dítěti, její péče o nemocné

Dítě a svět

- Osvojovat dovednosti k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí

ČINNOSTI

- Kresba černým fixem velké nahé postavy (rozdíly mezi pohlavími), jmenujeme části těla, dokreslujeme klouby (kroužek) na základě praktického vyzkoušení, dolepujeme do těla okopírované vnitřní orgány, vybarvujeme nejdůležitější, povídáme si o jejich funkci (srdce, plíce, žaludek, mozek), dokreslujeme i proudící krev po celém těle
- "Co umí ruce, nohy ...?" - rozhovor, praktické procvičování
- Pohybová hra: "Hlava, ramena ..." - zrychlování, správné provedení;
- Prohlížení knih, prohlížení kostry člověka - ukazujeme jednotlivé části těla (NH: "Na školu" - hádanky)
- Pracovní listy doplňování
- **Denně:** Pohybové aktivity – každý den během pobytu venku, případně ranní tělovýchovná chvilka
- Dopis nemocnému kamarádovi, kamarádce (děti diktují učitelce dění v mateřské škole, pod dopis se podepíší (jméno, značka nebo napodobí písmena svého jména napsaná učitelkou apod.), nakreslí obrázek pro kamaráda, dají do obálky, předají rodičům nebo odnesou na poštu
- Hra Na lékaře (ve spolupráci s rodiči nashromáždit zdravotnický materiál - lékovky, krabičky od léků, mastiček, obvazový materiál, recepty, teploměry, injekční stříkačky apod.), obohacení slovníku dětí o nová slova a pojmy: čekárna, ordinace, lékárna, operační sál, kosti, kostra, lebka, svaly, cévy, srdce, plíce, žaludek, pohlavní orgány; při hře využíváme obrázky lidské kostry - rentgen, lékař zakresluje nemocnou část těla - pravolevá orientace, uvědomění si částí těla, komunikace, návštěva u očního lékaře (čtení obrázků, číslic, písmen vzestupné velikosti P, L okem)
- Prohlížení encyklopedií a naučných knih s touto tematikou
- Obkreslování ležící postavy dítěte na velký formát, dokreslení orgánů - srdce, cévy
- Zpívání písně Každý mluví, tak jak umí, Nohy
- Návštěva zubní, dětské lékařky, názorná ukázka čištění zubů a praktické ověření, které potraviny jsou pro zdraví důležité (co se líbí a nelíbí zoubkům)
- Vyhledávání informací v encyklopediích
- DH. Moje tělo – prostřednictvím modelu děti přiřazují jednotlivé orgány

3.Chci být zdravý

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Obsah integrovaného bloku je zaměřen na oblast zdravého životního stylu, vede k uvědomování si důležitosti péče o své zdraví. Dítě si vytváří poznatky o svém těle, smyslech, seznámí se s možnostmi prevence úrazům a nemocem.

Smysly naši pomocníci

Charakteristika a cíle integrovaného bloku:.

OČEKÁVANÉ KOMPETENCE

- dítě se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu a funkci /III.K-3/

Časový rozsah: 1-2 týdny

Věková skupina: 3-6 let

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou

DÍLČÍ CÍLE

Dítě a tělo

- Zaměřit se na sluchové rozlišovací schopnosti

Dítě a psychika

- Posilovat poznávací schopnosti týkající se péče o své tělo a zdraví
- Objevovat číselnou řadu

Dítě a ten druhý

- Jak je důležité pomáhat si navzájem, motivovat děti k ochotě a snaze pomáhat tomu, kdo to potřebuje
- Spolupracovat při hře s kamarádem, společně splnit úkol

Dítě a společnost

- Poslechnout si písničky a básničky a vybrat některou z nich pro nácvik

Dítě a svět

- Poznávat věci, které člověku slouží každodenně

ČINNOSTI

- Mám dvě uši k naslouchání, dvě očička na koukání, dvě nožičky na chození a dvě ruce na mazlení" - pohybové ztvárnění;
- Co můžeme vidět, slyšet, čichat, cítit, nahmatat" - děti odpovídají na otázky;
- Vytváříme modelové situace ("mozek nás řídí") - co je správné x nesprávné, co nám prospívá x škodí - děti samy vymýšlejí situace a hodnotí chování druhých
- Výstavka a prohlížení knih o lidském těle.
- Rozhovor a diskuse na téma : Co je jaké? → sladké, slané, kyselé, hořké
- Píseň :Něco je kyselé, něco je sladké
- Co dětem chutná a co ne a co je zdravé?
- Poznávání potravin čichem a hmatem
- Děti se rozdělí do dvojic, jeden z dvojice sedí na židli se zavázanýma očima, druhý mu dává do pusy potraviny, čichat k potravinám a ochutnávat je; dítě které určuje, řekne nejprve jaké to je a co by to mohlo být.
- ČICH: pomeranč, cibule, jablko, HMAT: vejce (uvařené natvrdo), syrová špageta, vlašský ořech, CHUŤ: brambora, cukr – kostky, jablko, česnek, cibule
- Smyslové hry

HMAT

Co dokáží ruce: hladit, tleskat, šimrat, plácát, pracovat, kreslit, psát, mávat, ubližovat, modelovat, řídit auto, vařit

ruce má pouze člověk, a tím se liší od zvířat (vyvinuli jsme se z opice, stejný úchop), zvířata mají tlapky, ryby ploutve, ptáci zobák, chobotnice chapadla, hadi nic, slon má chobot

dramatizace - ztvárnění sloního chobotu, jedna ruka se chytne za nos a druhá se provlékne, pozdrav chobotem s druhými dětmi, přenášení kostek na určené místo (přesvědčit se, že chobot je pro slona stejně důležitý jako pro člověka ruce)

grafomotorické cviky - v kruhu na zemi si děti prohlížejí svoje ruce, pozorují schopnost hýbat prsty, kroutit jimi apod.

šnek - ruka v pěst = ulita, palec - tělo šneka se vysouvá dopředu a ulita se přitáhne

motýl - spojit palce obou rukou, dlaně křídla

zajíc - pěst, ukazováček a prostředníček natáhnout - uši zajíce

had - celou paži

ryba - natažená dlaň - tělo ryby plave zleva doprava

pavouk - chůze všemi prsty po podložce

dalekohled - spojit palec s ostatními prsty (pro obě oči, pro jedno oko)

chůze člověka - ukazováčkem a prostředníčkem po podložce

hlava husy - celá paže, spojit natažené prsty s palcem

prohlížení ruky lupou - děti si samy ruku prohlíží a zjistí, že ruce jsou pokryty jemnými chloupky, mají póry, žilky, záhyby, znaménka, pihy, prohlédnutí nehtů, dlaní a kůže na prstech - neopakovatelná znamení pro každého člověka (podle otisků prstů se pozná určitý člověk)

obkreslování dlaní na papír - pomoc učitelky, děti si dlaně vyzdobí - **jedna ruka byla veselá**, protože se o ni majitel dobře stará, **druhá ruka byla smutná**, protože... **proč?** (vymýšlení, jak můžeme ruce zanedbávat...)

obkreslování dlaně + předloktí - pomoc učitelky, děti si ruku rozdělí čarami tužkou + pravítkem na několik částí, ty pak vybarví barevnou tuší tak, aby vedle sebe neměly stejné barvy, ruku a dělicí čáry pak děti obtáhnout černým fixem, ruku vystříhnou a nalepí na barevný papír

malování prstovými barvami, přímo na papír dokreslení básně zaměřené na ruce:
To je táta, to je máma, to je dědek, to je bába, to je vnouček, malý klouček.

První vaří, druhý smaží, třetí peče, čtvrtý krájí, pátý na peci se válí, volá na kamarády.

Bříško kručí hlady, přineste mi kousek, já jsem malý mrňousek, hladový matlafousek.

Nonverbální komunikace s partnerem:

hra **Na potkávání** - děti chodí po prostoru, každý svou cestičkou - procházka po městě, kde je mnoho lidí a kde potkají každou chvíli nějakého kamaráda, vždy, když si ho všimnou, tak ho pozdraví, ale ne slovem, jen gestem ruky (někomu stisknou ruku, někomu zamávají)

hra **Na potkávání s obměnou** - každý má vymyslet nějaký zvláštní pozdrav rukou, takový jaký se normálně nepoužívá a vždy, když se s někým potká, tak ho použije

hra **Co nejvíce pozdravů** - děti ve dvojicích mají za úkol vymyslet co nejvíce pozdravů - mávání prsty, dlaní, celou paží, různými směry, oběma rukama

hra **Na zrcadla** - dvojice stojí proti sobě, jeden je zrcadlo a druhý je vzor, ten předvádí rukama různé pohyby, zrcadlo se je snaží co nejpřesněji opakovat, za malou chvíli se oba vymění

hra **Na zrcadla s obměnou** - učitelka může vzor slovně vést - např. *ted' si můžeme před zrcadlem pohladit vlasy, cvrknout se do nosu, vyhubovat zrcadlu...*

hra **Posílání zprávy** - děti sedí nebo stojí v kruhu, drží se za ruce, jeden stiskem ruky druhému vyšle zprávu, a ten ji zase stejným způsobem pošle dál; cílem je, aby zpráva objela celý kruh

hra **My dáme ruku sem...** - děti předvádějí to, co slyší:

*My dáme ruku sem,
my dáme ruku tam,
my dáme ruku sem
a teď s ní zatřepem.*

hra **Na zakrývání** - při relaxační hudbě; vybrané dítě si lehne na zem, ostatním rozdáme papírové kartičky, po spuštění relaxační hudby děti začnou zakrývat ležícího kamaráda papírovými kartičkami, nesmí se ho dotknout rukou, pouze papírovou kartičkou; postupuje se tak dlouho, dokud kamarád není úplně zakrytý - odebrání kartiček z těla kamaráda - pomalu, lehce, jemně. Po vysvobození řekne zakrývané dítě svoje pocity; tato hra vede ke zklidnění

1. reakce na pokyn pedagoga - učitelka říká části těla a ukazuje je na svém těle - děti opakují po ní a také ukazují; učitelka říká části těla a záměrně ukazuje jiné - děti by se neměly nechat zmást a měly by ukazovat správnou část těla
2. rozvoj zrakového vnímání –

hra **Na zrcadlová prasátka** - k této hře musíme mít světelné podmínky, zrcátka hledáme sluneční paprsky a potom odrazy na koberci - prasátka

Reakce na zvukový signál:

PH - děti běhají při hudbě po koberci, při ztlumení učitelka řekne část těla, kterou děti musí co nejrychleji položit na koberec (ruce, zadeček, ucho, záda, chodidla, kolena, rameno...), při zesílení hudby děti zase pokračují v běhu

PH - děti běhají při hudbě po koberci, na pokyn např. RAMENO musí udělat dvojici a dotknout se rameny (obměna: břicho, zadeček, koleno, loket, hlava, čelo, ucho...)

Rozvoj hmatového vnímání:

hra: **určení věci** ve hmatové krabici, po hmatu poznat - nůžky, tužku, lžičku, papír, tužku, plast. talířek, kolíček na prádlo...

hra: jedno dítě si lehne pod kruh z látky nebo pod padák (zaujme tam nějakou polohu - na boku, na zádech, na břiše, se skrčenýma nohama...), ostatní děti ho zakryjí, jedno vybrané dítě má za úkol poznat pohmatem, jak kamarád leží a zaujmout stejnou polohu - ostatní odryjí dítě pod látkou - konfrontace

hra: **Auto v myčce** - jedno dítě je jako auto, ostatní utvoří dvě řady, kleknou si čelem k sobě v odstupu asi jednoho metru - tvoří myčku; vybrané dítě se nejprve představí - jaké je auto, uvede značku, barvu... a řekne své požadavky jak, čím a co přesně umýt, napastovat, vyluxovat apod., pak leza po kolenou od začátku řady do uličky se zařadí mezi děti "do myčky"; děti svými rukama auto co nejlépe, ale jemně umývají, na konci zákazník hodnotí práci v myčce, řekne co mu bylo příjemné a co nepříjemné

Rozvoj pohybových dovedností

hra **Šplháme na Sněžku** - přes třídu navážeme svázaná lana a švihadla (cik cak), motivace : na horách je často mlha a my se musíme dostat na chalupu, která je pod Sněžkou, je špatně vidět (dítě dostane černé brýle) a ručkováním po lanech a švihadlech se musíme dostat až k cíli - ke Sněžce, méně zručným dětem dáme pomocníka, který je bude po cestě doprovázet a bude jim radit...

zrcadla - děti představují zrcadlo, které odráží pohyby a mimiku člověka

Při NH Na lékaře - přezkoušení zraku jako u lékaře (jedno dítě ukazuje, druhé říká, co vidí)

vyhledávání určitých předmětů v místnosti - podle barvy, tvaru, materiálu

Dívám se a vidím něco červeného (kulatého, dřevěného...později červeného a kulatého, dřevěného a kulatého...)

vyhledávání ukrytého předmětu, který schováme na viditelné, ale nenápadné místo

Na slepého králíčka - děti chodí po místnosti a hledají, kdo určitý předmět najde, sedne si na lavičku, nesmí kamarádům slovně napovídat

Skládání jednoduchých obrázků ze zápalek nebo špejlí - domeček, vlak, sluníčko; můžeme postupovat podle vzoru, diktátu nebo samostatně, můžeme připravit obrázky, ve kterých bude chybět jedna zápalka nebo špejle, dítě bude mít za úkol ji doplnit

Skládání rozstříhaných obrázků - rozstříhané pohlednice, obrázky, později puzzle

Didaktické hry:

vyhledávání dvojic stejných obrázků - použijeme obrázky ze hry Pexeso

spojování stejných prvků na obrázku čarou - pro starší děti např. spojování stejných tvarů, písmenek...

škrtání rozdílných prvků na obrázku - děti škrtnou prvek, který se do obrázku nehodí (např. mezi kruhy škrtně čtverec...)

hledání rozdílů na dvou zdánlivě stejných obrázcích - co se změnilo, co je navíc, co chybí...

rozlišování, co nepatří do řady a je zrcadlově obrácené - domy s komíny (některý má komín vlevo, některý vpravo)

hledání cesty bludištěm

spojování teček podle předlohy, spojování číslic

nedokreslené obrázky - dítě říká, co na obrázku chybí a dokresluje to, zpočátku použijeme úplný vzor, který pak zakryjeme a ukážeme nedokreslený

dokreslování půlených obrázků

Co na obrázku přibylo - postupně malujeme obrázek, dítě musí najít, co jsme přimalovali, když se nedívalo

Kimovy hry: dáme dítěti několik, maximálně 8 předmětů, sestavíme je do řady; dítě si má jejich umístění pamatovat; pak předměty pomícháme a dítě by je mělo sestavit znovu ve stejném pořadí jako předtím

požádáme dítě, aby si dobře prohlédlo, co je na stole a aby si zapamatovalo co nejvíc věcí, pak věci schováme a dítě se snaží vyjmenovat co možná nejvíce věcí, které si zapamatovalo

Hledání rozdílů:

co se změnilo - (v místnosti, v oblečení...), čím menší je dítě, tím výraznější musí být změny, postupně můžeme měnit jen detaily

kdo chybí - děti zavrou oči, učitelka jedno z nich schová, ostatní hádají, kdo chybí

co zmizelo ze stolu - nepřekračujeme 8 předmětů, pokud dítě dělá chyby, napomáháme mu (k čemu se ten předmět používá...)

těsně před zahájením školy - hledání určitého velkého písmena v novinovém textu - označit ho fixem - dítě nemusí písmeno umět, hledá jen určitý tvar

Na němého - dítě hádá z pohybů rtů, které slovo říkáme (dospělý má před sebou řadu obrázků, které bezhlasně jmenuje)

digitálním fotoaparátem vyfotografujeme oko, promítneme na televizní obrazovku - hádáme, čím to oko je (podle tvaru, barvy...), upozorňujeme na zvláštnosti oka, vysvětlujeme, proč máme řasy, slzné kanálky, podle předlohy kreslíme oko tužkou nebo rudkou

Na čápa - *čáp ztratil čepičku, jakou měla barvičku?* - děti běží k určené barvě, kdo k ní doběhnout nestihne, je chycen

Chodím, hledám, co mám znát, pojd' mi - Jirko pomáhat. Do všech koutů zajdi, co je červené, hnědé, modré... najdi - vyzvané dítě vede učitelka na místo, kde je ve třídě předmět určené barvy

Na barevné domečky - děti se pohybují prostorem, na znamení si najdou svůj domeček - jednu z barevných obručí:

obměna a ztížení: při prvním hledání domečku si dítě najde obruč, která je jeho dům (byt), při dalším si najde jinou, která je jeho chata; je možno ztížit i dále - při třetím si najde opět jinou obruč, která je hotel - pak si musí vyhledávat z těchto tří stanovišť to, které učitelka určí (utíkáme domů, jedeme na chatu, jedeme na výlet do hotelu...

Na veverčí ocásky - dětem uvážeme na ruku barevné šňůrky - ocásky, vyhledávají se ty, které mají na ruce šňůrky (mašličky) stejné barvy

Na mrkanou

SLUCH

poznávání kdo má jaké uši - každé dostane dítě jedno plyšové zvířátko, v kruhu prohlížíme a popisujeme jaké mají uši (slon, pes jezevčík, foxteriér, kočka, myš, žirafa ...), sledujeme velikost, umístění na hlavě, funkce (slon -odhánění much), porovnáváme, jaké uši mají lidé, prohlížíme naučné knihy (ušní boltec jako mikrofon, zvukovod, bubínek)

Rozvoj sluchového vnímání:

Hra na tělo - ozvěna: tleskáme, pleskáme, dupeme, luskáme prsty, hra na déšť

Poznáš, co dělám - hra s papírem (dětí jsou schoulené v klubíčku v kruhu na koberci), pohnu papírem, mačkám, trhám, šustím, stříhám, házím, houpu kočárkem, posunu kostku, závěs, židli....., pro ztížení - několik zvuků za sebou, sleduji, zda si děti zapamatují jaké to byly zvuky a jejich sled

Najdi hrnec - dítě má zavázané oči a v ruce vařečku, uprostřed kruhu dětí je obrácený hrnec, jedno jej najde, vařečkou zaklepe, a tím najde poklad

Jdi za zvukem - děti se zavřenýma očima jdou za zvukem (třukání lžičky o skleničku) nebo jednodušší varianta - v kruhu jde za zvukem jedno dítě, ostatní sledují a starají se o jeho bezpečnost

Naladěné skleničky - zahrajeme si lžičkou na prázdné skleničky (i když jsou stejné, znějí různě podle síly stěny), pak do skleniček dáme různé sloupce vody, zahrajeme a zkusíme naladit do-re-mi

Na slepou bábu - dítě se orientuje jen podle zvuků, které vydávají ostatní děti při změně polohy, dotkne-li se někoho, úlohy se mění

Pepíčku, pípni - na otázku se ostatní střídavě ozývají jen krátkým píp, dítě se orientuje podle barvy hlasu i ostatních zvuků, pokud je někdo chycen, musí pípnout a dítě by mělo uhodnout, kdo to je

Všechno lítá, co peří má - podporuje sluchovou pozornost i pochopení obsahu

Hledání budíka v místnosti - podle tikotu děti hledají schovaného budíka

Vytřukávání, vytleskávání rytmu písničky, říkadla

Pohybová reakce na zvukový tón:

Krátký, dlouhý tón, který dospělý vydá (píšťalka, flétna), dítě znázorní pohybem, dřep x stoj, tlesknutí x zamávání, bouchnutí míčem o zem x kutálení,

Stoupání a klesání melodie vyjádřit pohybem (do dřepu nebo vstáváním, stavěním kostek na sebe nebo ubíráním)

Poznat písničku podle melodie

Rychlá a pomalá písnička - pohybově vyjádřit

Kdo tě volá, kdo tě budí (jedno dítě má zavázané oči nebo leží tak, že nevidí na ostatní; děti postupně po jednom k němu přistupují, pohladí ho a říkají stejnou větu - dítě hádá jména jen podle barvy hlasu)

Nahlas, potichu, šeptem (v lese...)

Posilování sluchové diferenciacce

Samá voda, přihořívá, hoří (dětí schovají v místnosti předem dohodnutý předmět, hledá ho dítě, které bylo schované za dveřmi, změnami hlasitosti mu ostatní pomáhají)

Co je v krabičce - do malých krabiček dáme různé předměty - korálky skleněné, dřevěné, rýži, hrách, kamínky, knoflíky, drobné těstoviny, dítě vidí, co je v krabičce, zkusí si zachrastit - pak krabičky zaměníme, dítě určuje podle zvuku obsah - zapojuje i hmat

Zvuky stejné a podobné - děti dostanou tři předměty - dva stejné a jeden rozdílný - drátěnky, šátky, pastelky ..., dospělý si připraví různé předměty vydávající zvuk (papír, igelit, hrubý papír, kousek dřeva, kamínky apod.), předvede dětem, jaké zvuky vzniknou, pak se děti nedívají a dospělý vyrobí dva zvuky, pokud jsou stejné, děti zdvihnou stejné předměty, byl-li každý jiný, vyberou předměty různé

Kolikrát písknu, tolikrát tleskneš:

dospělý vyluzuje různé zvuky, ale dítě reaguje pouze tehdy, ozve-li se dohodnutý zvuk

předem se dohodneme, co dítě udělá na určitý počet zvuků (písknutí, klepnutí, tlesknutí, 1x - poskočit, 2x - dřep, 3x - lehnout, postupně zrychlujeme)

určování zvuků v přírodě, na ulici .

Děti po pátém roce - nejen zvuky, ale i slovní podněty:

Slovní řady - Šla babička do městečka, koupila tam ..., každý doplní jedno slovo: hrušku, hrušku a jablko, hrušku, jablko a švestku - můžeme počítat, kolik slov si zapamatujeme, dělat čárky apod.

V obchodě prodávají..., Na zahradě roste....., Když je nám zima, obleču si....., Máma vaří polévku a dá do ní ...

dáme dítěti sadu obrázků, např. z pexesa, vyjmenujeme je, vytleskáme počet slabik, dítě pak hledá obrázek na určený počet tlesknutí

ze sady obrázků dítě vybírá slova začínající hláskou, kterou si domluvíme

ze sady obrázků dítě třídí slova na dvě odlišné hlásky

dáme na stůl sadu obrázků (6 - 8), dítě poslouchá, v jakém pořadí je jmenujeme, pak je ve stejném pořadí vybírá

Akustická pozornost:

dospělý říká jednotlivá slova, je-li ve slově předem domluvená slabika, dítě tleskne, vyskočí, zamává... (dítě poslouchá, neodezírá)

vymýšlíme slova od jednoho slovního základu, počítáme, kolik jich najdeme, později říkáme slova od společného základu, dítě hledá, co mají společného

slovní kopaná na poslední slabiku (bota - tahá - hází ...)

vymýšlíme slova na první slabiku, těžší - první písmeno

CHUŤ

ochutnávání různých potravin se zavázanýma očima, slovní komentář určení chuti

jmenujeme názvy chutí (slaná, sladká, kyselá, hořká...)

hledání protikladů (slaná - sladká, studená - teplá, tvrdá - měkká, řídká - hustá, málo - hodně, kyselá - sladká, uvařená - syrová, nakrájená - celá...)

ČICH

poznávání potravin, koření čichem, slovní komentář

nácvik nádechu nosem, výdechu ústy i nosem - příklad Jede mašinka, nafukujeme balónek, cvičení v sedu skřížmo, v lehu na zádech

čistění nosu - jak správně smrkáme (co je rýma, apod.)

Cesta plná hádanek

Pomůcky:

- karta pro každé dítě se symboly pěti smyslů (oko - zrak, ucho - sluch, rty a jazyk - chuť, nos - čich, ruka - hmat)
- pět barevných čtvrtků se symboly smyslů (žlutá - nos, zelená - oko, oranžová - ucho, červená - ústa, modrá - ruka)
- pět stanovišť na stolcích v prostoru třídy označených barevnými symboly
- kelímky s pastelkou stejné barvy
- CD přehrávač + zvukový nosič
- sluchové pexeso
- lžička pro každé dítě
- miska, 3 skleničky, nádobka se solí, půlka citronu, sladkosti

Popis činností:

Děti na začátku činností dostanou karty, seznámí se symboly a průběhem činností. V průběhu dopoledne postupně zvládají samostatně i ve dvojicích jednotlivá stanoviště, po splnění daného úkolu zakroužkují příslušnou barvou symbol smyslu.

Sluch:

poslech CD - zvukové pexeso (děti přikládají barevné žetony na obrázky dle příslušného zvuku), hrají 4 děti u stolečku

sluchové pexeso (v osmi uzavřených krabičkách od filmů jsou vždy ve dvou stejné - jeden velký knoflík, 8 skleněných korálků, rýže, mák - děti se přesvědčí o obsahu sluchem a zrakem, poté přikládají na kartu s nakreslenými symboly krabiček dle zvuku, pro kontrolu je na spodní části krabičky nakreslen obsah)

po zvládnutí úkolů děti zakroužkují symbol na své kartě, vrátí krabičky zpět na stoleček

Chut':

ve třech skleničkách jsou sladká, slaná a citrónová voda, děti ochutnávají lžičkou, přikládají ke skleničkám sladký bonbon, miskou se solí, půlku citronu, po kontrole odloží svoji lžičku mezi použité, zakroužkují pastelkou na své kartě symbol a změní stanoviště skleniček a potravin

Čich:

ve čtyřech textilních pytlíčcích vyplněných vatou jsou - mletá skořice, majoránka, hřebíček, pepř, každý sáček je zavázaný jinou barvou mašličky; děti podle vůně přikládají stejně vonící sáčky k miskám se shodným kořením (pro kontrolu je pod každou miskou stejná barva shodná s mašlí na pytlíčku)

Hmat:

využití pomůcky Poznej podle hmatu, děti poznávají předměty (šiška, peří, kámen, lízátko...), kontrolu provedou zrakem a zakroužkují ve své kartě

Zrak:

vyhledávání stejných obrázků

děti přikládají cvičence ve shodných polohách k sobě, stejné obličeje k sobě, po kontrole učitelkou zakroužkují na své kartě splněný úkol a uklidí obrázky do misky

3.Chci být zdravý

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Obsah integrovaného bloku je zaměřen na oblast zdravého životního stylu, vede k uvědomování si důležitosti péče o své zdraví. Dítě si vytváří poznatky o svém těle, smyslech, seznámí se s možnostmi prevence úrazům a nemocem.

Žiji zdravě

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Obsah integrovaného bloku je zaměřen na oblast zdravého životního stylu, seznamuje děti s pojmy zdraví, nemoc,

výživa, pohyb apod., čímž je vede k uvědomování si důležitosti péče o své zdraví, a to především prostřednictvím výživy a dostatečného pohybu. Záměrem je rovněž to, aby děti pochopily a uvědomily si, že záleží na tom, jaké potraviny a v jakém množství během dne přijímají.

OČEKÁVANÉ KOMPETENCE

- dítě dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí /V.K-12/
- dítě se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění /I.K-7/

Časový rozsah: 1-2 týden

Věková skupina: 3-7 let

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- rozvíjet komunikačních dovedností a kultivovaný projev,
- rozvíjet kooperativní dovedností
- uvědomovat si změny způsobené lidskou činností
- seznamovat s pojmem zdravý životní styl
- uvědomovat si význam péče o čistotu a zdraví, význam aktivního pohybu a zdravé výživy
- rozvíjet estetický vkus
- rozvíjet pohybové schopností a zdokonalovat dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky, ovládat pohybový aparát
- posilovat tělesnou zdatnost
- osvojovat si poznatky o pohybové činnosti

DÍLČÍ CÍLE

Dítě a tělo

- Rozvíjet pohybové dovednosti, ladnost pohybu
- Zařazovat cviky pro získání návyků přímého držení těla

Dítě a psychika

- Zvyšovat používání přídavných jmen, rozvíjet schopnost vyjadřování
- Získat povědomí o možnosti hledat poučení v knihách

Dítě a ten druhý

- Dbát na osobní při sportu v kolektivu dětí i dospělých Jak jsme ohleduplní k nemocným, nemocní ke zdravým kamarádům

Dítě a společnost

- Vytvářet povědomí o morálních hodnotách. Hodnotit jednání postav.
- Zapamatovat si krátký verš,

Dítě a svět

- Jaký význam má zdravá výživa pro člověka
- Význam hygieny, čistoty osobní i okolí pro zdraví člověka

ČINNOSTI

- Seznamování s pojmem energie ve výživě
- Rozvoj jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění)
- Vvyjadřování vlastních pocitů a zkušeností srozumitelnou jazykovou formou
- rozvoj kooperativních dovedností
- uvědomování si přírodních souvislostí
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností
- seznamování se s pravidly her
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj paměti
- rozvoj orientace v prostoru
- rozvoj komunikativních dovedností
- rozvoj jemné motoriky
- uvědomování si významu slov málo – hodně
- seznamování se s pravidly her
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj orientace v prostoru
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj předmatematických představ – třídění
- zdravotně zaměřené cviky, vyrovnávací, protahovací cvičení
- nácvik nádechu a výdechu – dech. Cvičení s motivací
- PL.- spojení vhodných potravin
- praktické činnosti při přípravě ovoc. a zelen. Salátů
- rozlišování pojmu ovoce a zelenina
- modelování z plastelíny můj talíř
- KK. Proč jíme zdravě? Co zdravého vaří maminky?
- DK. Co mi chutná, co je zdravé, co mám nejraději ?
- četba z encyklopedie a rozhovor na téma *Proč člověk musí jíst?*; kniha *Co ještě nevím*
- poslech a rozbor – pohádka *O Otesánkovi*
- třídění potravin podle společných charakteristických znaků (co jsou mléčné výrobky, ovoce, zelenina, cereálie, maso, tuky, sladkosti)
- umístění obrázků potravin nebo prázdných obalů na magnetickou tabuli podle předešlého rozhovoru (na tabuli malý, střední a velký obrys pytle, do kterých budou děti „vkládat“ obrázky potravin; do malého ty, kterých bychom měli jíst nejméně, do velkého ty, které bychom měli jíst hodně)

- poznávání potravin pomocí chuti, hmatu, čichu (ochutnávky potravin) – vnímání všemi smysly
- pracovní list – rozdělování potravin na obrázku podle chutí, tvarů
- hudební činnosti – nácvik písní *Pekla vdolky*, *Nestarej se, ženo má*
- Pečení celozrnných koláčků, příprava těsta podle kuchařky – tvarování koláčků po vykynutí těsta, seznamování s pravidly pro pečení v kuchyni
- četba pohádky *Ubrousku, prostři se*, rozhovor o tom, co by si děti nechaly vykouzlit od zázračného ubrousku (každý je jiný, každý má rád něco jiného)
- PH – *Kompot*
- KK.rozhovor na téma *Co bychom měli dělat, aby tělo bylo zdravé* (pravidelně jíst, dodržovat pitný režim, pravidelně se hýbat, jíst vitamíny, chodit k panu doktorovi na prohlídky atd.)
- sportujeme - prohlížení obrázků - jaké sporty známe – z televize, osobní zkušenost - kdo co umí (kteří rodiče sportují) - co ke sportování potřebujeme - známé sportovní osobnosti
- pohybové aktivity, každý den pobyt venku- chvilka řízené pohybové aktivity (nejlépe součástí pobytu venku)
- učitelka hraje příběh O neposlušné holčičce, která nejedla zdravě, nemyla si ruce, neposlouchala maminku, nedala na její rady, a proto měla hodně ošklivý sen o bacilech
- sse s novými slovy - bacil, vir (ukázka z knihy Mach a Šebestová - Jak vyléčili Kropáčka) Filip a zdraví
- kopírujeme si "špinavé" ruce, vystřihujeme
- vyhledáváme tři suroviny k jídlu, hodnotíme výběr, radíme, pomáháme Pepině (vystřižnuté obrázky surovin z časopisů)
- kresba bacilu černou tuší na základě představivosti, fantazie, popř. dle knihy Mach a Šebestová, doplnění "špinavých" rukou (sešívačkou)
- "archeologové" - hledání kostí v písku na stolečku, počítání, určování, co nepatří člověku (pařátek), procvičování jemné motoriky, seznámení s novým pojmem archeologie "
- vlnou "obtahujeme" postavu ležící na koberci - doplňujeme stavebnicemi, postavy v různých polohách
- skládáme postavy a přiřazujeme oblečení podle jednotlivých ročních období a příležitostí (dívka, chlapec)
- skáče panáka na koberci
- rozhovor o bacilech, na koho útočí, jak se ubráníme, kterého se bojíme - hodnotíme práce dětí v kruhu"
- "Výlet do Země Zdraví" - letadlem - roztáčení vrtulí (grafomotorika - zápěstí, loket, rameno), potkáváme kamarády, kteří nám dávají dobré rady, abychom byli stále zdraví (čáp - dýchání čerstvého vzduchu, ještěrka - pobyt na slunci, slon - mytí, otužování, klokan - pohyb, medvěd - pitný režim, opice - ovoce a zelenina). Co radí prasátko? Jíst dobroty, bonbony. Je to správná rada?

3.Chci být zdravý

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Obsah integrovaného bloku je zaměřen na oblast zdravého životního stylu, vede k uvědomování si důležitosti péče o své zdraví. Dítě si vytváří poznatky o svém těle , smyslech , seznámí se s možnostmi prevence úrazům a nemocem.

Kdo a co nám může uškodit

Charakteristika a cíle integrovaného bloku:. Integrovaný blok ukazuje jednu z cest, jak vychovávat budoucí nekuřáky. Jeho smyslem je položit základy pro pozdější nekuřácký vývoj jedince. Pomáhá vytvořit zdravé životní návyky v dětství, je pravděpodobné, že budou většinu jedinců provázet i v dospělém věku.

OČEKÁVANÉ KOMPETENCE

- dítě se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích chová obezřetně, chování i komunikaci, která je mu nepříjemná dokáže odmítnout /IV.K-7/
- dítě si uvědomuje, že za sebe a své jednání odpovídá a nese důsledky /V.K-2/

Časový rozsah: 1-2 týdny

Věková skupina: 3-6 let

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- získat elementární informace o zdravotním riziku kouření
- vytvářet pozitivní vztah ke zdraví, odmítavý postoj ke kuřáctví
- znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem, sportem;
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)

DÍLČÍ CÍLE

Dítě a tělo

- Orientovat se v prostoru, procvičovat pohotovou reakci

Dítě a psychika

- Uvědomovat si, že jsme lidé. Vlastnosti člověka, které ovlivňují jeho chování
- Rozvíjet kultivovaný projev, schopnost vyjádřit své pocity a city-Kdo je můj kamarád a proč..Dokresli veselého kamaráda....

Dítě a ten druhý

- Získávat povědomí o způsobech ochrany osobního zdraví, bezpečí

Dítě a společnost

- Chápat obrazné přirovnání
- Hledat odpovědi na otázky, jak ještě chráníme své zdraví

Dítě a svět

- Otázky a odpovědi o významu zdravého životního stylu v našem životě
- Vědět jaký význam má pro člověka zdraví
-

ČINNOSTI

- Program obsahově čerpá z metodické příručky o kouření a zdraví pro předškolní populaci "*Já už kouřit nebudu a vím proč*" (Platinová, Smolíková: Liga proti rakovině, Praha, 1999), která obsahuje kromě textu i řadu příloh (pexesa, omalovánky, pohádky, náměty a pomůcky pro hry se sociálním zaměřením, popř. audiokazety s nahrávkami pohádek).
- **DK. Víím, co mému tělu prospívá a co mu škodí**(*zdravé životní podmínky a návyky: pohyb, zdravé nekuřácké prostředí, strava, pobyt v přírodě, pohoda a dobrá nálada ...,škodlivé vlivy a návyky ohrožující zdraví: velké starosti, nezdravá strava a stravovací návyky, málo pohybu, znečištěné životní prostředí, kouření, alkohol ...*).
- **DK. Víím, co způsobuje kouření v těle kuřáka**(*vliv tabákového kouře a škodlivých zplodin na životně důležité funkce: dráždivost, zápach, kašel, žluté zuby, oslabené čichové a chuťové vnímání, oslabené dýchání, snížená odolnost, nemoc ...*).
- **DK. Víím, jak škodí kuřák svému okolí** (*jedovatý kouř vdechují i miminka, batolátka, budoucí maminky, nemocní, kouř dráždí ke kašli a slzení, zapáchá, zhoršuje životní prostředí*
- **DK. Mám právo na zdravé prostředí** (*umím říci kuřákům, že mi kouř vadí, snažím se vyhnout pobytu v zakouřeném prostředí*).
- **DK. Já kouřit nebudu** (*chci žít zdravě, být zdravý a silný, nechci ohrožovat sebe ani kamarády, nechci znečišťovat životní prostředí, normální a přirozené je nekouřit*).

4. Svítí slunce, mrzne, lijí, v přírodě se něco děje

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: V tomto tematickém okruhu se budou děti seznamovat s přírodou a jejími zákonitostmi a proměnami, změnami počasí, střídání ročních období, živou a neživou přírodou. Budou se učit vnímat krásu barev přírody.

Vítr z polí kouká, do vlasů nám fouká

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Prostřednictvím her a zajímavých výtvarných, hudebních a pohybových činností se děti seznamují s charakteristickými znaky podzimu. Osvojují si jednoduché poznatky o přírodě a jejich proměnách, objevují význam ovoce a zeleniny pro zdraví člověka, rozvíjí pracovní zručnost s různým přírodním materiálem.

OČEKÁVANÉ KOMPETENCE

- dítě se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům /I.K-5/
- dítě řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti: cestou pokusu a omylu, experimentuje, hledá různé varianty, využívá představivost i zkušenosti /II.K-3/
- dítě si uvědomuje, že za sebe a své jednání odpovídá a nese důsledky /V.K-2/

Časový rozsah: 3-4 týdny

Věková skupina: 3-6 let

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- znát charakteristické znaky podzimu správně pojmenovat barvy a jejich barevné odstíny
- poznat a pojmenovat některé druhy stromů
- umět správně přiřadit plody k jednotlivým stromům
- rozlišit různé tvary stromových listů
- znát některé další znaky, podle kterých rozlišujeme stromy
- vnímat barvy kolem nás
- výtvarné vyjádření vlastního zážitku
- rozvíjet fantazie a tvořivosti
- seznámení s výtvarnou technikou – zapouštění barev do vlhkého podkladu, vnímání škály barev
- zvládnout slovně zhodnotit své dílo (např. výkres) i průběh vlastní práce
- nebát se využít svou fantazii, představivost a tvořivost
- uvědomovat si, jak se chovat v přírodě, ale i k přírodě

DÍLČÍ CÍLE

Dítě a tělo

- Procvičovat zrakové vnímání. Kde je více, kde je méně?
- Rozvíjet prac. dovednosti s různým materiálem-textilem
- Procvičovat drobné prstové svaly při vytrhování papíru a nalepování

Dítě a psychika

- Používat všechny druhy slov při popisování lidských činností na zahradě, na poli
- Vyhledávat krátké a dlouhé cesty

Dítě a ten druhý

- Vědět. Že pracovitost je vlastnost člověka, která mu přináší užitek
- Jak se chováme v lese. Co mi radí kamarádi

Dítě a společnost

- Posilovat fantazii a představivost při výtvarné činnosti (otisky...)
- Vyslechnout delší veršované dílo („ Koulelo se, koulelo“)

Dítě a svět

- Osvojovat si jednoduché poznatky o přírodě a jejích proměnách

ČINNOSTI

- Píseň „Listopad, listopad, lísteček mi na dlaň spad“
- Báseň „Listopade, listopade, už ti zima listí krade“
- Výtvarná chvílka: otiskujeme listy... vytváříme obrázky - co nám to připomíná, dokresluje tuší
- Určujeme barvy, tvary, počty listů
- Výtvarná chvílka - frotáž listů a kůry stromů
- Výtvarná chvílka - tvoříme lampiony z hedvábného papíru a kulatých krabiček od sýrů, dozdobíme listy stromu
- Výtvarná chvílka - navlékáme listy, sušíme je v kytici- zdobíme si třídu
- Výtvarná chvílka - vytváříme lampičky z velkých zavařovacích sklenic polepených listy stromu
- Na vycházce sbíráme různé listy - určujeme stromy, ke kterým patří, pozorujeme tvar, barvu, strukturu listu
- Výtvarná chvílka - tvoříme skřítky z listů stromů
- Říkaneky „Cibuláři jedou...“ „Byla jedna babka...“ „Náš táta šel na houby...“
- Jazyková chvílka - foukání slabé, silné do dlaně
- Taneček „Pásla ovečky“
- Grafomotorické cvičení - kreslíme kouř z ohníčků
- Hra se zapouštěním barev do velké sklenice vody
- Pozorujeme práci na poli - orání, kopání, hrabání při vycházce
- Hrabeme listí na naší školní zahradě

- **Kouzelný sáček** Děti s učitelkou přinesou různé přírodniny z lesa (šišky, mech, žaludy, kaštiny, bukvice, různé větvičky, jednotlivé listy, stromovou kůru a další). Děti je poznávají a přiřazují po hmatu.
- Děti si vybírají jednotlivé sáčky, do kterých se ale nedívají, pouze rukou zkoumají a snaží se určit, která přírodnina je v konkrétním sáčku ukryta. Po ukončení této činnosti vysypou děti přírodniny ze všech sáčků na tác nebo noviny a znovu je zkoumají hmatem. Vybírají si jednotlivé přírodniny a hmatem zjišťují, jaké jsou - hladké, drsné, píchají, jsou měkké (např. mech), tvrdé, těžké, lehké... Mohou je také porovnávat mezi sebou - co je lehčí, těžší, hladší apod.

Básničky, říkanky

*Padá listí zlaté, rudé, je ho plná zahrada.
A co potom padat bude, až to listí opadá?*

*Já jsem skřítek stromníček, to každý hned zjistí,
nožičky mám z větviček a ručičky z listí.*

*Listopad, listopad, lísteček mi na dlaň spad.
Zlaté listí z javora, zima už jde do dvora.*

Počasí na podzim

ČINNOSTI

- pozorujeme počasí - vyprávíme si „jak je venku“
- seznamujeme se s pojmy - oblačno, déšť, mlha, polojasno, jasno, zataženo, jinovatka
- výtvarná chvílka - malujeme sluníčko, mraky, kapky deště
- výtvarná chvílka - tvoříme kalendář počasí, se kterým dále pracujeme
- NH - hrajeme si na metereology v televizi (velká krabice)
- procvičujeme grafomotoriku: „prší“ - kreslíme šikmé svislé čáry; „deštníky“ - horní oblouky; „sluníčko“ - dokreslení paprsků
- výtvarná chvílka - vystřihujeme kapky deště, věšíme na šňůrky
- říkáme si, co by se stalo, kdybychom neměli deštníky, gumáky
- opakujeme říkanku „Foukej, foukej, větříčku“
- hrajeme PH „Na bábu fujavici“ (ukryjeme pod deku některé z dětí, děti hádají, koho si odnesla, kdo ve třídě chybí)
- vyťukáváme rytmus písně „Prší, prší“ - ozvučná dřívka, bubínek, zvonkohra, silně nebo naopak slabě
- třídíme, vytváříme skupiny dětí dle určitých prvků, např. tvoříme skupinky dětí podle barev oblečení, pohlaví

- pozorujeme padající listí - co se s listem v teple děje – usychá
- malujeme a zdobíme deštníky- určujeme barvy deštníků, barvy oblečení
- maňáskové divadlo „*Jak Petr přemohl chřipku*“

Řídky a básničky

Dešti, dešti, kde jsi byl? Na váš dvůr jsem vodu lil. Dešti, dešti, kampak jdeš? Polít vám i vaši reť. Vyjdi, vyjdi, slunéčko na makové zrnéčko, vyjdi, vyjdi na kopeček, uvidíš tam pět oveček.

Do bláta a do kaše mám gumové galoše. Do bláta a do hlíny mám gumové holiny. Dešťové kapičky dostaly nožičky, běhaly po plechu, dělaly neplechu.

Můj dráček má barevný fráček

Činnosti

- Čtení příběhu Vlád'ův drak, rozbor situace
- Výroba vlastního draka z různých výt. materiálů
- Vymyšlení jména svého draka, představení ostatním, následně evaluace co se Vám líbilo?
- Společné pouštění draků s rodiči na Drakiádě
- Nácvik básničky Vyletěl si malý drak...
- Procvičování geom. tvarů při výrobě draka – oči kulaté, nos – obdelník
- Hra na barvy –kdo má červeného draka? Kdo má draka s obdelníkovým nosem ...
- KK. Co nám ohlašují draci? V jakém ročním období se pouští a proč?
- Společná výroba velkého draka prstovými barvami
- Předšk. děti – nácvik zavazování mašliček, skládání harmoniky
- Písnička....Drak
- Skládání draka z barevných trojúhelníků, kdo složí největšího
- PL.- Řada draků – kamínky, dokreslení ocasů, správný počet pentliček

Hruškový den

- **Obrázek podzimu:** popis obrázku- „Jak lidé češou ovoce“
- **Nácvik řídky:** Foukej, foukej...
- **Rozvíčka na rozvoj smyslů:** *hmat:* žáci mají zavázané oči a mají uhodnout, co je to za ovoce, *zrak:* košík plný papírových hrušek - různých barev a velikostí - rozdělit je do skupin podle pokynů, porovnávání, *sluch:* učitel říká různé druhy ovoce při vyslovení slova hruška - žáci tlesknou
- **Čtenářská rozvíčka: kladení hrušek na strom** - vpravo, vlevo, nahoru, dolů

- **Práce ve skupinách:** třídění hrušek do dvou řad - hodnocení, sebehodnocení splnění úkolu, dodržování pravidel chování, která byla předem stanovena
- **Hruškové psaní:** grafomotorická rozcvička s říkankou Foukej, foukej... uvolňování celé ruky, předloktí, zápěstí práce s namočenou houbou na tabuli, práce na papír (obtahování hrušky)
- **Relaxační chvilka:** ochutnáváme hrušku - žáci sedí v lavicích, dodržujeme hygienická pravidla, význam ovoce pro zdraví člověka
- **Vycházka do okolí školy:** hledáme podzim - podzimní barvy, ovoce v zahradě, spadlé listy, sbíráme přírodniny, které využijeme při práci v ostatních dnech projektu

Řepově pohádkový den

- **Čtení pohádky O velké řepě,** povídáme si o pohádce (lidé, zvířátka), vyprávění podle obrázku
- **Práce ve skupinách** řazení obrázků z pohádky dle děje (posloupnost), hodnotíme společnou práci, hodnotíme práci ostatních skupin
- **Dramatizace pohádky**
- **Třídění řepy** třídíme řepu podle využití (papírové řepy), porovnáváme více x méně, větší x menší
- **Omalovánka-** pohádka O velké řepě
- Ochutnáváme, jak chutná bílá řepa
- **Modelujeme řepu-** žáci pracují podle předlohy
- **Zpěv písniček o podzimu** hudební hádanky

Jablíčkový den

- **Říkanke:** Koulelo se, koulelo...
- **Rozcvička na rozvoj smyslů:** *hmat:* žáci mají zavřené oči a mají uhodnout, co je to za ovoce, *zrak:* košík plný papírových jablek - různých barev a velikostí - rozdělení do skupin, *sluch:* Hra na ozvěnu- učitel říká různé druhy ovoce a žáci, kteří sedí k němu zády, slova opakují
- Češeme jablíčka" - děti podávají jablka dle pokynů (strom s jablíčky)
- **Zavařujeme ovoce:** hledáme jablíčka, která jsou ukrytá po třídě, a třídíme je do sklenic, porovnáváme množství
- **Ochutnáváme jablka:**
- **Jablíčkové psaní:** grafomotorická rozcvička s říkankou (písničkou), cviky celé ruky, předloktí a zápěstí, kreslíme jablíčka mokrou houbou + říkáme říkanku, kreslení na papír - tvoříme jablíčkový obrázek

Bramborový den

- pozorujeme růst brambor na poli

- vyzkoušíme si sklizeň brambor a na základě porovnávání je budeme třídit podle velikosti - všímáme si rozdílů, slovně je vyjadřujeme
- hrajeme námětovou hru „V kuchyňce“ - v hracím koutku připravujeme a vaříme pokrmy z brambor
- připravujeme „cmundu“ - oloupeme, omyjeme, nastroháme brambory, přidáme přísady a ve spolupráci se školní kuchyní pečeme placky (ochutnávka bude u ohýnku s rodiči)
- posloucháme a přednášíme báseň „Princeznička na bále“, později báseň spojíme s pohybem
- tančíme taneček „Brambory“ (viz Písničky a říkadla s tancem, str. 114)
- cvičíme s bramborou, házíme bramboru na určený cíl - košík
- závodíme s bramborou (po vyznačené trase děti kutálejí pomocí klacíku bramboru k cíli)
- vytváříme tiskátka z brambor, tiskáme bramborovými tiskátky - rozvíjíme fantazii dětí (dětí mají volný výběr barev), tiskátka mohou být např. s geometrickými tvary (procvičujeme geometrické tvary)
- výroba bramboráčků – postaviček z brambor

Jak jsme hledali podzim

Učitelka se vypravila s dětmi na vycházku na zahradu mateřské školy a do jejího blízkého okolí. Předem dětem sdělila, že slyšela, že se blíží podzim, a že je tedy zvědavá, zda ho s dětmi venku někde najdou. Učitelka vede děti k tomu, aby popisovaly vše, co v přírodě vidí a zda někde nacházejí zmíněný podzim. Pro děti se stala vycházka zábavnou hrou, podzim našly na více místech - zrající ovoce na zahradě, listy stromů se začínají zabarvovat pestrými barvami, na polích se sklízí úroda, zrají a padají plody některých stromů kolem lesa (žaludy, bukvice, kaštiny). V lese děti objevily ostružiny a zjistily, že podzim je nejen pestrý, ale i výborně chutná. Během vycházky si děti dávaly „podzim“ do košíčku, který s sebou nesly na vycházku, respektive některé znaky podzimu - jablíčka ze zahrady, kaštiny, žaludy, spadané barevné listy, ostružiny další. Ve školce si plody podzimu daly na podložku a o podzim si ještě vyprávěly při odpoledních činnostech.

Jaké barvy má podzim

Děti si z vycházky přinesly větší množství spadaného barevného listí z různých stromů. Ve školce si listy rozprostřely do prostoru třídy, určovaly jejich barvy a odstíny, povídaly si, které listy se jim líbí nejvíce. Poté učitelka připevnila na stěnu třídy čtyři listy z papíru ve čtyřech různých barvách - žlutý, červený, oranžový a zelený. Úkolem dětí bylo přiřadit listy z koberce pod papírový list na stěně tak, aby převládající barva na živém listu odpovídala barvě na papírovém listu. Kde převládala žlutá barva, děti volily žlutý papírový list apod. U některých listů bylo sporné určit převládající barvu. Pokud se děti společně nedohodly, zůstaly tyto listy

ležet na koberci. Na závěr byl dětem dán prostor k vlastní fantazii a představivosti - děti si s listy hrály, skládaly z nich různé obrazce na koberci apod.

Barevné čarování

Děti v předešlé činnosti zjistily, že podzimní listí má velké množství pestrých barev. Zopakujeme, které barvy jsme na listech viděli (dle listů, které jsme si přinesli z přírody), ale také zdůrazníme, které barvy podzimní listí nemá (například modrou, černou). Zkusíme si takové barevné listy vyčarovat. Děti mají k dispozici různé tvary listů vystřižených ze čtvrtky. Každé dítě si vybere tvar listu, který se mu líbí a zapouštěním vodových barev si ho namaluje dle své představy. Každý má možnost namalovat si více různých listů, záleží na zájmu dětí. Listy ze čtvrtky necháme uschnout a poté si z nich společně uděláme výstavku. Každé dítě zhodnotí svůj výtvor, například která barva převládá, který list se mu maloval lépe, co si myslí, že se mu povedlo a co se mu tolik nepovedlo a proč.

Domečky pro hmyz

Učitelka se vypravila s dětmi na vycházku do přírody. V lese děti viděly mraveniště, které se již chystá k zimnímu spánku, pozorovaly, co vše žije na zemi v jehličí, na pařezech, na kmenech stromů, pod kůrou spadlého stromu apod. Našly tam úkryty pro různý hmyz - pavoučky, brouky, slunéčka sedmítečná, a další. Děti utvořily menší skupinky a stavěly z přírodnin, které našly kolem sebe, malé domečky pro hmyz. Tato činnost děti velmi bavila, opět se u většiny projevila velká vynalézavost, představivost a zručnost. Při zpáteční cestě děti sbíraly do košíčků rozličné přírodniny, které našly v lese nebo kolem lesa.

Básnička pro broučky

N vycházce jsme se přesvědčili, že v lese i na louce najdeme v trávě a v jehličí spoustu malých živočichů - slunéčka, mravence, pavoučky a různé broučky. Naučíme se pro broučky, které jsme pozorovaly v přírodě, básničku:

Pán měl právě trochu v hlavě, podřimoval za vsí v trávě. Přiloudal se k němu brouk, vyšplhal mu na klobouk, při pohledu na louku broukal z vršku klobouku: Chtěl jsem zdolat horu Říp, tady je mi ale líp!

Děti mohou básničku doplnit různými pohyby, my jsme napodobovali různý hmyz a zvířátka - jak leze brouk, jak se plíží had, jak skáče zajíček apod.

Obrázky pro skřítku Mecháčka

Děti mají ve školce svého kamaráda skřítku Mecháčka, který se s nimi účastní všeho dění. Mecháčka máme rádi a chtěli bychom mu udělat nějakou radost - vytvoříme

mu obrázky. Všechny přírodniny, které děti během vycházky nasbíraly, dáme na papír nebo igelit do prostoru třídy. Děti mají k dispozici různé tvary barevného listí, stromovou kůru, mech, jeřabiny, žaludy, kaštiny, šípky, různé druhy šišek, větvičky apod. Děti utvoří menší skupiny (4-5 dětí), každá skupina dostane velký formát papíru, na který vytváří z přírodnin svůj obraz pro skřítko Mecháčka. Děti z každé skupiny si berou přírodniny, které potřebují pro své dílo, ve skupině se vzájemně dohadují, jak bude obraz vypadat, které materiály použijí a kam je umístí. Přírodniny lepí lepidlem a lepící hmotou, popřípadě pomůže učitelka teplým silikonem. Když všechny skupiny obraz dokončí, představí ho ostatním - co obraz představuje. Mecháčkovi se všechny obrázky moc líbí a poprosí děti, zda je s paní učitelkou připevní na stěnu.

Ptáci odlétají do teplých krajín

Při vycházkách děti pozorovaly houfování ptáčků na drátech, připravují se k odletu do teplých krajín. Cesta je však dlouhá a složitá, doletí všichni ptáci na správné místo? Učitelka ukáže dětem na zahradě „ptačí trasu“, děti se promění v ptáčky a zkusí, zda bez potíží doletí všichni na určené místo. Děti-ptáčci letí po menších skupinkách. Trasa je vyznačena barevnými papírovými praporky a je vedena přes malé překážky (slalom mezi stromy, ptáčci musí podletět pod nízkou větví, obletět průlezku apod.), konec trasy je označen velkým žlutým sluníčkem vystřiženým z papíru. Poté si děti sednou do altánku na zahradě, každé dostane pracovní list s vyznačeným labyrintem. Učitelka dětem vysvětlí, že při letu do teplých krajín jeden ptáček zabloudil a nemůže najít správnou cestu. Pomůžeme mu? Děti hledají nejprve prstíkem správnou cestu od ptáčka ke sluníčku, pak ji vyznačí pastelkou.

Hledání rozdílů

Učitelka dětem přečetla pohádku „*Jak zachránili ježka před zimou*“, poté si děti prohlížely obrázky k pohádce a povídaly si o tom, jak se která zvířátka chystají na zimu, která si dělají zásoby a která ne. Děti se rozdělily do dvojic nebo trojic a porovnávaly dva na první pohled stejné obrázky. Ty s podzimní tematikou se však od sebe lišily několika nepatrnými detaily, které děti hledaly.

LOUKA JAKO EKOSYSTÉM

Krtek žil na louce, kypřil hlínu rostlinám a nejraději si povídal s květinami. Společně s ním zde žili i skřítkové, kteří měli na starost barvy v přírodě. Všechny ty barvy uschovali v hrníčkách v koruně obrovského dubu. Jednou se stalo, že se skřítki pošťuchovali a všechny hrníčky s barvami spadly na zem a rozbily se. Jak začalo pršet, smýval déšť barvy z listů, květin i z křídel motýlů a vše bylo smutné. Nikdo si nevěděl rady, jak to vše dopadne. Přece to nenecháme jen tak! Jak byste, děti, mohly pomoci?

(vytvoření květin, následná výstava)

Plánované činnosti

- vycházka na louku, poznatkové činnosti
- pokus Jak roste tráva - prohlížíme travní semena lupou, klíčení v misce na píjovém papíru, zasypání zeminou, pozorování růstu trávy
- pokus Vliv světla na růst trávy - talíř se zelenající se trávou přikryjeme krabicí, po týdnu zjistíme, že tráva zeslábla, zežloutla, necháme opět na světle – zezelená
- seznamování s lučními květinami - chráněné rostliny (koniklec luční)
- objevování krásy květin (tvarová a barevná rozmanitost)
- didaktická hra Na květiny, odpovědi na otázky formou hry (viz příloha
- **Pracovní list** - Krtkovy cestičky - určování směru cesty
- **Pracovní list** - Dokresli květ sedmikrásky
- **Pohybové činnosti - pantomima:**
- květina roste - protahování jednotlivých svalových oblastí
- hudebně pohybová hra Uvíváme věneček (Skřivánek, str. 33, viz také příloha Písně)
- hudebně pohybová hra Louka (Pohybové hry dětí předškolního věku, str. 19)
- taneční chůze ve vázaném rytmu
- Vyjadřování, řeč, recitace, poslech textu:
- kdo se stará o květiny v přírodě“
- jak se chováme ke květinám
- co a koho budeme chránit
- **Hry se slovy:**
- rozklad slov na slabiky
- určování počáteční i poslední hlásky ve slově
- grafický záznam délky slabik
- říkanka s pohybem Slunce (viz příloha)
- poslech příběhu O bílé sedmikrásce (viz příloha)
- básně Když jsem potkal pampelišku (viz příloha), Co je tráva (F.Hrubín, viz příloha) Sedmikráska (viz příloha), Kytky (viz příloha)
- **Hudební činnosti:** píseň Nepořádný Krték (zpěvník Já písnička, str. 88)
- píseň Když se jaro připraví (Nalaďte si hlásky, str. 7)
- píseň Sedmikráska - zpěv spojený s pohybem (viz příloha) píseň Kam nás nohy ponesou (hudební výchova v MŠ - Jiří Zezulka, str. 328)
- **Výtvarné a pracovní činnost:** kreslení a malování květin různými technikami“
- Experimentování s barvami: rozfoukávání barvy brčkem
- zapouštění barev do vlhkého podkladu, do klovatiny
- kresba květiny černou tuší a štětcem na papír A6 (celý obrázek nalepíme na barevný podklad)

- kresba barevnými křídami do květinové šablony přiložené na papíře
- **Skupinová práce** na téma Co vidí sedmikráska kolem sebe:
- kresba tuší do okvětních lístků vytvořených ze šablony
- kresba květiny doplněná koláží (možnosti - lepíme vlnu, knoflíky, přírodniny, kousky látek)
- **Skupinová práce** Květinový skřítek:
- malba louky s květinami (zvlášť dolepíme postavu skřítky, tělo ozdobené listy, vlasy z trávy)
- **Grafomotorika:**
- krouživý pohyb tužkou, jako když včelka létá kolem kvítku
- každou květinu obtáhne jinou barvičkou
- výroba krtka, který nás příběhem provázel (práce s papírem, špejlí)
- zhotovení luční květiny (špejle jako stonek, květ řasením barevného papíru)
- vyrábění květu tzv. "muchláží" papíru, vytvoření květu nalepením hoblin, květ z přírodnin
- **Práce ve dvojicích:** sestavování a nalepování květiny z geometrických tvarů, nastříhaných z barevného papíru nebo z barevných květinových časopisů

4. Svítí slunce, mrzne, leje, v přírodě se něco děje

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: V tomto tematickém okruhu se budou děti seznamovat s přírodou a jejími zákonitostmi a proměnami, změnami počasí, střídání ročních období, živou a neživou přírodou. Budou se učit vnímat krásu barev přírody.

Jaro skvěle čaruje, barvičkami maluje

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Prostřednictvím her a zajímavých výtvarných, hudebních a pohybových činností si budou děti upevňovat sounáležitost s živou a neživou přírodou, seznamovat se se světem rostlin, všimnout si nového života v přírodě.

Časový rozsah: 2-3 týdny

Věková skupina: 3-7 let

OČEKÁVÁNÉ KOMPETENCE

- dítě soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů /I.K-1/

- dítě samostatně rozhoduje o svých činnostech, vytváří si svůj názor a umí ho vyjádřit /IV.K-1/
- dítě chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky /V.K-7/

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je potřeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v MŠ
- Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody a společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádku a škod a upozornit na ně
- Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu, okolí, živé tvory
- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- Vést rozhovor (naslouchat druhým, čekat až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- Formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- Naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkánky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou gramatickou úlohu)
- Vědomě užívat všech smyslu, záměrně pozorovat, postřehovat (všimnout si nového, změněného, chybějícího)
- Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

DÍLČÍ CÍLE

Dítě a tělo

- Hrát si s materiálem a rozvíjet prostorové citění, představivost
- Rozvíjet pohybové dovednosti v oblasti jemné motoriky
- Vyjádřit pohybem rytmus říkadla
- Vyjádřit hudbu pohybem. Improvizace na melodii písniček s jarním motivem
- Běh se zastavením na signál
- Procvičit všechny svalové skupiny – poh. hra Velikonoční propletenec
- Navazovat velikonoční větvičky, připravovat pomlázku
- Vyzdobit velikonoční vajíčko podle vlastní volby

- Schopnost poznat potraviny jen podle chuti, experimentovat, vyvozovat závěry
- Rozvíjet všechny smysly
- Upevňovat znalost pravé a levé ruky

Dítě a psychika

- Vyjadřovat samostatně úsudky ve vhodně zformulovaných větech
- Určovat významové kategorie (patří-nepatří)
- Podporovat zájem dětí o psanou podobu jazyka
- Správně vyslovovat, ovládat dech i tempo řeči
- Zrakově rozlišit tvar písmen, rozvíjet zrakové vnímání. Skládat rozstříhaná písmena
- podle předlohy
- Všimnout si různých stromů a keřů, rozlišovat jehličnaté a listnaté
- Porovnávat počet předmětů
- Seznamovat děti s významem antonym – řekni opak

Dítě a ten druhý

- Nepodvádět, smířit se s úspěchem, prohrou – společenské hry u stolečků
- Rozvíjet sociální citlivost, toleranci
- Posilovat sebevědomí dítěte – Hvězdné sedadlo (Třída plná pohody str. 192)
- Podporovat pro sociální chování dětí při spolupráci a pomoci v různých činnostech
- Vést děti k vytváření dětských přátelství, svátků
- Umět si navzájem udělat radost

Dítě a společnost

- Znat názvy potravin a některých jídel
- Znat původ základních potravin, důsledky požívání některých z nich
- Znat, co pomáhá dítěti být zdravé a co mu škodí
- Dbát na kultivovaný projev při zpěvu
- Střídat dekorativní prvky , umístit je na ploše a zaplnit plochu
- Malbou vyjádřit touhu po slunném, jarním počasí
- Zaplnit plochu při malování, vystihnout tvar stromu
- Zdokonalovat malbu rozvržením situace po ploše, vyrovnávat se s pozadím, volit vhodnou barvu
- Zpívat rytmicky správně, dodržovat předehtu, upevňovat radostný zpěv

Dítě a svět

- Upevňovat pocit sounáležitosti s živou a neživou přírodou

- Seznamovat děti s některými jarními květinami, poznávat je a vědět co potřebují k životu
- Objevovat podmínky pro růst rostlin
- Všimnout si nového života v přírodě, pozorovat probouzející se jarní život při vycházkách
- Hledat odpovědi na otázky týkající se živých tvorů, vztah člověka k nim

Když všechno kvete

Činnosti

- Motivační cvičení (semínko klíčí, květina vadne, otáčí se za sluncem...)
- Pohybové hry
- Procvičování přesnosti při skládání z papíru – tulipán, sněženka
- Cvičení drobných svalů ruky – navlékání korálků, mozaiky
- Uvolňovací cviky ruky – kružnice – pracovní listy
- Zacházení s výtvarným materiálem – rozvíjení barevné škály
- Vybarvování černobílých obrázků květin (barvy jara)
- Rozvíjení pracovních dovedností při vystřihování (výroba koláže)
- Obratné zacházení s pomůckou a lepidlem
- Rozvoj řečových schopností – popis co je na obrázky, obrázky jarních květin
- Pozorování jarní přírody (Jak vypadá jaro? Probud' jaro..)
- Hra: Řekni to jinak (déšť kape prší, ..potok teče....)
- Práce s encyklopedií – nové poznatky o květinách
- Opakování jarních písní, seznámení s novými
- Seznámení s krátkými veršovanými texty
- Praktické seznámení s tím co rostlina potřebuje k životu (praktické pokusy – setí semen, péče o ně)
- DK voda v pohybu
- Příprava na velikonoce – setí jarního osení
- Publikace o jaru, písni, básni, říkadla, pokusy (klíčení semen), pozorování přírody
- Pokusy - pozorujeme klíčení a růst - čočka, hrách, fazole
- Pozorujeme pučení větvičky zlatého deště
- Pozorujeme život žížaly
- Využíváme jarní květy a bylinky
- Připravujeme pampeliškový salát
- Vaříme kopřivový čaj
- kresba v písku
- báseň "Sluníčko".
- /Podívej se, babičko, namaluji sluníčko,

sluníčko má očka, jak nějaká kočka,
sluníčko se usmívá a tiše si povídá:
"Svítím, svítím na stromy, posvítím i na domy,
svítím také kotěti, nejvíc svítím na děti."/

- o nácvik písně: Holka modrooká hra na Orfovy nástroje, správné držení hudebního nástroje, udržení rytmu písně "Travička zelená" "Uvíváme věneček":

Pomáháme přírodě

- Pohybové činnosti – sbírání různých předmětů v chůzi i běhu
- překážkové dráhy
- DK „Čím přírodě škodíme“
„Jak jí můžeme pomoci“
- Vycházky do okolí – praktické pozorování
- Otvírání zahrady – praktická pomoc při úklidu školní zahrady
- Vytváření správních postojů k životnímu prostředí
- Rozhovory o třídění odpadu – využít zkušenosti z rodiny
- Poznávání špatných a dobrých věcí – pracovní list
- DK „Den Země – Proč se slaví na celém světě“
- V souvislosti s jarem DK „povodně a jejich nebezpečí“
DK „vypalování suché trávy – možnost požáru“
DK „nebezpečí jedovatých rostlin“
- Kresba požárníka, požárního auta
- DK „jarní alergie“ (píchnutí včelou, alergie na slunce, na pyli...)
- Příběhy z knihy Filipova dobrodružství

4. Svítí slunce, mrzne, leje, v přírodě se něco děje

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: V tomto tematickém okruhu se budou děti seznamovat s přírodou a jejími zákonitostmi a proměnami, změnami počasí, střídání ročních období, živou a neživou přírodou. Budou se učit vnímat krásu barev přírody.

Vlaštovičko let'

Charakteristika a cíle integrovaného bloku : Prostřednictvím her a činností se snažíme vzbudit v dětech sounáležitost se živou přírodou..Děti se učí rozlišovat stěhovavé ptáky od těch, kteří tady zůstávají a péče o ně.

OČEKÁVANÉ KOMPETENCE

Časový rozsah: 3-4 týdny

Věková skupina: 3-6 let

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- různými činnostmi vést děti k poznání, že živá a neživá příroda spolu úzce souvisí
- umět určit některé ptáky
- mít představu, jakou potravu rostlinného původu jedí ptáci a zvířata žijící v lese
- smyslové poznávání přírody
- pomoc při péči o ptáčky, výroba krmítek a sypání do krmítek

DÍLČÍ CÍLE

Dítě a tělo

- Podporovat pracovní zručnost
- Protáhnout jednotlivé části těla, rovná záda, koordinace pohybu
- Procvičovat poskoky a skoky mezi překážkami

Dítě a psychika

- Rozvíjet cit pro fonematický sluch. Vytleskávání slov
- Poznávat počet a umět ho zaznamenat

Dítě a ten druhý

- Ocenit výsledky práce kamaráda, pomáhat si navzájem
- Rozvíjet dětská přátelství, schopnost poučit se od kamaráda

Dítě a svět

- Poznávat život ptáků.Vědět, že někteří odlétají do teplých krajín

ČINNOSTI

- zaznamenání pohybu z jednoho místa na druhé, orientace na ploše, P.L. let ptáků
- chápání číselné řady 1-6, prvního a posledního v řadě P.L. první a poslední vlaštovička
- pokus o dramatizaci pohádky, veršovaná pohádka O poslední vlaštovičce – poslech“
- střídání poskoků a kroků (napočítám kroky a po nich zas skoky)
- váha předklonmo, stát střídavě na 1,2 noze – nápodoba ptáčka

- vyprávění podle obrázků – ptáci
- rytmizování dvou až třísylabných slov, určování počtu slabik ve slově P.L. kolikrát tleskneš?
- podněcování zpěvnosti, radosti ze zpěvu- Na velikém ořechu
- rytmicky doprovázet jednoduché melodie Ptačí sněm, sýkorka, vlaštovička
- doprovázet písničky+ taneční kroky – vzal vrabeček na taneček...
- soustředěný poslech písniček zpívaných dětmi –CD
- tématické kreslení na základě prožitku a cit. Vztahu- kreslení a malování podzimní přírody
- správné zacházení s nůžkami, vystřihování – ptáček
- vyhledávání poučení z lit. Příběhů – Chlubivá vlaštovka
- význam péče člověka o volně žijící zvířata
- D.K.proč krmíme v zimě ptáčky,P.L. dokresli ptačí pírko

4. Svítí slunce, mrzne, leje, v přírodě se něco děje

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: V tomto tematickém okruhu se budou děti seznamovat s přírodou a jejími zákonitostmi a proměnami, změnami počasí, střídání ročních období, živou a neživou přírodou. Budou se učit vnímat krásu barev přírody.

Zima ještě zuby cení, my se dáme do stavění

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Prostřednictvím her a herních činností si děti vytvoří podvědomí o životě a potřebách v zimě vychází z pozorování zimní přírody kolem nás a poznávání jejích charakteristických znaků. Toto období nabízí možnost zařadit do nabídky činností v MŠ některé zimní sporty, a tím u dětí upevňovat jejich tělesnou zdatnost, vytrvalost a otužilost.

Časový rozsah: 2 týdny

Věková skupina: 3-7 let

OČEKÁVÁNÉ KOMPETENCE

- dítě zpřesňuje si početní představy, užívá číselných matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti /II.K-5/
- dítě chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá /V.K-4/

OČEKÁVÁNÉ VÝSTUPY

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu

- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla orientovat se v elementárním počtu cca do šesti chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (ohrožujících, nebezpečných či neznámých) odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech
- vyjádřit své prožitky tvořivými činnostmi
- zvládat koordinaci ruky i oka, jemnou motoriku při pracovních i výtvarných činnostech
- rozvinou pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky.
- pečovat o sebe, chránit své zdraví
- dodržovat pravidla bezpečnosti při sportu
- poznat zimní sporty

DÍLČÍ CÍLE

Dítě a tělo

- Rozvíjet pohyb s pocitem volnosti, lehkosti, radosti z pohybu
- Zvyšovat nároky při vystřihování z papíru
- Přivést děti k poznání, jak naše tělo reaguje na chlad
- Protahovat svalové oblasti, zařazovat relaxaci, čerpání energie
- Rozvíjet pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky, osvojovat si pozn. o sportu

Dítě a psychika

- Uvědomovat si nebezpečí při zimních radovánkách
- Navodit radostnou náladu ve třídě, těšit se na společný pobyt dětí venku
- Hledat rozdíly v geometrických tvarech, poznat je pojmenovat
- Seznamovat se s vlastnostmi sněhu, provádět pokusy se sněhem
- Procvičovat znalost prostorových vztahů, množství-počet, přidáváním a odebíráním předmětů

Dítě a ten druhý

- Učit se podle pokynů a zachování pořadí
- Hovořit s dětmi, jaké jsou vlastnosti sportovce
- Vést děti nebát se zveřejnit vlastní názor
- Ocenit výsledky práce kamaráda, pomáhat si navzájem

Dítě a společnost

- Malovat s rozvržením malby po celé ploše výkresu
- Působit na citový rozvoj písničkou o zimě
- Vyslechnout pozorně předčítání
- Malovat postavu v pohybu
- Probouzet fantazii, představivost-radovat se z tvořivé práce

Dítě a svět

- Umět charakterizovat roční období typickými znaky
- Znát z vlastní zkušenosti vlastnosti ledu, sněhu a vody a umět je správně označit
- Zjistit jak vzniká sníh
- Vytvářet poznatek, že sníh chrání přírodu
- Učit se chápat přirozený vývoj ve změnách počasí
- Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví člověka podporovat a vědět, které je mohou poškozovat. Přispívá sport ke zdraví a jaké sportování je zdravé?

ČINNOSTI

Činnosti

- určování znaků zimního počasí – pozorování, rozhovory
- poznávat vlastnosti sněhu a ledu – praktické pokusy se sněhem a vodou (sněhové cestičky)
- rozlišování stop ve sněhu a co o nich víme
- diskusní kruh proč se můžeme klouzat po ledě
- co je námraza, proč se tvoří rampouchy
- praktické pozorování sněhové vločky – využití lupy
- proč v zimě sněží
- prstem po mapě – poznávání zimních zemí – eskymáci (Severní ledový pól, Arktida...)
- DK – je v některých krajinách stále jen zima
- proč přispívá sport zdraví
- pohybové improvizace – tančící vločky
- DK – proč se neklouzaje na chodníku a na vozovce
- DK – mohl by nám mráz ublížit, co by se stalo kdyby..
- vyber správné zimní oblečení
- zimní říkanky
- jak se bráníme abychom v zimě neprochladli
- základní pohybové dovednosti na sněhu, udržení rovnováhy na ledové ploše – jízda na bobech na saních na klouzačce

- upevňováno obratnosti a postřehu při házení s míčem, chytání po odrazu od země, chytání v kruhu, samostatně
- házení míčem na cíl do kruhu, kruhů na čáru, na tyč, koulování
- procvičení lehkého běhu, reakce na signál – pohybová hra Meluzína
- běh s vyhýbáním – na Mrazíka
- běh překážkový – slalom
- skládání obrázků se zimními hrami,
- vystřihování složeného obrázku, vystřihovánka sněhuláka
- zdokonalení koordinace ruka – oko, správné držení tužky, vymalována se zimní tematikou
- prostřihávání dle vlastní fantazie – výroba sněhových vloček
- dodržovat pravidla hry (bezpečnost)
- rozvíjení jemné motoriky, válení hmoty dlaní po podložce – modelování sněhuláků z modelíny
- spolupráce na skupinové kresbě, kresba na velký papír zimní počasí zima
- vytvářet koule ze sněhu – stavění sněhuláka
- písnička sněhulák
- sezónní činnosti - klouzání, bobování, sáňkování, stavby ze sněhu
- nácvik bruslení - rovnováha, odrážení, klouzání na ledu
- orientace v prostoru - chůze po cestíčkách ve sněhu, vyšlapávání bludišť
- vyjádření prožitků hudebně pohybovou improvizací (zima - padá sníh)
- malba sněhuláků, zimní krajiny
- vytrhávání, skládání a lepení kousků papírů - vytváříme sněhuláka
- koláž z textilu - postava v kožichu, koláž z papíru – sáňkaři
- poslech pohádky „Zimní pohádka“
- oblékání panenek - jaké vhodné oblečení zvolit na zimu/
- malba fixem se silnou stopou, snaha o zachycení postavy v pohybu - kasobruslař, lyžař, běžkař v pohybu
- seznámení s novou písní - Usnul vrabec za komínem (správná intonace, rytmižace)
- rozhovor jak pečujeme o živočichy v zimě
- stříháme proužky barevného papíru a jejich lepení, sestavování krtka –
- kresba tuší - vrabec, vystřižený obrázek umístěn do již vyrobeného krmítka

4. Svítí slunce, mrzne, leje, v přírodě se něco děje

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: V tomto tematickém okruhu se budou děti seznamovat s přírodou a jejími zákonitostmi a proměnami, změnami počasí, střídání ročních období, živou a neživou přírodou. Budou se učit vnímat krásu barev přírody.

Když sluníčko hřeje, to se nám to směje

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: prostřednictvím a her a herních činností se dítě učí vnímat přírodu všemi smysly, osvojuje si některé praktické dovednosti a podpořit svoji tvořivost např. vařením jednoduchých jídel nebo vytvářením dekoračních předmětů pomocí přírodních látek

OČEKÁVANÉ KOMPETENCE

- dítě průběžně rozšiřuje slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím /III.K-6/
- dítě rozlišuje řešení, která jsou funkční a která nejsou, dokáže mezi nimi volit /II.K-6/

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci
- nalézat nová nebo alternativní řešení
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, sledovat a rozlišovat rytmus
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích)
- soustředěně poslouchat vyprávění
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- seznámit se s netradičním výtvarným materiálem - používání přírodních barviv
- rozvíjet praktické dovednosti

Časový rozsah: 1-2 týdny

Věková skupina: 3-6 let

DÍLČÍ CÍLE

Činnosti :

- výroba triček, batikování
- nácvik básní, písní
- nácvik taneč. a pohyb. Sestav s doprovodem CD
- výroba tabla na čelní sklo vchodu MŠ
- návrh a výroba znaků tříd
- přespání v MŠ
- hry na zahradě s padákem
- otužování v bazéně, slunění na zahradě

- divadlo Koráb s poh. Kocour v botách
- skákací hrad
- jízda na ponících na zahradě
- baletní vystoupení
- kouzelnická produkce
- Kk.Kam pojedeme o prázdninách? Na co se nejvíce těšíme?
- pomoc dětí při přípravě tříd na prázdniny, třídění a úklid hraček
- Využívání pobytu venku, pohybové hry v brouzdališti, dětském hřišti, využití tělovýchovného náčiní a náradí, výlety do lesíka a blízkého okolí.
- poslech příběhu, rytmičtá slova, zpěv *Sluníčko a ptáček zpěvák*
- cvičení grafomotoriky *Sluníčko, Letní bouřka*
- rozvíjení pohybových dovedností, cvičení s náčiním, skákání panáka,
- hry s vodou, experimentování, manipulace s předměty,
- manipulace a třídění obrázků, popis, charakteristické znaky léta, tematické říkanky
- rozvíjení motorických dovedností hra *Kouzelné ořechy*
- kreslení, malování *Co vidí sluníčko*
- přímé pozorování přírody, poznávání rostlin a živočichů
- herní a pohybové aktivity dle přání dětí
- relaxace při hudbě
- KK. kam pojedou děti na prázdniny? Děti sedí v kruhu a postupně vyprávějí, jaké mají plány na prázdniny .Učitelka pomáhá návodnými otázkami - s kým, kdy, na jak dlouho pojedou? Jakým dopravním prostředkem budou cestovat? Kde se tento prostředek pohybuje - ve vzduchu, po zemi, po vodě?
- **melodizace textu** *Rozkvetlou růžičku s barvičkou léta pro radost dětem z celého světa*
- **rozhovor s dětmi** - Sluníčko svítí pro všechny. V době, kdy u nás je den a děti si hrají, na jiném místě je noc a děti spí. Glóbus představuje celou naši zemi, místo, kde žijeme my. Svět je rozdělen na díly (svěťadíly) - ten, kde žijeme my, se jmenuje Evropa. I na ostatních místech zeměkoule žijí děti, které si rády hrají. Jiná barva pleti není důvodem k nadřazenosti - růžičky jsou také různých barev, všechny jsou krásné. Děti hovoří různými jazyky (slovo maminka v různých jazycích). Jak a s čím si děti hrají - prohlížení suvenýrů z různých zemí.
- **poslech pohádek** - "Za pohádkou kolem světa" - výběr pohádek, četba při různých příležitostech, zařazení úryvku v cizím jazyce
- **poslech etnické hudby** - poslech typické orientální, černošské, indiánské hudby, pohybová improvizace
- **písnička o dětech** - "Děti černé, žluté, bílé" (hudba B. Nikodem/ text J.V. Svoboda, vyšlo např. ve Zpěvníku pro 3. třídy ZŠ)
- **práce s encyklopediemi** - vyhledávání informací o svěťadílech

- **papírový řetěz postaviček** - děti vystřihují postavičky a slepují je k sobě, řetěz spojíme. Doprostřed postavíme kouli polepenou květinami nebo glóbus, bude symbolizovat Zemi.
- **Práce s mapou** - letadlem za kamarády - na plošnou mapu světa si položíme obrázky dětí z dané oblasti, dáme jim jména. Vyznačíme místo naší republiky a vydáme se na cestu za kamarády, necháme děti přemýšlet, jak bychom mohli zjistit, kdo bydlí nejdál, měříme leteckou vzdálenost provázkem, vzdálenost si zaznačíme a společně určíme porovnáváním, která cesta byla nejdelší.

4. Svítí slunce, mrzne, leje, v přírodě se něco děje

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: V tomto tematickém okruhu se budou děti seznamovat s přírodou a jejími zákonitostmi a proměnami, změnami počasí, střídání ročních období, živou a neživou přírodou. Budou se učit vnímat krásu barev přírody.

Máme rádi zvířata

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Tématický celek hledá odpovědi na otázky týkající se živých tvorů, vztah člověka k nim, objevování různých druhů zvířat a seznamování se s jejich životem. Seznámit se s nebezpečím při setkání s cizími zvířaty. Rozvíjet v dětech pocit sounáležitosti s živou přírodou a schopnosti vážit si života ve všech jeho formách, rozvíjet slovní zásobu i fantazii dětí.

OČEKÁVANÉ KOMPETENCE

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů /I.K-1/
- dítě průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím/III.K-6 /

Časový rozsah: 1-2 týdny

Věková skupina: 3 – 7 let

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- osvojit si elementární poznatky z živočišné říše – domácí, lesní, cizokrajní živočichové - pojmenování, základní informace, užitek
- poznat význam zvířátek pro citový život člověka i jeho obživu

- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- ovládat koordinaci ruky a oka, hod vrchním obloukem, zvládat jemnou a hrubou motoriku
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- chápat humor a vtip
- rytmitizovat, určit počet slabik ve slově

DÍLČÍ CÍLE

Dítě a tělo

- rozvíjet pohybové schopnosti a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- procvičovat pohybový aparát a tělesné funkce
- rozvíjet fyzickou i psychickou zdatnosti

Dítě a psychika

- rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti
- posilovat přirozené poznávací city (zvědavost, zájmy, radost z objevování apod.)

Dítě a ten druhý

- rozvíjet interaktivních a komunikativních dovedností verbální i neverbální
- rozvíjet kooperativních dovedností

Dítě a společnost

- rozvíjet základních kulturně společenských postoje, návyky a dovednosti dítěte, rozvojet schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně

Dítě a svět

- vytvářet elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- rozvíjet úctu k životu ve všech jeho formách

ČINNOSTI

Co najdeme v trávě

- přímé pozorování přírody na vycházce, v lese, na louce broučci, šneci, berušky, mravenci, žížaly, stavění ohrádek pro šneky, šnečí závody na skalce
- hledání a pozorování kukly ve sklenici v Mš
- malování, co jsem viděl venku – techniky dle výběru dětí, vyprávění všem dětem co jsem nakreslil a proč?
- sbírání a barvení ulit
- cvičíme jako zvířátka – plazení pod překážkou na zádech i na břiše, poskoky, přeskok přírodních překážek, překážková dráha z kamínků, kroužení rukama-malování ulit
- DK – Kdo ze zvířátek bydlí v trávě, jaké mají hnízda?
- hádanky o zvířátkách – má červené tečky na zádech...atd.
- výroba šnečka – stříhání, lepení vlny na ulitu, nebo jiný materiál
- výroba berušky na provázku, závody dětí v namotávání
- PL.- labyrint, najdi správnou cestu, uvolnění zápěstí – malování šneků
- dokreslení správného počtu teček berušce
- čtení a prohlížení knihy O Ferdovi mravencovi
- K.K- které zvířátko v trávě může být nebezpečné a proč? Jak se můžeme bránit? Had, klíště, hmyz - hledání v Encyklopedii
- básnička dle vlastního výběru – polámal se mraveneček, Šnečku, šnečku, had leze z díry
- společná práce dětí – výroba stonožky, každé dítě vyrobí 1 část
- Poslech CD Dády- chytila jsem na pasece žížalu, Svěrák – Krávy, krávy jak si ...
- PH. Had leze z díry....

Poznáváme zvířata a mláďata

- povídání o zvířátkách, hry s obrázkovými pomůckami- hledání dvojic- matka mládě, jak dělají, čím se živí, kde žijí, jsou nám užiteční?
- třídění zvířat podle skupin – domácí, žijící v lese, exotická
- pantomimická hra – děti ztvárňují nějaké zvíře, ostatní hádají
- poznávání podle zvuků
- den zvířátek v MŠ – děti přijdou v maskách zvířat a plní zvířecí úkoly
- divadlo v MŠ
- hrajeme si na zvířátka - přeskakování , podlézání překážek ,chůze ve dřepu , plazení
- napodobování zvířat pohybem, zachytit charakter - pantomické hry
- PH.- Na kočku a myš – myšičko,myš pojď ke mně blíž...
- vystřihování zvířátek přesný obrys, dolepování, práce s vlnou - koník , ovečka, prasátko

- skládání papírového zvířátka dle slovní instruktáže - pejsek, kočička , slon
- skládání origami- starší děti
- graficky zaznamenat pohyb - uvolňování ruky – P.L - klubíčka pro kočičku , klec pro zvířátko, spoj správná zvířata, mladší děti – vymalovánky zvířátek
- manipulace s drobným materiálem přišívání knoflíků očka zvířátka – starší děti
- jak mluví zvířátka - nápodoba zvuků - hybnost jazyka, artikulace
- nácvik básně dle vlastního výběru zvířete
- DH "Poznej zvířátko a jeho mlád'átko dle slovního popisu
- poslech pohádky o zvířátkách Neposlušné kůzlátka , Zvířátka a Petrovští, O koťátku, které zapomnělo mňoukat , O kohoutkovi a slepičce, O zlé koze
- dramatizace vybrané pohádky
- KK : Čím se liší zvířátka od člověka? Jak se rodí zvířata?
- Staráš se o nějaké domácí zvíře? Jak?
- Co zvířátka neumí? rozdíl člověk , zvíře
- Co všechno musíme umět , vědět abychom se mohli starat o domácí zvířátka?
- návštěva u někoho na zvířata, procházka k Ševčíkům na koně, Na co musíme dávat pozor u koní?
- výroba skládaného koníka z novin
- kreslení zážitků z návštěvy u zvířátek, Moje nejoblíbenější zvířátko
- zpěv písní nácvik Když jsem já sloužil, Krávy ,krávy jak si vlastně povídáte Tři čuníci
- zpěv na přání dětí - opakování známých písní o zvířátkách Kočka leze dírou, Skákal
- pes Hrál si koťátko
- DK: " Co by se stalo kdyby ? ... uvidíš cizího psa, rozbor nebezpečí situace pro děti,
- nácvik bezpečnostní polohy
- prohlížení encyklopedií se zvířátky individuální rozhovor poznatky o domácích zvířatech

Kdo žije u potoků a řek

- čtení pohádky O zapomnětlivé kačence
- K.K. víš, kdo žije u rybníka? Proč tady žijí? Proč nemají kachny mokrá pírka?
- stříhání kačenek z barevného papíru, výroba na špejli s mašličkou kolem krku
- úkol pro děti zjistí doma, která ryba je v naší republice největší, kde to můžeš zjistit, když něco nevíš?
- návštěva knihovny- vyhledání info. zde, půjčení knih o rybách, racích
- malování ryb, rybníku a okolí, dle domluvy společně nebo indiv., koláž z obrázků z časopisu
- cviky- jak dělá ryba

- D.K. -kdo má doma rybičky, jak se o ně stará?
- PH. na čápa a žáby
- skládanka žáby, skokanské závody ve třídě
- PL: - skoky žáby, porovnávání velikostí v řadě
- hry didaktickými obrázky- třídění podle peří, srsti, šupin
- najdi, který obrázek se ztratil?(z řady 7 obr. Jeden odděláme)
- seřadit obrázky podle vzoru max. 7 obrázků
- písnička Plavala husička po Dunaji
- povídání o mořských rybách
- hra Všechno lítá, co peří má...
- udržení rovnováhy a pohyb pozadu jako raci – v tělocvičně, i po čtyřech
- PH rybičky a rybáři, hra záchrana zvířat
- KK. - Jaké jsou rozdíly mezi domácími zvířaty a zvířaty ze ZOO?
- DK.- Jak vypadají, čím se živí, jaké je jejich přirozené prostředí?
- DK.- Jaké máte doma zvířátko, jak se o ně musíme starat, vlastní zkušenosti?
- prohlížení encyklopedií a obrázků
- čtení pohádky v ranním kruhu
- pojmenovávání zvířat z pohádky
- hraní s hračkami - zvířátka
- cvičení v kruhu (plazíme se jako had, skáčíme jako opice, chodíme jako lev)
- nacvičování nových básniček
- mačkání papíru, výroba zvířátka dle fantazie, výroba farmy nebo Zoo z krabiček
- písnička dle vlastního výběru
- jazykové chvilky- doplň, chytrý jako..., bystrý jako..., procvičení jazyka vydáváním zvuků zvířat
- třídění zvířat do skupin- domácí, lesní, cizokrajná, pojmenování celé rodiny, děti se postaví na šátky nebo do kruhu se znakem
- smysl.hra – dvojice dětí s obrázky zvířat se hledají vydáváním zvuků
- PH– na zvířata v tělocvičně- překážková dráha se zdolává chůzí příslušného zvířete
- Četba z knihy- motivace k denním činnostem, o ztraceném koťátku aj.
- Malování křídami, temperami dle vlastního výběru, zvířátek
- artikulační cvičení - voláme na kočičku: čičiči-čiči-čiči-čičiči
gymnastika mluvidel - přehnaná artikulace CZS, AEIOU
dechová cvičení - nádech, zadržení výdechu - kočička se protahuje
- rytmičování písniček, vytleskávání, využití orffových nástrojů
- poznávání slabik:
- vytleskávání slov - rozklad na slabiky, využití obrázků
- práce s pracovními listy:
- vybarvování obrázku s cílem nepřetahovat (námět - králík a mrkev, koza a zelí)

a další)

- omalovánky domácích zvířat
- hledání stejných párů obrázků živočichů
- orientace v prostoru - správné pojmenování pomocí předložek v, před, vedle, do, na, pod, za (námět Pejsek a bouda)
- určování zvířecích stop
- přiřazování živočicha k potravě, kterou se živí
- správné určení a pojmenování mláďete daného živočicha
- čtení knížky na pokračování - E. Petiška: *Pohádkový dědeček* (příběhy o pejskovi)
- artefaktika - *Zvířátko, které mám rád* - kresbou zachycujeme pocity a sny; z knihy V. Slavíkové *Dívej se, tvoř a povídej!*
- poznávání přísloví a rčení - *Kdo chce psa bít, hůl si najde* a *Pes, který štěká, nekouše* - z knihy P. Kukala *Říkejme si přísloví*
- hádání hádanek, tvoření hádanek dětmi - Z. Pospíšilová: *Hádám, hádáš, hádáme* vysvětlování rozdílu mezi pohádkou rýmovanou a vyprávěnou - F. Hrubín: *Kuřátko a obilí, Jak dědeček měnil* z knihy M. Černíka *První pohádky, O kohoutkovi a slepičce*
- poslech krátkého příběhu - samostatné vypravování, dotváření různých konců příběhu; *Štěně, Jak šla štěňátka hledat sluníčko*
- přirovnávání - charakteristika zvířat:

 Mlaská u jídla jako... prasátko

 Chodí zmoklá jako... slepice

 Drápe jako... kočka

 Ten je silný jako... kůň

- tvoření zdobnělin a rytmyzace tleskáním slov (slepice - slepička)
- doplňování zvuků do říkadla, rýmování:

 Pejsek do daleka, Kráva, až to hučí

 Slípka na sedláka, Ovce ovčí řečí

 Kozlík, že je větší, Kočka, sova

 Prase, jen to kvičí, Oslík na oslíka

- seznamování se s geometrickými tvary - *Zvířecí dům*
- „Pohybové pexeso“ - ztvárnění zvířat
- VV zvířecí masky a malá zvířátka na prsty - práce s papírem
- kresba zvířecí postavy dle říkadla:
- modelování těla kočky, správné proporce těla
- návštěva ranče
- omalovánky k tématu

- pracovní listy - počet mlád'at, přiřazování, třídění
- grafomotorika - kotě a klubíčko, uvolnění ramenního kloubu
- grafomotorika - ovečka - uvolnění ramenního kloubu, velké kruhy ve vzduchu paží
- zpěv písně „*Když jsem já sloužil*“
- přiřazování živočichů a jejich obydlí např. stáj, kurník
- staráme se v MŠ o křečka
- DH „*Byla jedna ohrádka, v ní spala zvířátka, jeden, dva, kdo je zná, ať nám o nich povídá*“
- četba z knih k tématu, přinesených dětmi z domova
- vystřihování obrázků zvířat z časopisů, nalepování, dokreslení pozadí, správný úchop nůžek
- komunitní kruh na téma „*Jak se starám o svého domácího mazlíčka*“
- nácvik tanečku "*Pásla ovečky*"

5. Prožíváme slavnosti

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Tento tematický celek je zaměřen na seznamování dětí s tradicemi, lidovými zvyky, se způsoby oslavování různých významných událostí a svátků.

Až zacinká zvoneček, rozsvítí se stromeček

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Prostřednictvím tematického bloku se děti seznámí s tradicemi vánočních svátků, uvědomí si citovou vazbu k rodinným příslušníkům a k lidem kolem nás. Povedeme děti k samostatnosti, vyjádření vlastního názoru.

OČEKÁVANÉ KOMPETENCE

- dítě dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) /III.K-2/

Časový rozsah: 2 týdny

Věková skupina: 3-7 let

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- vytvářet vztahy k místu a prostředí, citově prožívat
- rozvíjet kulturně estetické dovednosti
- přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat
- naučit se z paměti krátké texty, zvládnout dramatickou úlohu

- rozvíjet a kultivovat mravní a estetické vnímání, cítění, prožívání
- vyjadřovat svou představivost a fantazii prostřednictvím tvořivých výtvarných činností
- posilovat prosociální cítění
- chápat hlavní pojmy týkající se adventu a Vánoc
- vnímat lidové tradice (české vánoční tradice)
- zdokonalovat mluvní projev, vyjadřování, komunikativní dovednosti
- umět vyjádřit pocity, dojmy, prožitky

DÍLČÍ CÍLE

Dítě a svět

- Koordinovat lokomoci, sladit pohyby s hudbou
- Správně držet nůžky při vystřihování, nanášení lepidla v přiměřeném množství, čistota práce
- Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- Procvičovat pracovní dovednosti, drobné manipulační činnosti , práce s netradičním materiálem,
- Pečlivě provádět jednoduché pohyby a cviky
- Uspokojovat osobní potřebu pohybu

Dítě a psychika

- Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky
- Upevňovat citové vazby k rodině i ke svému okolí
- Spoluvytvářet prostředí pohody ve třídě
- Vyjádřit samostatně myšlenku, pocity, přání, úsudek
- Porovnávat, řadit a třídit předměty podle určitého pravidla

Dítě a ten druhý

- Umět si navzájem poradit a domluvit se, umět se ve vedoucí úloze střídat
- Prožívat radost z možnostmi splnit přání druhých
- Koho a čím obdarujeme?

Dítě a společnost

- Přípravovat společné slavnosti vánoční vystoupení
- Seznamovat se s lidovými tradicemi
- Vyjádřit výtvarně vlastní fantazii a představivost
- Poslouchat koledy a vánoční písně,učit se některé z nich
- Prožívat radostně předvánoční čas
- Dekorační výzdoba, drobné ozdobné prvky

Dítě a svět

- Osvojovat si dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností
- Vysvětlit dětem rčení „Svátky pokoje a klidu“

- Seznámit děti s rozdílem oslav vánoc dříve a nyní
- Jaké známe tradice vánoc a proč je dodržujeme

ČINNOSTI

- Výroba přáníček, použití různých technik a materiálů, vlastní výběr, samostatnost
- D.K. Proč slavíme Vánoce? Jaké máme zvyky v MŠ, doma?
- Vysvětlení pojmu tradice, jaké jsme si už vytvořily v MŠ - dílny, besídky, zdobení stromku v lese....
- Malování dopisu Ježíškovi
- D.K. Jak se slaví Vánoce v jiných zemích? Použití encyklopedií vyhledat rozdíly v národnostech a zvycích, proč se tradice dodržují? (globální hledisko), K.K. Slaví Vánoce všechny děti na celém světě?
- Výroba ozdob na stromek ze slaneého, vizov. těsta, perníků
- Nacvičování vybraných koled , použití Orffových nástrojů, rytmizace
- Děti samostatně roznáší vyrobená přání po obci (OÚ, knihovna, pošta, ZŠ)
- Rozsvícení ván. stromu v Mokré
- K.K. Co jsem dostal na Vánoce? Co se mi nejvíce líbilo?
- Malování a hádání obrázku s dárky
- Jak jsme prožili společně Vánoce?
- Seznámení s lidovou tradicí, příprava slavnosti – besídky
- Přednes, recitace, dramatizace, zpěv, tanečky
- Předčítání příběhů vánočního zvonku - František Kožík
- Sušení jablek - křížaly
- Seznamování a nácvik básní se zimní a vánoční tematikou
- Seznamování s českými koledami a jejich nácvik
- Výtvarné činnosti zaměřené na zimní a vánoční výzdobu ve školce
- Poslech příběhu O narození Ježíška:
- Učitelka vypráví dětem příběh o narození Ježíška ve městě Betlémě, o světle nad Betlémem, o pastýřích, kteří nesli Ježíškovi dárky. Vyprávění dokresluje ilustracemi v knize, vysvětluje některé důležité pojmy týkající se Vánoc. Objasňuje dětem, že advent je doba přípravy na Vánoce a letos začíná adventní období 3. prosince a trvá až do Štědrého dne, kdy se narodil před mnoha lety Ježíšek.
- Pro lepší časovou představu dětí je připraven adventní kalendář v podobě látkové ryby, která připlula za dětmi z nedalekého rybníka a je kouzelná. Na svých šupinách má pytlíčky, ve kterých jsou psaníčka s nějakým překvapením nebo úkolem pro děti - na každý adventní (pracovní) den jeden. Až rozbálí poslední psaníčko, budou vědět, že přijde do školky Ježíšek.

- Seznamování s lidovou tradicí (zdobení stromečků, ořechy ve vodě, jmelí, pečení cukroví, vánoční menu, Santa Claus -Amerika, Děda Mráz - Rusko atd.)
- Pozorování výzdoby v obci

Projekt

První den adventu - jaké překvapení bude v prvním pytlíčku?

Učitelka požádá některé z dětí, aby našlo na kouzelné rybce pytlíček s číslem 4. Pokud si nebude jisté, ostatní děti mu ho pomohou najít. Opatrně sundají pytlíček a vyndávají psaníčko. Učitelka dětem čte, že kouzelná rybka nám chce říci, že již nastal čas adventní, blíží se Vánoce a my se na ně musíme pečlivě připravit. Vyprávění s dětmi - jak se připravují na Vánoce doma, co připravuje maminka, tatínek, jak pomáhají děti (pečení cukroví, vánoční výzdoba, děti píší Ježíškovi apod.).

Výzdoba mateřské školy

Rozhovor s dětmi - jak bychom se měli připravovat na Vánoce ve školce (vyzdobíme si školku, přijde Mikuláš, Ježíšek, nezapomeneme připravit dobroty pro zvířátka do lesa a ptáčkům do krmítek, budeme zpívat koledy..- nácvik koled, příprava vystoupení pro rodiče

Dnes začneme zimní výzdobou - vyrábění sněhuláků. Každé dítě má vystřiženého sněhuláka ze čtvrtky (starší děti si ho mohou vystříhnout samy), namalují si ho vodovými barvami, ze zbytků látek si vyberou pro sněhuláka šálu a čepici. Látkovou čepici nalepí a šálu uvážou kolem krku.

Společně s učitelkou vystaví sněhuláky na nástěnku, doplní sněhovými papírovými vločkami, které vyrobily

Mikulášská nadílka - 5. prosince

Jedno z dětí najde balíček s číslem 5, učitelka ho otevře a oznámí dětem, že dnes do školky přijde Mikuláš a čert. Na mikulášskou nadílku mohou přijít i rodiče

Vyprávění s dětmi o této tradici - Mikuláš a čerti chodí za dětmi každý rok večer domů a za dětmi do školky přijdou po svačince. Mikuláš je hodný a nosí dětem dárky v podobě cukrovinek, pokud přijde i čert, děti se ho bát nemusí, protože v naší školce jsou všechny děti hodné a šikovné a my je máme rády a žádnému čertovi bychom je nedali.

Mikuláš se s dětmi přivítá, říká, že uplynul již celý rok, kdy byl za dětmi, a že je rád, že je zase vidí. Otevře svou mikulášskou knihu a v ní čte, že byly děti celý rok hodné, ale měly by po sobě lépe uklízet hračky ve třídě. Také tam má napsáno, že jsou děti moc šikovné a starají se o zvířátka a z toho má Mikuláš moc velkou radost. Je zvědavý, zda děti umí nějaké básničky a písničky. Čert stojí v pozadí, Mikuláš ho napomíná, aby byl tiše a nerušil děti.

Společný přednes básní a zpěv písniček s pohybem.

Mikuláš děti pochválí, děti si chodí jednotlivě k Mikulášovi pro taštičku se sladkostmi. Mikuláš se ptá každého dítěte na jméno, popřípadě bydliště, zda má dítě sourozence apod.

Mikuláš ještě jednou chválí děti, že jsou hodné a šikovné, rozloučí se s nimi, těší se, že se uvidí s dětmi zase za rok. Mikuláš a čert odcházejí do jiné školky.

- Vánoční veselení – rozbalování
- Výroba dáreků pro naše kamarády

6. prosince Motivační text:

Kouzelná rybka je zvědavá. V psaníčku píše, že mají děti spoustu přírodnin, které nasbíraly v lese, umí je pojmenovat, ale umí z nich také něco vyrobit? A komu by tím chtěly udělat radost? Mají nějaké kamarády například v jiné školce?

Vyprávění - máme kamarády ve školce v Norsku, Velké Británii, Slovinsku, Chorvatsku a Litvě. Vyprávěli jsme si o Ježíškovi, který se narodil Marii a Josefu v Betlémě, mohli bychom našim kamarádům tedy vyrobit Betlémek.

Vyrábíme Betlém

Pomůcky: přírodní materiál (větvíčky, stromová kůra, skořápky ořechů, sláma, papíry, lepidlo).

Balíme dárečky pro kamarády a neseme je na poštu

7. prosince

Dnes nese rybka dětem psaníčko, ve kterém se ptá, jak se ty dárečky dostanou tak daleko k jejich kamarádům.

Děti kontrolují, zda Betlémy pěkně zaschly, a dávají je do krabic.

Rozhovor s dětmi - co všechno musí udělat, aby dárečky došly za kamarády do tak vzdálených školek - musí je dát do obálek nebo do krabiček, musí tam napsat adresu, aby paní na poště věděla, kam má balíčky doručit, také by tam měla být poštovní známka.

Příprava krabiček

Pomůcky: krabičky, balicí papír, fix nebo propiska, provázek a dárky.

Do balíčků přidáme vánoční přáníčko, fotografie, jak děti vyráběly dárky a jak se chystají na Vánoce, a výkresy.

Učitelka požádá děti, aby se dobře podívaly, zda už máme v krabičkách všechno.

Děti pomáhají s balením balícím papírem a převazováním provázkem. Učitelka píše adresy, děti jí pomáhají tím, že napovídají, kde všude ty kamarády mají, že je potřeba napsat adresu do Norska, Velké Británie, Slovinska, Chorvatska a Litvy.

Posílání balíčků poštou - balíčky jsou nachystané, zbývá je donést na poštu. (Přijetí balíčků na poště je domluveno telefonicky předem.) Děti nesou opatrně balíčky a předávají je na poště paní za přepážkou. Paní doručovatelka děti chválí, jak jsou šikovné, že jí nesou samy balíčky, a ptá se, pro koho jsou a kam je má poslat. Děti hrdě vysvětlují, že jsou to dárky pro jejich kamarády, a jmenují země, odkud kamarádi jsou. Paní na poště dolepí známky a slíbí dětem, že se postará o to, aby balíčky v pořádku došly. Také jim slíbí, že jim přinese balíčky, které přijdou od kamarádů zase jim.

8. prosince Motivační text

Další psaníčko obsahovalo sdělení, že kouzelná rybka má pro děti dnes překvapení. Děti hádají, co by to mohlo být, ale nakonec jim učitelka přečte, že dnes za dětmi přijede do školky divadlo.

Pán a paní, kteří přijeli zahrát dětem divadlo (maňásková pohádka "Jak zvířátka slavila Vánoce") slyšeli, jak se děti ve školce snaží v čase adventním připravovat vše potřebné na Vánoce, a také se doslechli, že děti připravují vánoční nadílku pro zvířátka v lese. Proto se rozhodli, že udělají dětem radost a za odměnu jim o tom zahrají pohádku.

Vyprávění s dětmi - o čem pohádka byla, co se jim nejvíce líbilo.

Hra "Na divadlo" - **11. prosince Motivační text:**

Dnes říká rybka dětem v psaníčku, že minulý týden viděly děti divadelní pohádku "Jak zvířátka slavila Vánoce". Rybka ještě nikdy v divadle nebyla a chtěla by také vidět nějaké představení. Děti určitě znají spoustu básniček, písniček a koled, které budou recitovat a zpívat maminkám u stromečku. Rybka je prosí, zda by jí to nyní mohly předvést. Zahrajeme si tedy na divadlo, děti budou herci a diváci budou kouzelná rybka, skřítek Mecháček, paní kuchařka, paní školnice, panenky a plyšová zvířátka

Opakování básní se zimní a vánoční tematikou, tanečků, opakování písni a koled - nácvik na vánoční den pro rodiče, sourozence, prarodiče.

Pozorné poslouchání - diváci pozorně poslouchají, děti odmění potleskem a pochvalou.

12. prosince

Kouzelná rybka v jednom ze svých psaníček dětem napověděla, že by jejich rodiče měli určitě radost, kdyby jim děti vyrobily vánoční dárčky.

Vyrábění dárků, přáníček

Pomůcky: přírodní materiál - šišky, větvičky, kůra, jeřabiny, žaludy apod.

Děti mají připravené těsto, vykrajují různé tvary formičkami, paní kuchařka jim tvary průběžně peče, děti zdobí

Poslech koled - během tvoření dárků poslouchají děti koledy z CD nahrávky.

13. prosince Les v zimě

Ve školce si připravujeme vánoční výzdobu, zpíváme si koledy, učíme se básničky, vládne předvánoční atmosféra - ale jaká atmosféra je v zimním lese? Půjdeme to prozkoumat. Cestou se zastavíme na zahradě, protože tentokrát má pro nás rybka překvapení, které je schované na zahradě, a je to odměna za to, jak se děti snaží připravovat na Vánoce. (Děti na zahradě mateřské školy najdou sáček se sladkostmi a ovocem.)

Vycházka do lesa - smyslové vnímání zimní atmosféry v lese.

Procvičování zrakového vnímání - děti si všímají zvířecích stop ve sněhu a odhadují, které zvířátko tudy šlo, vidí zasněžené větve stromů, snaží se správně pojmenovat některé stromy, určit, k jakému stromu patří některé šišky apod.

Zdokonalování vnímání sluchem (zvuky v lese) - na chvíli se zastavíme a jen tiše posloucháme. Zjišťujeme, že v lese je příjemné uklidňující ticho, jenž příjemně ruší pouze zpěv některých ptáčků (z předchozích programů o přírodě dovedou děti některé vyjmenovat), občas něco zašustí v houští (děti jmenují, která zvířátka žijí v lese), slyšíme větřík, který si pohrává v korunách stromů.

Povídání o stromech - zhluboka se nadechneme a zkoušíme popsat vůně, které cítíme. Učitelka dětem připomene, že stromy vyrábějí kyslík, který potřebujeme k životu, a proto je vzduch v lese velmi zdravý.

Zdokonalování hmatového vnímání - na chvíli si sundáme rukavice a hmatem zkoumáme přírodniny kolem sebe (větve různých jehličnatých stromů, kůru na stromech, větvičky keřů, pařez, šišky, můžeme sáhnout také na sníh atd.). Děti určují, co je hladké, drsné, co píchá, studí, co je jim v ruce příjemné a co méně příjemné apod.

Dojmy z lesa - 14. prosince

Copak asi bude v dalším psaníčku? Jedno z dětí sundá pytlíček s číslem 14, ve kterém rybka píše, že je zvědavá, co děti viděly předešlý den v lese.

Vyprávění zážitků dětí - dojmy a pocity z předchozí vycházky v lese.

Vyjádření dalšími činnostmi - děti si vyberou z nabídky - mohou namalovat, co viděly v lese a co je zaujalo, nebo mohou zážitek ztvárnit konstruktivní hrou a postavit les a vše, co do lesa patří, ze stavebnice. Při těchto činnostech posloucháme CD nahrávku - "Zvuky lesa". Hotové práce děti ukáží kouzelné rybce.

Zahrada pro ptáčky - 15. prosince

Mateřskou školu obklopuje velká zahrada. Společně s dětmi sdílí zahradu také spousta ptáčků, kteří se slétají do krmítek umístěných na zahradě zejména v zimním období. Rybka se v psaníčku dětí ptá, co všechno ptáčci jedí a čím jim přilepšíme na Vánoce.

Rozhovor s dětmi - co vše sypeme ptáčkům do krmítek - zrní, ovesné vločky, semínka, například slunečnicová, ořechy, mák, sušené jeřabiny.

Poznávání života ptáků - co ptáci rádi nemají a čím bychom jim mohli ublížit - zbytky jídel z domácností, zejména kořeněných, čerstvé pečivo. Pro ptáčky je důležitý také tuk a my bychom jim mohli vyrobit tukové krmítko.

Výroba "mňamky" pro ptáčky - do rozehrátého tuku nasypeme různá semínka, mák, ovesné vločky a jiné dobroty, zamícháme a nalijeme do květníku, ve kterém je provlečený provázek a na konci klacík, aby se ptáčci mohli zachytit, když budou ochutnávat dobrotu od dětí. Během práce poslouchají děti CD nahrávku se zvuky různých ptáků. Ztuhlá krmítka rozvěsíme na stromy (2 - 3 krmítka). Průběžně sypeme potravu pro ptáčky i do ostatních krmítek.

Kterí ptáci létají na naši zahradu

18. prosince

Kouzelná rybka v dalším psaníčku chválí děti, jaká vyrobily pěkná krmítka, ale je zvědavá, zda děti některé ptáčky poznají.

Poznávání ptáků - děti nejdříve jmenují ptáčky, které znají z předchozích činností.

Práce s encyklopedií - obrazový materiál, knihy a encyklopedie ze života ptáků - rozhovory, porovnávání podle barev, velikostí. Určování u některých ptáků, kde žijí, kde je můžeme spatřit nebo slyšet - v lese, u lidských obydlí, kteří ptáci létají na zahradu do krmítek. Ve třídě máme nástěnku, na které je papírové krmítko, okolo krmítka jsou obrázky ptáků, kteří létají na zahradu do krmítek.

Pozorování ptáků - děti vidí na krmítka z oken třídy a průběžně pozorují ptáčky, kteří se slétávají na dobroty. Pokud v krmítku identifikují některého z ptáků, který je na nástěnce, obrázek ptáčka na nástěnce umístí do krmítka na nástěnce.

Rozbalování vánočních balíčků od našich kamarádů –

19. prosince

V dalším psaníčku rybka dětem prozrazuje, že za nimi dnes přijde paní doručovatelka a přinese jim překvapení. (Počkali jsme, až přijdou vánoční balíčky ze všech partnerských školek, a domluvili jsme se s paní z pošty.)

Po svačince někdo zazvonil, přichází poštovní doručovatelka a nese dětem překvapení v podobě balíčků od jejich kamarádů. Děti postupně rozbalují jednotlivé balíčky, před rozbalením každého balíčku si ukazujeme v atlase, kde konkrétní země leží (opakování), a vyprávíme si o tom, jak se v různých zemích slaví Vánoce.

Prohlížíme si všechny dárečky a přáníčka, která si pak děti vystaví ve školce jako součást vánoční výzdoby.

20. prosince

Tentokrát má rybka úkol pro paní učitelku a prosí ji, aby dětem přečetla nějakou pěknou pohádku o tom, jak slavili Vánoce lidé dříve.

Četba pohádky a říkadel z knihy J. Lady.

Vyprávění s dětmi - o zvycích a tradicích, které lidé dodržovali dříve. Porovnání s tím, jak slaví Vánoce lidé dnes. Prohlížení ilustrací v knihách.

Podporovat představivost a fantazii dětí - děti kreslí dárky, které by si přály, aby jim Ježíšek přinesl do školky.

Příprava vánoční nadílky a výzdoby pro zvířátka a pro ptáčky –

21. prosince

V zimě, když vše zamrzne a zapadá sněhem, hledají zvířátka v lese obtížně potravu. Proto se o ně starají myslivci, ale my to také umíme. V dalším psaníčku se ptá rybka dětí - umí děti připravit vánoční nadílku a výzdobu pro zvířátka do lesa a pro ptáčky do krmítek?

Výroba řetízky - děti si navlékají řetízky ze sušených jablek a jeřabin.

Příprava nadílky pro zvířátka do lesa v podobě kaštanů, žaludů, které děti sbíraly během podzimu, přidají seno, mrkev, kukuřici a jablka. Nadílku děti třídí do malých batůžků nebo košíčků, které si přinesly z domova. Pro ptáčky do krmítek připravují různá semínka, mák, ovesné vločky, ořechy, sušené jeřabiny. Takto připravené dobroty doneseme zítra do lesa a do krmítek.

5. Prožíváme slavnosti

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Tento tématický celek je zaměřen na seznamování dětí s tradicemi, lidovými zvyky, se způsoby oslavování různých významných událostí a svátků.

Čert a Mikuláš přináší vánoční čas

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Mikuláš jako tradice pro děti plný radosti a zábavy. Prostřednictvím tématického bloku odstraňování strachu z nadpřirozených bytostí.

OČEKÁVANÉ KOMPETENCE

- dítě klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce všemu porozumět věcem, jevům a dějům které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, čeho samo dosáhlo /I.K-4/

Časový rozsah: 1 týden

Věková skupina: 3-7 let

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat
- vyjadřovat smyslně a samostatně myšlenky "
- porozumět slyšenému naučit se zpaměti krátké texty
- sledovat a vyprávět příběh
- vyjadřovat své představy a pocity pomocí různých výtvarných dovedností a technik, hudebních a hudebně pohybových činností

DÍLČÍ CÍLE

Dítě a tělo

- Koordinovat lokomoci, sladit pohyby s hudbou
- Správně držet nůžky při vystřihování, nanášení lepidla v přiměřeném množství, čistota práce
- Celková obratnost

Dítě a psychika

- Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové zážitky
- Spoluvytvářet prostředí pohody ve třídě
- Vyjadřovat samostatně myšlenku, pocity, přání, úsudek

Dítě a ten druhý

- Respektovat pravidla
- Umět si navzájem poradit a domluvit se, umět se ve vedoucí úloze střídat

Dítě a společnost

- Seznamovat se s tradicí Mikuláše
- Vyjádřit výtvarně vlastní fantazii a představivost
- Prožívat radostně předvánoční čas

Dítě a svět

- Osvojovat si dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností

ČINNOSTI

- K.K.-rozhovor - předvánoční čas, kdy slavíme svátek sv. Mikuláše, jaké povahové vlastnosti představuje čert, anděl a Mikuláš, jejich popis
- Seznámení se s tradicí „mikulášské nadílky“
- Nacvičení básně a písně k Mikuláši
- Výroba čertích rohů: připravíme dětem kruhovou výseč o průměru 8 cm, děti mají možnost zvolit si techniku a barvu (slovní vyjádření - proč?), rohy dokončíme provléknutím gumy, kdy děti odhadují potřebnou délku a odhad porovnávají se skutečným poměřením „Navlékneš ji na hlavu?“, „Není moc těsná, volná?“ - děti hledají řešení a slovně ho vyjadřují (takto vyrobené rohy budeme využívat při ranních hrách, tanci a cvičení)
- Výroba postavy spojené s mikulášskou nadílkou (Mikuláš, anděl, čert) - upevňování dovednosti při střihání, lepení, při práci s barvou, textilem atd.
- Cvičení s ocasem (stuhou) – honičky
- Rytmizace - v kruhu vytleskávání pojmů z pekla (řetěz, čert, oheň, kotel....)
- Procvičování gymnastiky mluvidel a jazyk - předvádíme čerty
- Vystříhování a vybarvování papírového čerta
- Uvolňovací cviky - na velký arch papíru malujeme „peklo“ - krouživý pohyb (děti mají možnost výběru barev a slovně zdůvodní jejich výběr)
- Poslech pohádky, rozbor pohádky *Čert a Káča* - ponaučení, přísloví
- Volné převyprávění děje pohádky dětmi
- Dramatizace pohádky
- Kresba čerta olejovými pastelkami dle představy dětí
- Kresba Mikuláše dle představy dětí
- Vybarvování omalovánky na téma Mikuláš a čert, správné držení kresebného nástroje, určování barev
- Den čertíků v MŠ
- Aktivní procvičování hybnosti jazyka, artikulační cvičení
- Používání gestikulace a mimiky při vyjádření pocitu – radost, smutek, hra na čerty -mimika

- Grafomotorické cviky v P.L. - rozcvíčení zápěstí, čerti
- Společný výběr a nacvičení básniček a písniček pro Mikuláše, děti vyjádří své přání
- D.K. - Proč chodí Mikuláš ? Jak vypadá? Jak ho přivítáme?- sledování odpovědí ve větách
- Kafomet- přiřazování obrázků, rohy- čert, košík – mikuláš...
- Procvičení hrubé motoriky při čertovských úkolech – prolézání, poskoky..
- Hra – patří čertovi řetěz? Nejprve pouze odpovědi, potom vymýšlí otázky sami
- Práce s knihou - prohlížení ilustrací, vysvětlení pojmu ilustrace
- Hry pro rozvoj osobnosti Hry **Chlupatý čert** „Čert“ má na svém oděvu nacvakány prádelní kolíčky (chlupy). Chytá ostatní děti, které se mu však snaží „chlupy“ vzít a nacvakat si je na svůj oděv. Výměna rolí- kdo má nejvíce „chlupů“ je čert.
- Čertíci se veselí a hrají si s brambory (míčky), ťukají si jimi do kopytLeh, přednožit pokrčmo, brambor v jedné (v každé) ruce – dotýkat se bramborami chodidel. Čert se protahuje a natahuje.Leh, vzpažit protáhnout celé tělo do délky, střídat napětí s uvolněním.Čert se převaluje ze zad na břicho. Leh, vzpažit, brambor držet ve vzpažení oběma rukama, přetočit se na břicho
- Čerti si brambory schovávají Běh v rozptylu mezi bramborami položenými na zemi (zdůrazníme nutnost vyhnout se bramborům (míčkům). Na znamení najde každé dítě jeden brambor a zaujme určenou polohu (schováváme brambory pod kolena, břicho, zadeček, nohy). a) stoj rozkročný, brambor na zemi mezi nohama, b) stoj pokrčmo, ruce opřené za zády, brambor v podkolení c) vzpor klečmo (podpor klečmo na předloktích), brambor pod sebou, d) každý si vymyslí vlastní úkryt
- Čertí honička Lucifera Děti představují čerty, kteří mají místo ocasu nastrčeny stuhy, dají je za gumu (pásek) u kalhot rozpočítadlem učitelka vybere Lucifera, který se snaží pochyťat za ocasy (stuhy) čerty děti, které přijdou o „ocásek“, ze hry odcházejí, vítěz (poslední dítě s „ocáskem“) přebírá roli.

5. Prožíváme slavnosti

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Tento tématický celek je zaměřen na seznamování dětí s tradicemi, lidovými zvyky, se způsoby oslavování různých významných událostí a svátků.

Radily se radily, jak by nejvíc řádily

Charakteristika a cíle integrovaného bloku : prostřednictvím her a herních činností se děti seznámí s lidovými tradicemi v období masopustu. Společné prožívání radosti, humoru a veselí tohoto období.

OČEKÁVANÉ KOMPETENCE

- dítě se zajímá o druhé i o to, co se děje okolo, je otevřené aktuálnímu dění /V.K-6/

Časový rozsah: 1 týden

Věková skupina: 3-7 let

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- seznámit se s lidovou tradicí „Masopust“
- uvědomit si krásu a jedinečnost lidových tradic
- poznat humor a vtip v krátkých textech, písních i ve výtvarném projevu
- rozvíjet tvořivost dětí
- zachytit a vyjádřit představy a prožitky slovně, výtvarně a v hudebně - pohybových činnostech
- poznat netradiční hudební nástroje, zahrát na ně a zazpívat píseň.

DÍLČÍ CÍLE

ČINNOSTI

ČINNOSTI

- PL – Šašek – procvičování psaní obloučků, čar, klíček, rozeznávání barev a geometrických tvarů
- Nácvik písničky Karneval
- Výroba vlastní masky
- KK – kdo a za co byl na karnevale – vyprávění zážitků pro ty, co tam nebyli
- DK – jaké masky jsme na karnevale viděli
 - popis šaška
 - co se na karnevale všechno dělo
- Naučit se znázornit, nakreslit lidskou postavu se všemi detaily
- Chůze podle hudby, podle tempa bubnování
- Ve dvojici si umět házet, chytat a pinkat nafukovacími balónky
- Diskotéka maskách
- Průvod masek po MŠ
- **Přehlídka masek** ve třídě - hra rozvíjející smysly: "Kdo je pod maskou?";
- Komunikativní kruh - vyprávění co je masopust a co k němu patří?
- **Výzdoba třídy** vlastními výrobky dětí, včetně barevné dekorace
- **Říkadla:** Skákala bába reksum, kandr, cinka, bzinka přes rybník, skákal za ní, reksum kandr, cinka, bzinka kominík.
Bába se ho reksum, kandr, cinka bzinka, ulekla a skočila, reksum, kandr, cinka, bzinka do pekla.
- Naše stará Blažková papírový boty má, dyž ona je vobuje, jako blázen tancuje.

- Za vraty, za vraty, za vrátnicí, porazil hadrník hadrnici.
- "Když jsi mě porazil, pomoz mi vstát, pomoz mi ty hadry do nůše dát."
- **Písně:** Kalamajka Kalamajka mik, mik, mik, oženil se kominík, vzal si ženu Elišku, v roztrhaném kožíšku. Kalamajka mik, mik... Přišli jsme se ptáti, mužem-li tu zazpívati, přišli jsme se ptáti, mužem-li tu tancovati, přišli jsme se ptáti, mužem-li tu zadupati.
- Skákej medvěde Skákej medvěde, čert pro tě jede, s drátovaným měchem, stojí za ořechem, s drátovaným talířem, budeš v pekle malířem, huja, hujajá, báby do chlíva.
- Pohybové hry Leze, leze had, pojd' si s námi hrát. Uděláme tlačenicí, tlustou jako jitnici, tu já mám rád. Postup: vázaný zástup za vedoucím dítětem, které stáčí děti do klubíčka. Kdo byl poslední, bude hada rozmotávat (chůze jedním směrem, rozmotání směrem opačným).
- Jemine, domine (na závěr masopustu) Jemine, domine, masopust pomine, Jemine, domine.

5. Prožíváme slavnosti

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Tento tématický celek je zaměřen na seznamování dětí s tradicemi, lidovými zvyky, se způsoby oslavování různých významných událostí a svátků.

Rozloučení s předškoláky

OČEKÁVANÉ KOMPETENCE

- dítě má základní představu o tom, co je v souladu s lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat /V.K-8/

5. Prožíváme slavnosti

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Tento tématický celek je zaměřen na seznamování dětí s tradicemi, lidovými zvyky, se způsoby oslavování různých významných událostí a svátků.

Moje maminka

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Prostřednictvím tématického bloku se budeme zabývat svátkem maminek , upevňování vztahu k mamince, uvědomí si nejbližší členy své rodiny.

OČEKÁVANÉ KOMPETENCE

- dítě napodobuje modely prosociálního chování a lidských vztahů, které nachází ve svém okolí/IV.K-5/

Časový rozsah: 1 týden

Věková skupina: 3-7 let

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině) svou roli, podle které je třeba se chovat, znát členy rodiny a jejich vzájemné vazby
- uvědomovat si citové vazby k nejbližším členům rodiny (rodičům a prarodičům), uvědomovat si vytváření harmonické atmosféry rodiny
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce
- umět vyjádřit své pocity tvůrčím způsobem

DÍLČÍ CÍLE

Dítě a tělo

- Doladit pohybové dovednosti spojené s hudbou a zpěvem, dbát na radostný pohyb
- Vystříhovat předkreslený obrázek dle předlohy
- Procvičovat uvolnění ruky

Dítě a psychika

- Dbát na správnou výslovnost, výraznost přednesu
- Posilovat citové vztahy k mamince
- Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného.
- Být citlivý ve vztahu k živým bytostem
- Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás a setkávání se s uměním.

•

Dítě a ten druhý

- Upevňovat vztahy dětí ke svým rodičům a prarodičům
- Navozovat solidární myšlení s lidstvem na celé planetě
- Posilovat prosociální chování k druhému, rovnost všech lidí bez rozdílů barvy pleti
- Spolupracovat při hře s kamarádem, vyvinout úsilí společně splnit úkol

Dítě a společnost

- Připravit pro maminku dárek
- Vystihnout postavu, zachytit detail kreslení a malování
- Naučit se písničku o mamince k svátku
- Zpívat radostně písničku proto radost
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových i ve slovních výpovědích k nim.

Dítě a svět

- Podílet se na výzdobě prostředí

ČINNOSTI

- Kom. kruh na téma: „Jaká je moje maminka?“
- Malování postavy maminky, vystihnout charakteristické rysy a detaily lidské postavy.
- Báseň pro maminky, správná výslovnost, přednes.
- Taneček ve 2/4 rytmu, sladit pohyb s hudbou.
- Námětová hra „Na maminku“.
- Prohlížení fotografií maminek
- Počítání členů rodiny, procvičení pojmů méně, více, o kolik více, o kolik méně.
- Diskusní kruh: „Proč mamince pomáháme?“, „Jaký dárek jí vyrobíme k svátku?“
- Výroba dárku maminkám.
- Trhání kytiček pro maminky při vycházce do lesa.
- Píseň o maminkách.
- Pomáhání při výzdobě MŠ ke Dni matek.
- Přichystání pohoštění pro hosty na besídce.
- Oslava Dne matek – besídka. sváteční odpoledne s maminkou, pohádkový les apod.
- Sportovní odpoledne pro maminky
- Navlékání korálků pro maminku z přírodnin, těstovin
- Výroba obrázku z luštěnin
- Příprava a výroba pohoštění pro maminky
- Výroba papírové květiny pro maminku

5. Prožíváme slavnosti

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Tento tématický celek je zaměřen na seznamování dětí s tradicemi, lidovými zvyky, se způsoby oslavování různých významných událostí a svátků.

Slavíme Den dětí

OČEKÁVANÉ KOMPETENCE

- dítě se ve skupině dokáže prosadit, ale i podřídit, o společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, respektuje druhé, vyjednává a uzavírá kompromisy

5. Prožíváme slavnosti

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Tento tématický celek je zaměřen na seznamování dětí s tradicemi, lidovými zvyky, se způsoby oslavování různých významných událostí a svátků.

Příběhni k nám zajíčku, přines něco v košíčku

Charakteristika a cíle integrovaného bloku: Prostřednictvím estetických prožitků chceme vytvořit sváteční náladu pro přípravu na svátky jara a přirozeně vnést děti do doby dětství jejich prarodičů a praprarodičů.

OČEKÁVANÉ KOMPETENCE

- dítě řeší problémy na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně, náročnější pak s pomocí dospělého / II.K-2/

Časový rozsah: 1 týden

Věková skupina: 3-6 let

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- znát velikonoční tradice a zvyky
- porozumět vtípu a slovní hře v lidové i současné poezii
- poznat některá nářečí
 - ☐ v případě potřeby umět pomoci druhému;
 - ☐ naučit se zpaměti krátké texty
 - ☐ zlepšit koordinaci ruky a oka
 - ☐ zdokonalovat tvořivost
 - ☐ rozvíjet pohybové dovednosti v oblasti jemné i hrubé motoriky
 - ☐ rozvíjet kulturně estetické dovednosti v oblasti hudební, výtvarné i literární

DÍLČÍ CÍLE

Dítě a tělo

- Hrát si s materiálem a rozvíjet prostorové citění, představivost
- Rozvíjet pohybové dovednosti v oblasti jemné motoriky
- Vyjádřit pohybem rytmus říkadla
- Vyjádřit hudbu pohybem. Improvizace na melodii písniček
- Procvičit všechny svalové skupiny – poh. hra Velikonoční propletenec
- Navazovat velikonoční větvičky, připravovat pomlázku
- Vyzdobit velikonoční vajíčko podle vlastní volby

Dítě a psychika

- Vyjadřovat samostatně úsudky ve vhodně zformulovaných větech
- Podporovat zájem dětí o psanou podobu jazyka
- Správně vyslovovat, ovládat dech i tempo řeči
- Zrakově rozlišit tvar písmen, rozvíjet zrakové vnímání. Skládat rozstříhaná písmena podle předlohy

Dítě a ten druhý

- Podporovat pro sociální chování dětí při spolupráci a pomoci v různých činnostech
- Vést děti k vytváření dětských přátelství, svátků
- Umět si navzájem udělat radost

Dítě a společnost

- Dbát na kultivovaný projev při zpěvu
- Střídat dekorativní prvky, umístit je na ploše a zaplnit plochu
- Malbou vyjádřit touhu po slunném, jarním počasí
- Zdokonalovat malbu rozvržením situace po ploše, vyrovnávat se s pozadím, volit vhodnou barvu
- Zpívat rytmicky správně, dodržovat předehru, upevňovat radostný zpěv

Dítě a svět

- Upevňovat pocit sounáležitosti s živou a neživou přírodou
- Všimnout si nového života v přírodě, pozorovat probouzející se jarní život při vycházkách

ČINNOSTI

- Seznamování s jarními tradicemi (vítání jara, vynášení smrtky...), četba z knihy tradic
- Ztvárnění Morenky – využití přírodních materiálů

- Upevňování různých pracovních dovedností – pomoc při výzdobě mateřské školy
- DK Velikonoční svátky – seznámení s tradicemi a lidovými zvyky
- Velikonoční dílny v MŠ – děti si v každé třídě vyrobí nějaký velikonoční výrobek
- Upevňování výslovnosti, výraznosti jazykového projevu
- Seznámení s novými básničkami
- Zopakovat známé velikonoční koledy, knížka Velikonoce
- Výroba různých velikonočních kraslic
- P.L. – vzory na vajíčko, grafomotorika, dokreslí stejný počet na vejce
- Ozdobení jarního osení
- K.K. Proč slavíme velikonoce? Jak se připravujete na velikonoce doma? Zvyky vaší rodiny?
- K.K. : „*Kutálej se, vajíčko, kutálej, co patří k Velikonocům, povídej.*“ Co všechno se dětem vybaví, to řeknou (vajíčko, pomlázka, setí obilí do květináčů...).
- D.K. Jak si připravíme velikonoce v naší MŠ ? návrhy dětí
- P.H. na ztracené vajíčko (někdo se schová a děti ho hledají), barevné míčky schováme po třídě- jsou to jako vajíčka , děti je hledají, přiřazují stejné barvy, mohou tvořit množiny, nosit je na hnízdečka ze šátků
- Poslech velikonočního příběhu(kniha Velikonoce)
- Velikonoce - četba z knihy Jak šlo vejce na vandr, pokus o dramatizaci s využitím masek
- velký formát papíru dekorujeme temperami, pracujeme splochem i kulatým štětcem
- voskovkami vyplníme plochu papírového vajíčka, překryjeme černou tuší, vyškrabujeme ornamenty
- voskovkami na papírové vejce vytvoříme ornamenty, které překryjeme černou tuší; pozorujeme neslučitelnost barvy a mastnoty
- vyfouklé vajíčko odmastíme, překryjeme inkoustem, kreslíme na ně zmizíkem; děti pocítí náročnost práce na oblém předmětu
- kartonové vejce dekorativně zdobíme víčky od PET lahví
- obří vejce - nafoukneme balónek, potřeme tapetovým lepidlem, polepíme natrhanými kousky novin, na poslední vrstvu použijeme bílý papír, necháme zaschnout, po ztvrdnutí balónek splaskne, zalepíme otvor a potom objekt kolorujeme temperami
- vosková kraslice - nastrouhané voskovky nasypeme na vystřižené papírové vajíčko, překryjeme ubrouskem, látkou a přežehlíme; čichem, zrakem, hmatem vnímáme změnu materiálu vlivem zahřátí

- **Vajíčka se kutálejí** Děti si představují, že jsou vajíčka. Kutálejí se (chodí) různými směry, ale nesmí do sebe narazit. V případě hrozící srážky musí vajíčka zpomalit, zastavit se. „Rozbitá“ vajíčka vypadávají ze hry. Děti si procvičují orientaci v prostoru a vyzkouší si pohybovou fantazii.
 - **Z hnízda do hnízda** Hra se může hrát ve dvojicích či ve družstvech. Děti stojí na startu, u nohou mají obruč (hnízdo) a v ní stejný počet imaginárních vajíček (papírové koule, míčky apod.). Vpředu asi pět metrů před sebou má každý prázdnou obruč. Úkolem každého je přemístit po jednom všechna vajíčka do druhého hnízda. Vyhrávají všichni, kterým se to podaří.
 - **Předávání vajíčka** Hru hrají dvě nebo více družstev. Děti stojí v zástupech a soutěží v předávání vajíčka (míčku) - z rukou do rukou ve vzpažení směrem dozadu. Obměnou může být předávání vajíčka v předklonu mezi rozkročenýma nohama směrem dozadu nebo bokem.
 - **Honička s vajíčkem** Dítě, které honí, má v malém košíku vajíčko. Musí opatrně běžet, aby mu nevypadlo, a současně se snažit někoho chytit a košíček mu předat.
 - Hra se zpěvem „**Mám vajíčko, mám**“ - (obdoba hry „Na šáteček“)
 - Pohybová hra „**Na zamrzlé vajíčko**“ Děti provedou klek sedmo, schoulí hlavu dovnitř kruhu. Po obvodu chodí dítě s lehkým předmětem v ruce (např. šátek), po chvíli ho jemně položí na klečící dítě. Začnou se honit, na prázdné místo zaklekne rychlejší z nich. Ten, kdo nezareagoval na předmět na zádech, se stává „zamrzlým vajíčkem“.
 - **Písničky** Hody, hody doprovody (Janovská, O.: Malým zpěváčkům) Já jsem malej koledníček (Šottnerová, D.: Velikonoce), Slepíčka naříká (Šottnerová, D.: Velikonoce)
 - „**Řeřichové hlavy**“ Polovinu vaječné skořápky naplníme hlínou a semínky řeřichy, za pár dní se nám hlavičky zazelenají. Děti mají za úkol denně pozorovat rostlinky a pečovat o ně.
- špatně se mu dýchá.

Doporučené činnosti:

- poslech pohádky s obrazovým doprovodem;
- hra s obrázky domácích zvířat;
- přiřazování mláďat k dospělým jedincům;
- besedování o tom, jak které zvíře mluví, čím se živí, jaký má užitek;
- rozhovor o chování jednotlivých postav z pohádky;
- uvolňovací cviky - kuřátka - z "klubíček";
- procvičování uvolnění zápěstí "sypeme zrní slepičce";
- povídání o tom, "jak se líhne kuře" (vývojové stádium živočicha);

- rytmizace básniček vytleskáváním či doprovodem dětskými nástroji:

Naše černá slepička,
snáší bílá vajíčka.
A kdo tomu nevěří,
ať k nám přijde k večeři.

- zpěv písní o slepicích, kohoutech, kuřatech, kačenách;
- procvičování vzestupné a sestupné melodie:

"Já jsem malé kuřátko, říkají mi Pípátko."(c-d-e-f-ggg, g-f-e-d-ccc)
"Já jsem malá kachnička, mám barevná peříčka."(c-d-e-f-ggg, g-f-e-d-ccc)

- ta samá melodie na slabiky kač, kač a pí, pí;
- procvičování mluvidel - "Mluvíme cizí řečí":
 - děti mluví jako kuřátko, kačátka, slepice, kohout - snaží se říci nějakou větu, ale pouze s použitím daných slabik (něco jednoduchého);
 - vhodné je doprovodit řeč gestikulací - dětem hodně pomůže v hádání, co kamarád myslí (dobré je, když předem dítě pošeptá myšlenou větu učitelce, ta může pomoci, napovědět, vést pro lepší předvedení nebo hádání);
- kresba či malba kohouta, slepice, kuřat, kačen;
- výroba - závěsná kuřátka:
 - na vystřiženou šablonu kuřete děti lepí natrhané kousky papírových kapesníků;
 - po dokončení práci pokryjí barvou (štětec jen přikládáme, aby nám ubrouscky neopadaly, velmi pěkně vypadají, pokud jsou polepeny z obou stran);
- výroba - závěsní kohouti:
 - šablonu kohouta vystřihneme, vykreslíme či vymalujeme;
 - ocas přilepíme z barevných proužků, které můžeme nakroutit, nebo zpět přilepit (vytvoříme smyčku);
 - šablonu kuřátka natřeme lepidlem, posypeme dětskou krupičkou a po zaschnutí nanášíme barvu (opět štětec jen přikládáme - nenatíráme, krupička by opadala);
 - tělo slepice - šablonu potiskáme barvou s pomocí malých korkových špuntů;
- vytrhávání papíru - těla drůbeže z papíru s následným lepením;
- předmatematické představy:
 - pracovní listy - např. řešení labyrintů - hledání cesty káčátka k rybníku, kuřete ke slepici, káčátka ke kuřátkům apod.;
 - řazení kuřátek do řady;

- procvičení číselné řady (v pohádce je pouze 4+1, dá se použít např. verze, že na vedlejším dvorku měla slepička také kuřátka a ta přišla na návštěvu...);
- porovnávání postavení kuřátek a káčátka (první, poslední, hned za, hned před, kolik je ze káčátkem kuřátek...);
- vytváření dvojic, skupin;
- pohybová aktivita - chůze ve dřepu po zvýšené rovině - lavičce - "káčátko se batolí";
- pohybová hra "Zvířecí domečky":
 - děti se rozdělí do dvou skupin;
 - jedna skupina představuje kuřátka, druhá káčátka;
 - na domluvené znamení (obrázek, stuha...) zvířátka opustí svůj domeček (vyznačený lanem, křídou, v tělocvičně používáme kruhy na basketbal);
 - na další signál se vrátí zpět do domečku;
- cvičení s míčky - koulení ve dvojicích - "koulíme vajíčko";
- využití overballů - "sedíme na vajíčku";
- výstup a sestup na žebřinách - "slepice leze do kurníku";
- hra "Kdo je nejdůležitější na světě?" (tato hra je uvedena na Metodickém portálu v příspěvku "Lidská práva hrou" od paní ředitelky Aleny Stehnové z MŠ Korálek Pardubice).

Průběžné vzdělávací cíle:

Září

- Seznamovat se s novým prostředím
- Usnadňovat novým dětem vstup do kolektivu
- Učit děti respektovat dohodnutá pravidla
- Vést děti k nesobeckému chování k ostatním
- Podělit se o hračku
- Umět se zastat kamaráda
- Podporovat sebevědomí dítěte i při neúspěších
- Umožnit dětem projevit názor a city
- Motivovat děti pochvalou
- Vytvářet prostředí pro vznik dětských přátelství
- Vést děti ke správnému postupu při mytí
- Znát způsoby a prakticky zvládat úkoly osobní hygieny a sebeobsluhy
- Seznámit s pravidly bezpečnosti

Říjen

- Učit se jíst správně lžičkou, příborem
- Ocenit úspěch a úsilí dítěte
- Vést dítě, aby dokázalo přiznat chybu
- Vytvářet prostředí s dostatkem lásky a porozumění
- Vést děti k slušnému chování při vycházkách
- Vědět, jak se chovat v lese (tiše, neodhazovat odpadky apod.)
- Učit děti myslet na zvířata v zimě
- Zapojit se do úklidu na dvorku a hřišti
- Poskytovat dětem dostatek příležitosti ke spolupráci a komunikaci s ostatními
- Samostatně se chovat při obsluze při stolování

Listopad

- Vytvořit vhodné vzory chování
- Vytvořit dítěti vlídné, vstřícné, laskavé a přátelské prostředí
- Pomáhat mladším dětem
- Jednoznačně formulovat pravidla chování ve vztahu k druhému
- Neubližovat ostatním, umět je tolerovat
- Dbát na pravidla bezpečnosti
- Poskytovat dětem dostatek možnosti projevit vlastní city
- Dbát na hygienické návyky
- Spolupodílet se na činnostech a rozhodnutích
- Klást přiměřené nároky na dítě, při hodnocení převaha pochvaly
- Učit hodnotit sebe sama
- Dbát na pravidla bezpečnosti

Prosinec

- Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky
- Kulturně stolovat
- Samostatně uspokojovat tělesné potřeby podle indiv. pocíťované potřeby
- Přijmout společenské normy osobní hygieny
- Šetrně zacházet s hračkou
- Odstraňovat sobeckost dětí, prohlubovat kolektivní cítění
- Nechat děti vyjádřit vlastní úsudek o svém chování
- Dbát na společenské normy chování-zdravení, poděkování...

Leden

- Nechat podílet se na vytvoření pravidel ve skupině
- Používat správně kapesník

- Sdělovat citové dojmy a prožitky. Hovořit o nich
- Učit se spolupracovat, spoluodpovídat, akceptovat a tolerovat druhé
- Poskytovat dostatek motivace dětí k jejich sebevyjádření a sebeuplatnění
- Dodržovat správnou manipulaci s příborem
- Samostatně dodržovat pravidla a postupy osobní hygieny a sebeobsluhy

Únor

- Neřešit konflikty způsobem, které dítě vnímá jako nespravedlivé
- Věnovat dostatečnou pozornost řešení dětských konfliktů a sporů
- Všímat si, co potřebuje druhý, vycházet mu vstříc
- Zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat hygienu, a zdravotně preventivní návyky
- Uznávat práva druhých
- Vědět o významu dodržování osobní hygieny pro zdraví

Březen

- Umět odhadnout. Na co dítě stačí a co zvládne, postupně si uvědomovat své nedostatky, přiznat chybu
- Dbát na správné používání kapesníku
- Poskytovat dostatek příležitosti k nápravě nesprávného chování dětí
- Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- Zajímat se udržování svého těla ve zdraví
- Správným způsobem používat toaletu
- Vytvářet návyk umývat si ruce před jídlem a po použití toalety

Duben

- Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem
- Navazovat a udržovat dětská přátelství
- Soustředit se na činnost a dokončit ji
- Vést dětí k zájmu
- Přirozeně dodržovat hygienu i v nepřítomnosti dospělého
- Požádat si o přiměřenou porci jídla
- Podle potřeby samostatně čistit nos
- Umět se čistě umýt

Květen

- Spravedlivě se dělit kamarádem o hračka, pomůcky, rozdělit si úkol s jiným dítětem
- Podílet se ne společném životě ve škole a v rodině
- Být citlivý k přírodě, k věcem, živým bytostem

- Správně zavazovat tkaničky
- Přístupovat na vysvětlená a pochopená pravidla
- Dbát na šetrné zacházení s hračkou
- Zdokonalovat se v sebeobsluze
- Udržovat si místo v čistotě a pořádku

Červen

- Utvořit si základní představu o tom , co je dobře a co špatně, co se smí a co nesmí
- Pomáhat mladším dětem
- Umět požádat dospělého o pomoc, vyslechnout sdělení a uposlechnout pokyn
- Respektovat rozdílné vlastnosti, dovednosti a schopnosti kamarádů
- Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fěr
- Chovat se slušně a zdvořile k dospělým i k dětem, vážit si jejich práce a úsilí
- Umět nést talíř s jídlem, nalitý hrnek
- Samostatně se svlékat, převlékat a oblékat

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM A PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA

7.1 Oblasti autoevaluace (co se bude sledovat):

1. Evaluace ŠVP.
2. Evaluace TVP.
3. Individuální hodnocení dětí – pedagogická diagnostika.
4. Různé akce a projekty školy.
5. Spolupráci s rodiči.
6. Hodnocení učitelek.
7. Hodnocení správních zaměstnanců.
6. Podmínky školy.

7.2 Prostředky autoevaluace (metody a techniky):

K bodu 1: Sledujeme funkčnost ŠVP a jeho soulad s RVP PV, v případě potřeby provedeme aktualizaci.

K bodu 2: Hodnotíme tématickou část po jejím ukončení – jak se učitelce podařilo splnit své záměry, soulad s ŠVP a RVP.

K bodu 3: Provádíme diagnostiku dětí do záznamových archů.

K bodu 4: Hodnotíme každou akci po jejím ukončení – její vhodnost, jak se dětem líbila a jestli byla přínosná.

- K bodu 5: Sledujeme spokojenost rodičů, pořádáme schůzky s rodiči – diskuze, individuální rozhovory s rodiči o dětech.
- K bodu 6: Vedoucí učitelka a ředitel školy provádí hospitace, pedagogické porady, plánujeme sebevzdělávání učitelů, vzájemné návštěvy učitelek ve třídách.
- K bodu 7: Ředitel školy, vedoucí učitelka a učitelky kontrolují plnění úkolů a náplň práce správních zaměstnanců, porady.
- K bodu 8: Porady všech zaměstnanců, spolupráce se zřizovatelem.

7.3 Časový plán:

- K bodu 1: Neustále.
- K bodu 2: Jednou za týden nebo dva týdny.
- K bodu 3: Nejméně dvakrát za rok.
- K bodu 4: Po každé akci.
- K bodu 5: Neustále.
- K bodu 6: Hospitace nejméně dvakrát za rok – provedení zápisu, pedagogické porady dle potřeby – provedení zápisu, sebevzdělávání alespoň jednou za rok (dle plánu dalšího vzdělávání), vzájemné návštěvy několikrát za rok dle možností – provedení zápisu.
- K bodu 7: Neustále.
- K bodu 8: Na všech poradách a dle potřeby.

7.4 Odpovědnost učitelů:

- K bodu 1: Všechny učitelky.
- K bodu 2: Všechny učitelky.
- K bodu 3: Všechny učitelky.
- K bodu 4: Všechny učitelky.
- K bodu 5: Všechny učitelky.
- K bodu 6: Ředitel, vedoucí učitelka.
- K bodu 7: Ředitel, všechny učitelky.
- K bodu 8: Ředitel.